

BARCELONA:
PRE EDICIÓ
DUES PÉSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 Pts. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptes. Trimestre

Any XXII. - Núm. 8.122 - Dimecres, 31 de març de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

GRAN METRO

RESTAURANT - CAFÉ - BAR

Plaça de l'Angel - Granvia Layetana

SALÓ BILLARS - CONCERT TOTES LES NITS

Inauguració demà, 1. d'abril a les set de la tarda

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números

589 A.

689 A.

789 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

BANCA ARNUS

Successora d'Evarist Arnús

Fundada en 1846

CASA MARIU

CASA CENTRAL

Passatge del Relotge

Plaça de Catalunya

Sucursals a Manresa, Berga, Cervera i Solsona

Demà 1 d'abril quedarà oberta al públic la nostra Sucursal de VICH

Direcció telegràfica i telefònica: "BANCARNÚS"

Reumatismo

El Linimento de Sloan

es el mejor remedio para el Reumatismo; quita inmediatamente el dolor. Como no es necesario el masaje, puede aplicarse a cualquier parte delicada del cuerpo. Es un remedio energético y penetra inmediatamente al lugar adolorido, aliviando cualquier inflamación o congestión.

El Linimento de Sloan

es un excelente antiséptico germicida. Sana las cortaduras, quemaduras, heridas, contusiones, etc.

También da gran alivio en las picaduras de insectos malignos.

(De venta en todas las Boticas)

Linimento de Sloan

BORSA DEL TREBALL EN LA INDUSTRIA TÈXIL

La Federació Tèxtil de Catalunya dona compte públicament d'estar organitzant en les seves oficines del carrer de Claris, 25, pral., una Borsa de Treball per al personal Directiu i Tècnic de les seves fàbriques de filats i teixits, tintories, complementàries, etc.

Es donarà principi a la inscripció pel personal de Paradors, Contramestres i Ajudants de la secció de teixits, al qual efecte podran acudir a les citades oficines, a comptar del dia 29 de l'actual, de nou a una i de quatre a set, tots els qui es considerin amb aptitud per a acomplir algun de dels carrecs i poder cobrir les vacants que en l'actualitat hi ha en les fàbriques dels senyors associats i les que es produiran d'aquí endavant.

VIATJANTS

Es ven calça per a mostruari. Plaça Nova, núm. 6, quart, segona. Visible d'onze a una, els dies feiners.

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, 16

Tusquets i C. S. en C.

CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, número 8

MOSAICS E. ESCOFET & C^{ia}
Ronda Universitat, 20

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 30 de març de 1922.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 762,4, 761,3, 759,9.

Termòmetre sec: 10,0, 10,9, 12,0.

Termòmetre humit: 8,0, 8,5, 9,0.

Humitat (centèsimes de saturació): 75, 68, 65.

Direcció del vent: NNE., ESE., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1,5, 5,0, 6,0.

Estat del cel: Tapat, Nubolós, Serè.

Classe de núvols: K., S.K., S.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 14,5; mínima, 7,5; mínima prop del sol, 5,3.

Oscil·lació termomètrica, 7,0.

Temperatura mitja: 11,0.

Precipitació agraada, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0,2 mm.

Recorregut del vent en igual període, 145 km.

Observacions particulars: Boira.

El director: E. Akobé.

Avui, a les deu de la vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya, la senyoreta Aurelia Piers dona una conferència sobre el tema: Impresions d'una excursió pels Pirineus Occidentals i visita a les obres de l'Energia Elèctrica de Catalunya a Capdella.

Fasto-Gilco-Kola-Lecitinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

El dia primer d'abril, a la tarda, tindrà lloc a «El Camarín», Corbils, núm. 7, l'obertura d'una exposició de pintura de J. Mumbra.

Vaixelles PORCELLANA

Llorens, Rbla. Flors, 30.

En la Junta general celebrada per l'Associació de Socorsos Mutus «Muntia Fivaller», va quedar constituït el Consell Directiu en la forma següent:

President, don Antoni Maria Barriol; vice-president, don Emili Sabat; tresorer, don Antoni Soler; comptador, don Jaume Pelro; secretari, don Artur Puig; vice-secretari, don Domènec Pla; director general, don Rafael Balmas; vocals, don Gaietà Hidalgo, don Joan Planella, don Joaquim Pelligra, don Francesc Roca, don Josep Comas, don Melcior Garcia, don Isidor Molero, don Josep Terraza.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Ha estat denunciat Baltasar Comas com autor d'un robatori d'una caixa de productes farmacèutics, valorada en 275 pessetes, a don Pere Queraltó.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Novament s'han celebrat, a l'Acadèmia de Tall de la Societat Mútua de Mestres Sastres «La Confiança» de Barcelona, els exàmens d'...

del propassat curs, donant-se als alumnes els respectius diplomes amb la qualificació corresponent.

El dilluns, dia 3 d'abril, serà inaugurat el nou curs de tall, per al qual s'inscriuen nombrosos alumnes, continuant oberta la matrícula a la Secretaria de la Societat.

JABONES ROCAMORA

"EL LEON"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

La important entitat del districte VI, anomenada «Emporium», Agrupació d'Esparjo i de Cultura, establada al passatge Caputxins, Corsega, entre Girona i Bailén, ha celebrat aquestes propostades festes, alguns d'aquests tipus de tan important entitat.

Tingué lloc a l'espaiosa sala d'actes una selecta audició de sardanes amenitzada per la cobla «La Principal Barcelonina», que es veié correguda. A la nit se celebrà una vetllada literària musical, acompanyada d'atraccions exotriques. A la dita vetllada hi prengué part l'Orfeó «Núria», que executà un concert d'escollides composicions catalanes, finalitzant-les amb el cant d'«Els Segadors», que foren escoltats a peu dret i en mig de xarorosos aplaudiments.

L'endemà tingué lloc una representació teatral, a càrrec del Quadro dramàtic de l'Agrupació, posant-se en escena dues formoses obres catalanes, que agradaren molt i merequeren entusiastes comentaris del públic, que ompli per complet el local.

Novament s'ha constituït en aquesta entitat, i com a secció filial, una nova cobla «Emporium». - Romistge a Sant Medí - nota la Presidència del soci i secretari de l'Agrupació, En Francesc Vilas.

En època de malalties infeccioses molts metges recomanen beure l'aigua mineral natural VICHY CATALA que surt del manantial a 60 graus de temperatura i està lliure dels microbis.

Uns veïns de l'Hospitalet van portar ahir amb una litera al dispensari d'Hosetrances, un home greument ferit, al qual havien trobat sota un pont que en diuen de Can Rigau.

Eren tant greus les lesions del pacient, que va morir a la poca estona d'esser al dispensari.

Més tard es va presentar un minyó, el qual manifestà dir-se Joan Ballot, de 20 anys, habitant al carrer del Regionalisme, 36, de l'Hospitalet, i va dir que el seu sogre no havia tornat a casa, i sabent que havien dut un home ferit, anava a veure si era el desaparegut.

Posat en presència del cadàver, el va reconèixer com el del seu sogre, que es deia Baldomer Seguer Estapé, de 50 anys, el qual tenia accessos d'epigenació mental.

El jutge va ordenar portar el cadàver al dipòsit.

Ahir nit, un comerciant foraster, don Josep Giménez Gómez de 41

anys, que anava en un tramvia de la línia 29 per la Ronda de Sant Pere, va voler baixar estant el combol en marxa i va caure, quedant sense sentits.

Conduït al dispensari pròxim, el metge va diagnosticar una petita ferida al cap i commoció cerebral intensa de caràcter greu.

Va ser transportat a l'Hotel Palace, on s'estatja.

— Champ-Sora etiqueta verda és el millor Xampany.

El Sometent del Districte primer, celebrà revista reglamentària i missa de campanya el dia 2 del vinent mes d'abril, a dos quarts de dotze del matí, a l'Asil de la Protecció a la Infància, situat al carrer de Wad-Ras, cantonada Igualtat.

— Pelayo, 50, pral. El fotògraf dels nens

Ahir, el governador civil, visità l'Hospital de l'Esperit Sant, a Sant Adrià de Besòs, del qual feu un gran elogi.

— Millor que a l'estranger es fabriquen els mobles de mèdul·la de jonc al Passeig de Gràcia, 115.

El vinent diumenge, a dos quarts de sis de la tarda, i de no haver-hi nombre suficient a la dita hora, a dos quarts de set, continuarà la Junta general del Sindicat Professional de Periodistes, que va començar el diumenge anterior i no s'acabà per manca de temps.

Sempre cura o quan menys alleuja l'Elisir Estomacal de Sàiz de Carlos les malalties de l'aparell digestiu, per cròniques que siguin, encara que tinguin una antiguitat de trenta anys i no s'hagin al·liviats amb els altres tractaments.

L'Aplec Escolar del Club Muntanyenc, farà el vinent diumenge, una excursió d'estudis geològics al Turó de Montcada. Sortida, a les set del matí per l'estació de M. S. i A., tornant al migdia.

Demà, a les set de la tarda, donarà, a la Facultat de Dret de la Universitat Literària, don Josep Maria Pi i Suñer una altra de les lliçons del curs sobre «Contencions Administratives», tractant de l'aspecte referent a la impugnació que l'Administració pública pot fer de les seves pròpies resolucions, quan les consideri i declari nul·les.

ULTIMS DIES

GRAN LIQUIDACIÓ

per dissolució de Societat

CAMISERIA PUIG

PELAYO, 32

Al carrer d'En Manso, l'automòbil 3271 va atropellar el noi Tomás Mercadal, de cinc anys, causant-li una lesió de pronòstic reservat al peu dret. Va ser auxiliat al dispensari de Santa Madrona.

Va ésser delingut el qui guiava l'autò, que era el seu propietari.

Un altre automòbil, núm. 854, passant pel carrer de Jaume I, va atropellar el noi Josep Martín, de nou anys, fent-li una contusió al genoll dret.

La Universitat

La Comissió Executiva d'aquesta Universitat, en la sessió celebrada el dia 29 del corrent, i després del seu paix ordinari, s'ocupà:

Del Reglament de les Associacions d'Alumnes matriculats i d'antic alumnes de la Universitat, havent aprovat diversos articles.

S'aprovà el Reglament del Claustre extraordinari.

Es nomenà una ponència composta pels senyors don Josep L.pez Capdevila i don Francesc Gómez del Campillo, perquè formulin normes generals respecte a la matrícula de la Universitat, autoritzant-los perquè assignin a llurs treballs, els secretaris de les Facultats.

Es designà ponent perquè formulés un projecte de Reglament d'inspecció universitària, al doctor don Jaume Sánchez-Diezma.

Que el Claustre general ordinari de la Universitat es reunís el dimarts, dia 19 del vinent mes d'abril, i digués successius, per a la discussió i aprovació dels següents assumptes:

Primer. Projectes de Reglament de Biblioteques.

Segon. D'oposicions a càtedres.

Tercer. De la incorporació a la Universitat dels alts estudis de Comerç.

Quart. D'Associacions Escolars.

Cinquè. Del Claustre extraordinari, i dels altres projectes que per a la dita data hagi formulat la Comissió Executiva.

—Ha visitat el rector, l'arquitecte senyor Domènec, per a fer-li remissió de l'avançat projecte d'escoles de Rella.

—Per jubilació de la directora de la Normal de Mestresses, donya Maria Antonieta Geroult, s'ha encarregat la formació de la dita escola, donya Lluïsa Prunès.

—El dimarts, a dos quarts de set de la tarda, es reunirà a la Sala de Consells, la Junta del col·legi de doctors matriculats.

—El rector ha nomenat mestressa en prelopiet, d'Aberra, a l'opositora Josefa Guardiet Abro.

—Per a ocupar la vacant de la plaça d'auxiliar de ciències de l'Institut de Balears, ha estat nomenat per R. O. Enric Cormananza Vich.

—El rector ha delegat el senyor Pats perquè el representi en la conferència del senyor Nicolau d'Olivier i en l'homenatge que li dedica la Societat d'Amics de la Instrucció.

—Han visitat el rector els professors de les Universitats de Bonn i Munic, senyors Lubke i Sommerfeld, el primer dels quals, el dijous, a dotze a una donarà una conferència sobre els estudis de filologia romànica a Alemanya, i el segon una altra conferència que s'annunciarà oportunament.

Excursionisme

La Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya farà diumenge una visita a Sant Miquel del Fay, tornant per La Garriga.

Punt de reunió: estació del Nord, a les sis del matí, tornant a les 15 h.

El Grup Excursionista Barcelonès farà el pròxim diumenge una excursió de migdia a Sant Cebrià, per a fruit del bell paisatge que s'hi esmorça.

Sortida: a dos quarts de set del matí.

ORFEÓ CATALÀ

Passat demà, diumenge, tarda i nit

ÚLTIMA AUDICIÓ DE LA

PASSIÓ

de Nostre Senyor Jesu-
crist segons l'Evan-
geli de Sant Mateu, de

J. S. BACH

Solistes vocals i instrumentals
Gran massa orquestral. Chór
d'infants. Orgue.

ORFEÓ CATALÀ

Dirigido: Mestre Lluís Millet

Palau de la Música Catalana

Va ser curat al dispensari de l'Alcaldia.

Al dispensari de Gràcia va ser auxillat ahir tardia Ramon Martí, de 63 anys, el qual havia estat atropellat per un auto, núm. 4947 al carrer de Menéndez Pelayo, fent-li contusions al turmell i al costat esquerre.

El Grup Excursionista de l'Orfeó Gracienc organitza per al dia 2 d'abril una excursió a Papiol. Les Esclatres, Rubí i Sant Cugat.

Punt de reunió: Baixador del Passeig de Gràcia, a les set del matí.

La Secció de Beneficència de l'Ateneu Obrer del districte II ha repartit, durant el mes de març, 150 valors triplicats de pa, carn i arròs, entre les famílies més necessitades d'aquest districte.

La Societat de Ciències Naturals Club Montanyenc celebrà una sessió neocriològica per a honorar la memòria del que fou únic soci honorari de la mateixa, l'il·lustre senyor En Lluís Marian Vidal i Carreras (A. C. S.), enginyer de Mines i eminent geòleg, glòria de la ciència catalana.

La dita sessió i a l'ensenyament col·locació del retrat de tan insigne patriota a la sala d'actes tindrà lloc el dia 4 d'abril, a les deu de la vetlla.

Corresponsent a l'acord pres a l'última assemblea general de delegats de la Quinta de Sant L'Aliaça, creant Comités locals a totes les poblacions, el de Casà de la Selva, com a primer acte de la seva constitució, ha organitzat un acte de propaganda mutualista per al vinent diumenge, en el qual acte pendran part el president i algunes individus de la Junta de Govern de la Quinta.

El dia 9 d'abril, l'Agrupació Nacionalista Els Montserratins portarà a terme la remesa de les rajoles que han de donar nom a l'ermita de Sant Muc, la qual remesa fou suspesa la diada de l'Anunciació, a causa de les dèrmes pluges.

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular el regent d'Entomologia del Museu de Ciències Naturals N'Assensí Codina Ferrer donarà una conferència el vinent diumenge, a les sis de la vetlla, desenvolupant el tema següent: "Fondak de Ain Yedida, Tetuan, Xauen i Ceuta".

Continuant el cicle de conferències de l'Obra del Bon Mot, el vinent diumenge, a les dotze, Ivon L'Escop donarà a l'Ateneu Popular (Passatge de la Concepció, 2), la seva anunciada conferència, desenvolupant el tema: "L'escop, que triomfa la paraula dels llibres, fracassa en la parla dels llavis, en la conversa".

Ha estat detingut per la policia Joan Picornell, de 19 anys, al qual, s'acusa d'haver sostret 1.800 pessetes d'un col·legi de Sarrià on estava de criat.

Al carrer d'Alfons XII un minyó de 25 anys va tenir qüestions amb la mare de la seva promesa, la qual, aficionada a procediments expeditius, li clavà un cop de ganivet a l'esquena produint-li una ferida que feu necessària la intervenció del metge del dispensari de Sant Gervasi.

Al moll de la Barceloneta, un camió atropellà aquest matí el seu conductor Miquel Barrot, de 27 anys, causant-li una contusió de pronòstic reservat al peu dret. L'auxiliaren al dispensari de la Barceloneta.

A les Obres del Metropolità, secció del títol carrer de Provença, caigueren aquest matí unes fustes damunt de l'obrer Martí Martí Masmarí, de 15 anys, produint-li una forta contusió al cap i commoció cerebral. Fou curat al dispensari de Gràcia.

A darrera hora es va promoure una baralla entre gitanos que viuen a unes barraques del carrer de Tarragona, creuant-se uns 15 a 20 trets.

Acudiren per a imposar ordre uns soldats, dos guardies de seguretat i una parella de la guàrdia civil, els quals detingueren dos gitanos i dues gitanes dels que havien intervingut en la qüestió.

No sembla que els trets produís sin cap dany.

Demà, a les cinc de la tarda, s'inauguraran, a les Galeries Layetanes, les exposicions en pintures dels artistes senyors M. Llavenera, Alexandre Carluet i una amb sedes decorades del senyor W. F. Soto.

El propi vinent diumenge tindrà lloc

la revista reglamentària del Soment del Districte V, al pati de les Escoles Pies (Ronda de Pau), a les onze del matí, celebrant-se la missa a l'església de Sant Antoni.

Demà tindrà lloc, a les Galeries Dalmau, la inauguració de l'exposició de pintures d'En Jacinto Olive.

A la sessió privada que celebrà l'Acadèmia Calasància, demà, a les set, En Josep Suñol es ratificà de la seva conferència sobre «La pena de mort».

-TINTURA WINTER

Premiada amb Medalla d'Or

Amb una sola aplicació desapareix la canfite. Serveix per al cabell, barba i bigoti. Es prepara per a negre, carany fosc i castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables, que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en perfumeries.

Bisbat

—El doctor Guillaumet ha complimentat el capítol general.

—Ha mort a Castelló d'Empúries el capellà de l'Asil Duran d'aquella població, don Jordi Perich.

A Arbúcies hi ha mort el rector de Vilanant, don Joan Rovira.

A Vilanova i Geltrú hi ha mort el P. Escolapi Bonaventura Raventos.

Ha estat nomenat econom de Ponts don Narcís Serramitja.

—Han estat nomenats: vicari interí de Riudarenes, don Antoni Plana; vicari de Santa Coloma de Farnés, don Josep Soler, i vicari de Sant Esteve de Bas, don Josep Ayguavella.

—A la capella del Reial Col·legi de «Corpus-Christi», de València, han de proveir-se, mitjançant oposició, quatre capellanes primeres.

Condicions: Esser sacerdots, edat fins als 40 anys i tenir veu de tenor, o de contralt, o de baríton, o de baix, havent de remetre les sol·licituds al senyor Rector de l'esmentat Col·legi (carrer de la Nau, 1), fins el dia 21 d'abril, data en la qual terminen els Edictes publicats, acompanyades aquelles de l'autorització «in scriptis» del Prelat propi, per a exercir la prebenda en cas d'esser elegits.

—Els agraciats gaudiran dels drets i privilegis que assenyalen les Constitucions, i els emolument, com a mínimum, seran de 3.000 pessetes anuals, entre celebració i assistència al chor.

—El cardenal de Tarragona, president d'honor de la Pelegrinació Eucarística a Roma que organitza el F. N. de P. de Figueres, ha demanat al Papa les següents gràcies a favor de tots els que en formen part.

Primer. Dispensa de la llei d'absolució.

Segon. Commutació a tots els eclesiàstics inscrits del rès de l'ofici diví del Sant Rosari.

Tercer. Dispensa de la residència a tots els senyors canonges, rectors i altres obligats a ella, que formen part de la Pelegrinació Eucarística.

La inscripció continua nodridíssima preveient que la Pelegrinació serà un gran homenatge de la nostra Patria al Santíssim Sagrament i a S. S. Plus XI.

La inscripció pot efectuar-se a la majoria de les secretaries de Cambra de tots els bisbats d'Espanya, i a les oficines centrals de la Junta, Més baix de Sant Pere, núm. 11, Figueres.

—El cardenal de Tarragona, president d'honor de la Pelegrinació Eucarística a Roma que organitza el F. N. de P. de Figueres, ha demanat al Papa les següents gràcies a favor de tots els que en formen part.

Primer. Dispensa de la llei d'absolució.

Segon. Commutació a tots els eclesiàstics inscrits del rès de l'ofici diví del Sant Rosari.

Tercer. Dispensa de la residència a tots els senyors canonges, rectors i altres obligats a ella, que formen part de la Pelegrinació Eucarística.

La inscripció continua nodridíssima preveient que la Pelegrinació serà un gran homenatge de la nostra Patria al Santíssim Sagrament i a S. S. Plus XI.

La inscripció pot efectuar-se a la majoria de les secretaries de Cambra de tots els bisbats d'Espanya, i a les oficines centrals de la Junta, Més baix de Sant Pere, núm. 11, Figueres.

—El cardenal de Tarragona, president d'honor de la Pelegrinació Eucarística a Roma que organitza el F. N. de P. de Figueres, ha demanat al Papa les següents gràcies a favor de tots els que en formen part.

Primer. Dispensa de la llei d'absolució.

Segon. Commutació a tots els eclesiàstics inscrits del rès de l'ofici diví del Sant Rosari.

Tercer. Dispensa de la residència a tots els senyors canonges, rectors i altres obligats a ella, que formen part de la Pelegrinació Eucarística.

La inscripció continua nodridíssima preveient que la Pelegrinació serà un gran homenatge de la nostra Patria al Santíssim Sagrament i a S. S. Plus XI.

La inscripció pot efectuar-se a la majoria de les secretaries de Cambra de tots els bisbats d'Espanya, i a les oficines centrals de la Junta, Més baix de Sant Pere, núm. 11, Figueres.

—El cardenal de Tarragona, president d'honor de la Pelegrinació Eucarística a Roma que organitza el F. N. de P. de Figueres, ha demanat al Papa les següents gràcies a favor de tots els que en formen part.

Primer. Dispensa de la llei d'absolució.

Segon. Commutació a tots els eclesiàstics inscrits del rès de l'ofici diví del Sant Rosari.

Tercer. Dispensa de la residència a tots els senyors canonges, rectors i altres obligats a ella, que formen part de la Pelegrinació Eucarística.

La inscripció continua nodridíssima preveient que la Pelegrinació serà un gran homenatge de la nostra Patria al Santíssim Sagrament i a S. S. Plus XI.

La inscripció pot efectuar-se a la majoria de les secretaries de Cambra de tots els bisbats d'Espanya, i a les oficines centrals de la Junta, Més baix de Sant Pere, núm. 11, Figueres.

—El cardenal de Tarragona, president d'honor de la Pelegrinació Eucarística a Roma que organitza el F. N. de P. de Figueres, ha demanat al Papa les següents gràcies a favor de tots els que en formen part.

Primer. Dispensa de la llei d'absolució.

Segon. Commutació a tots els eclesiàstics inscrits del rès de l'ofici diví del Sant Rosari.

Tercer. Dispensa de la residència a tots els senyors canonges, rectors i altres obligats a ella, que formen part de la Pelegrinació Eucarística.

La inscripció continua nodridíssima preveient que la Pelegrinació serà un gran homenatge de la nostra Patria al Santíssim Sagrament i a S. S. Plus XI.

La inscripció pot efectuar-se a la majoria de les secretaries de Cambra de tots els bisbats d'Espanya, i a les oficines centrals de la Junta, Més baix de Sant Pere, núm. 11, Figueres.

Diumenge, a les vuit del matí, celebrà també Comunió mensual reglamentària a l'església de les reverendes MM. Escolapias (carrer Aragó, entre Lluïsa i Bruch).

—Parroquia de Sant Jaume.—Demà, dissabte, a les sis de la tarda, l'Associació de la Felicitació Sabatina tindrà els seus exercicis setmanals amb el cant d'Avemaries i la Salve, pel chor de senyores de la dita Felicitació. Tot seguit, començarà el devot i solemne Septenari a Nostra Dona Dolores, Rosari Corona i Sermó pel P. Laserra, de l'I. C. de Maria.

Demà passat, diumenge, a les set, plàtica pel senyor rector. A les vuit, missa de Comunió general pels socis de la caritat Cristiana. A dos quarts de deu, cant d'Hores pels reverents Comunitaris, i a les deu, de manifest Nostre Amo, ofici de Minerva, processó, benedicció i reserva.

Tarda, a les tres, ensenyament del Catecisme. A dos quarts de sis, Viacrucis, portant-se el Crist de l'Agonia pel Cos de Portants parroquial. A dos quarts de set, continuarà la Novena als Dolores de Maria.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Teresa Marimón i Isart, vídua d'En Simeó Mitjans i Parera. Ha mort a l'edat de 67 anys. Demà, a dos quarts d'onze, Avinguda de la República Argentina, 81. Parroquia dels Josepets. Cementiri Nou.

Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

—Na Angela Ginebra i Riera, vídua d'En Pere Parellada i Solà. Demà, a les nou, Putgrovell, 13. Parroquia del Sant Esperit. Terrassa.

Musicals

El dia 9 d'abril, diumenge de Rams, l'Orfeó Gracienc efectuarà una excursió artística a la ciutat de Mataró, celebrant un escollit concert en el local de la societat Iris de la dita població.

El passat dissabte, la precoç pianista Maria Pujal va donar a la sala de concerts de l'Asil Emper de Santa Lúcia, organisme de l'Obra d'Amor als Invàlids de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, un selecte concert en obsequi de les cegues aïllades, posant de relleu una vegada més les seves reconegudes dots d'artista en l'execució de la Sonata op. 27 número 2 (Clar de Lluna) de Beethoven, interpretant-ne l'adagiu, d'una manera admirable, i de diverses obres de Bach, Chopin, Morera, Borràs de Palau, Albéniz, Mendelssohn, Liszt, Olsen i Sauer. Les cegues, que recordaven encara la magnífica labor de Maria Pujal en el seu concert de l'any passat, agrairon molt sincerament l'obsequi de què eren objectes per part de la distingida pianista.

El vinent diumenge tindrà lloc en el «Salut Esport Club» el segon concert a càrrec del Conservatori de la Infanta Isabel, que dirigeix la distin-

gida professora Na Isabel de la Calle.

El programa reuneix obres de Gur-litz, Chaminade, Beethoven, Herrmann, Rubinstein, Bosch Hurmet, Lamote de Grignon, Llongueras, Albéniz, Borodine, Chopin, Wagner, etc.

Les obres del mestre Llongueras seran executades per les nenes de la classe de Rítmica del Conservatori.

El concert començarà a les cinc en punt de la tarda.

Dels afores

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

SENAT

Madrid, 30, 8'30 nit.

Opina el senyor CORTAZAR que aquest assumpte ja ha estat suficientment discutit a la Cambra dels Diputats, on van sortir totes les objeccions que se li podien acudir davant del dictamen que es discuteix.

La història del funcionament del Consell d'Instrucció pública de 1840, però, a demostrar que ni hi ha hagut necessitat de reorganitzar-lo.

No justifica la reforma l'excés de nombre de consellers, i creu que això s'ha fet a impuls d'un interès polític.

El nou Consell d'Instrucció pública, està mancat dels principis liberals i democràtics que el van inspirar.

Es dol de la forma, a son jui desconsiderada, amb que foren substituïts els individus que pertanyien a l'anterior Consell d'Instrucció.

Afirma que la constitució de l'actual Consell és la més deficient de totes les que s'han fet fins ara.

El senyor TORMO, de la Comissió, li contesta, defensant el dictamen.

El millor elogi que pot fer-se del projecte, és que el ministre no ha fet cap nomenament amb caràcter permanent. La durada d'aquest nomenament és de quatre anys. La temporalitat dels nomenaments justifica la reforma.

El senyor CORTAZAR rectifica, afirmant que, en virtut de les reformes, el Consell resta convertit en un Negociat del ministeri.

També rectifica el senyor TORMO.

El ministre d'INSTRUCCIO PÚBLICA contesta breument al senyor Cortazar, negant que en la substitució del Consell hi hagi hagut per la seva part desconsideració de cap mena personal per als anteriors consellers.

Llegeix la llista dels nous consellers per a demostrar que no ha volgut fer dels seus nomenaments un avantatge polític, ja que en el Consell hi ha elements de l'esquerra i de la dreta.

En votació nominal, es rebutja el vot del senyor Cortazar, i comença la discussió de la totalitat.

El senyor CANELLA consuma el primer torn.

Censura que per al càrrec de President del Consell d'Instrucció sigui qualitat indispensable l'haver estat ministre de la Corona. Opina que hi han i hi poden haver persones que sense haver estat ministres reuneixin qualitats superiors per a aquest càrrec.

Troba a faltar al Consell la representació de l'ensenyament de la Dona.

També cal donar un lloc al Consell als que fan donatius de consideració a favor de l'ensenyament.

Acaba dient que en la reforma no hi ha hagut equitat ni justícia.

El senyor ARCHILLA li contesta breument, per la Comissió.

El senyor CANELLA renuncia a rectificar, puix davant la solitud de la Cambra i la poca atenció que es presta a aquest assumpte, ho considera temps perdut.

El senyor POSADA, que ha de consumir el segon torn, demana al president que li reservi la paraula per a un altre dia.

El PRESIDENT. — Se suspèn el debat.

El Senat passa a reunir-se en seccions.

A les set menys cinc minuts es reobre la sessió.

Es dona compte del despatx ordinari.

Es fixa l'ordre del dia per a demà, i acte seguit s'acaba la sessió.

CONGRES

Madrid, 30, 6'15 tarda.

Diu el senyor SABORIT que els socialistes decidiren en l'elecció d'alcalde a favor del marquès de Villabragima, però això no els obliga a ésser el seu escuder ni a emparar llurs informalitats.

El marquès de VILLABRAGIMA. — Les informalitats són les de S. S.

El senyor SABORIT. — Això de les informalitats polítiques les està veient S. S. a casa seva des de petit. (Grans riallades.)

Insisteix en que els mauristes es-

tan obligats, després de les paraules d'avui del senyor Serrano Jover, a mantenir amb serietat llur anunciada actitud.

El marquès de VILLABRAGIMA rectifica i diu que el senyor Saborit no pot venir aquí com a paladit del fur municipal. El sent ara ferit pel nomenament d'alcalde, però no l'ha sentit en altres ocasions.

Es que ara, amb el nomenament d'alcalde de Reial Ordre, s'han acabat les fotografies del senyor Cortazar recollint cistells i altres coses. (Rumors. — Una veu: Pitjor per als veïns.)

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que no ha sentit el començament del debat, però li han referit que el senyor Serrano Jover ha assegurat que parlava en nom del grup parlamentari a que pertany, i vol que això s'acabari terminantment per la personalitat més autoritzada de la minoria que es trobi ara aquí.

Diu que els nomenaments d'alcalde de Reial Ordre són una facultat del Govern que no es pot discutir, i li sembla que quan el Govern es disposa a aixecar la suspensió de garanties constitucionals no se l'ha d'atacar per nomenar algun alcalde.

El senyor SERRANO JOVER explica les seves paraules i diu que ell ha al·ludat sols a la minoria municipal, i en parlar com ho ha fet no ho feia com a criteri personal, sinó interpretant el sentir del partit en la matèria.

El Sr. SANCHEZ GUERRA agraeix aquesta aclaració, per ésser l'únic que li importava deixar ben definit.

Ara — afegeix — tinc de donar una grata notícia al Parlament.

S. M. el Rei ha signat avui el Decret restablint les garanties constitucionals a tot Espanya. (Bé, bé, a diversos llocs de la Cambra. Aplaudiments a les tribunes.)

Rectifiquen breument els senyors Saborit i marquès de Villabragima.

El comte de ROMANONES. — Després d'haver sentit el cap del Govern la notícia del restabliment de les garanties constitucionals, un deure de lleialtat m'obliga a aixecar la meua veu per a felicitar el Govern.

El senyor SANCHEZ GUERRA agraeix aquesta felicitació i afegeix que espera que aquest acte d'avui donarà una idea dels propòsits del Govern per al demà i de la sinceritat de l'ofertament que va fer ahir.

Madrid, 30, 9'15 nit

El ministre de la GOVERNACIO manifesta, en una breu intervenció, que el marquès de Villabragima va desobeir les seves ordres; i aquest s'indigna, negant-ho, i dient que les paraules del ministre són una mentida.

A la majoria es protesta energicament.

El marquès de VILLABRAGIMA, per a demostrar que no hi ha hagut desobediència, repeteix la relació dels successos en forma semblant a la que emprà l'altra tarda.

Pregunta al ministre perquè dicta una Reial ordre posant la guàrdia municipal a les ordres de la Direcció de Seguretat, i es queixa que la Compañia del Metropolità continuï incomplint les seves obligacions amb l'Ajuntament de Madrid.

El PRESIDENT diu que necessita pronunciar unes paraules, motivades per altres pronunciacions pel marquès de Villabragima.

El marquès de VILLABRAGIMA. — Per a estalviar a S. S. les que hagi de pronunciar, manifeste que retro les que hagin sortit dels meus llavis i que es creguin ofensives per al ministre. En tinc prou amb que quedi el seu concepte. (Rumors.)

El PRESIDENT agraeix aquesta manifestació, i després d'una breu peroració per a posar a cobert les intencions del marquès de Villabragima sobre la honorabilitat del ministre, dona per terminat l'incident, i se suspèn el debat.

Ordre del dia.

Continua la discussió de la fórmula econòmica prorrogant el pressupost vigent amb el seu article fins al 30 de juny vinent.

El senyor DIAZ DE LA CEBOSA continua el seu discurs d'impugnació a l'article això, que ahir va deixar interromput.

El senyor IRADIER li contesta, i rectifiquen tots dos.

El senyor SALA intervé per a impugnar també aquest article.

Considera que és molt més greu l'augment de les tarifes ferroviàries que l'augment de les dues dècimes de la contribució.

Creu que el problema dels transports s'hauria d'enxertar en la seva integritat, puix del contrari, el dany que s'infereix a l'economia nacional serà molt gran. Aquest article s'ha aixecat molts i molt justificats recels, molts més que l'augment de les dues dècimes.

Es queixa del silenci dels sectors de la Cambra en aquest debat i anuncia que si aquest article s'acaba s'exclosa la minoria de la Unió Monàrquica utilitzarà tots els mitjans reglamentaris per a consignar la seva protesta. Ajudar el Govern per a normalitzar la situació econòmica, si però no autorització per a augmentar les tarifes ferroviàries.

El ministre de FINANCES li contesta, insistint en que el Govern no ha volgut entrar de fons en el problema ferroviari, sinó aportar unes economies al Tresor.

Si avui surt d'aquí aquest fórmula i demà s'aprova al Senat, el vinent dimarts es llegirà el projecte de llei de transports.

Tem que no hi hagi projecte que no produïri necessàriament l'augment de tarifes ferroviàries.

El senyor SALA, en rectificar, fa avinent que amb l'augment de tarifes ja hi compta el país, i al comerciant li convindrà, puix avui ha de facturar en gran velocitat perquè en petita no arriben mai les mercaderies a llur destinació.

El senyor NOUGUES. — I donar cinc duros al cap de l'estació per cada vagó; sinó, no surten.

El senyor SALA. — De manera que el fabricant s'estalviaria diners pagant major tarifa.

Però això ha d'anar acompanyat d'altres mesures que es podrien adoptar en resolució en conjunt el problema.

Amb solucions fragmentàries no es pot aconseguir res.

El senyor SABORIT demana algunes aclaracions a l'article sisè, en relació amb la situació del personal obrer.

Es queixa que en el Consell Superior Ferroviari no hi hagi, entre els quinze vocals que el formen un de sol que representi el personal organitzat de les companyies.

Demana que es readmetin els obrers seleccionats l'any 1917.

Diu que també hi ha hagut importants seleccions de personal amb motiu de la novella vaga dels ferroviaris de la línia de Salamanca.

Demana que el Govern intervingui perquè les companyies adoptin una resolució que no deixi una estela d'amargors després del conflicte.

El ministre de FINANCES li contesta que en aprovar-se l'article no es posarà en perill l'augment del sou del personal.

Quant al demés, no pot fer altra cosa que expressar els seus bons desigs de fer el que pugui en pro del personal acomiadat.

El senyor SALA torna a rectificar i demana al Govern que digui terminantment que aquesta autorització per a l'augment de tarifes acabarà en novembre.

Nominalment s'aprova l'article sisè, per 119 vots contra 25.

El senyor NOUGUES consumeix un torn contra l'article setè.

El ministre de FINANCES li contesta i s'aprova l'article setè.

El senyor SERRADELL defensa una esmena a l'article vuitè.

Demana la desaparició d'aquest article i del següent, que fa referència als funcionaris públics i no s'explica l'esperit del precepte d'aquest article, puix sembla que es cregui necessari fer una modificació en el personal, perquè aquest, tal com s'ha organitzat, és un dels majors mals administratius. I això no és així, ni molt menys.

El senyor ESPADA li contesta breument.

El ministre de FINANCES també li contesta, i diu que sense cap fonament s'ha creat fora de la Cambra un ambient de recel al voltant d'aquest article entre els funcionaris públics. Contra aquests no hi va res, sinó contra els abusos ministerials. Precisament el cos general d'Hisenda ha so-

lert els efectes de les excepcions que s'han fet en l'amortització i contra això van aquest dos articles, per tal que es restableixi l'equitat.

Amb el pretext de la creació de nous organismes s'han fet transferències, que si no fos per la bona fe i bona intenció amb que es realitzaran, significarien quelcom més que una responsabilitat administrativa.

Doncs bé; aquests articles tendeixen a vetllar per la puresa de la llei de Contabilitat, i per això se'ls ha afectat una responsabilitat del ministre que ordeni al crèdit.

Insisteix en que els funcionaris no teneu res a temer.

El senyor Serradell retira l'esmena.

S'aproven els restants articles del dictamen.

Acte seguit s'aprova definitivament el projecte de llei i alguns diputats exclamen: — Que sigui Penhorabona! S'acaba la sessió a un quart de nou.

ROBATORI

Madrid, 30, 9'15 nit.

Segons cablegrama rebut a Madrid, Dolors Membrives i Jacint Benavente, en obrir llur equipatge en el vapor que el conduïa a Amèrica, notaren que durant el viatge de Madrid a Lisboa els havien robat alguns baguls.

El despatx afegeix que els manquen robes i objectes per valor d'unes 50.000 pessetes.

PER ALS SOLDATS FERITS

La subscripció oberta per la Reina donya Victòria, a favor dels hospitalitzats de la Creu Roja puja a 6.230.410 pessetes.

EL GOVERN I L'ALT COMISSARI

Madrid, 30, 10'30 nit.

La reunió de les personalitats civils i militars al Ministeri de la Guerra ha durat fins a les tres de la tarda.

A aquesta hora ha sortit el president del Consell, el qual ha estat interrogat sobre el que s'havia tractat durant el Consell i el dinar.

No ha estat Consell — ha contestat el senyor Sánchez Guerra — sinó una conferència bon xic important.

Abans d'esmorzar, el general Berenguer ha exposat als ministres alguns assumptes i ha llegit alguns documents i cartes, posant-los al corrent de tot el que es relaciona amb el problema africà.

Aquest no ha estat altra cosa que un canvi d'impressions, però demà continuarem la conferència, i el dissabte esmorzarem en el ministeri de l'Estat els quatre ministres que, parlem aquest assumpte entre mans.

En aquesta conferència quedarà enllestit el pla a desenrotllar.

Els altres ministres han repetit tot el que havia dit el president, en termes anàlegs, i el d'Estat ha afegit que a la conferència del dissabte portarà fetes les propostes que el Govern cregui oportunes per a procedir en conseqüència.

—Restarà enllestit el pla sobre el Marroc?

—Es el que desitgem — ha contestat el senyor Fernández Prada.

Els darrers a sortir de la reunió han estat els tèctics militars, i en darrer terme ha sortit el general Berenguer.

Els periodistes l'han voltat, inquirint notícies, a les quals ha defugit contestar, escudant-se en que el president hauria dit tot el que es pot dir.

—Però, quina impressió té vostè?

—Impressió? Sobre què?

—Sobre la campanya.

—Sobre aquesta l'he tinguda sempre excel·lent: s'ha fet així tot el que s'havia de fer.

Ha confirmat el referent a la reunió del dissabte, i que en conferències parcials que se celebraran abans s'acabarà concretant tot.

Se li ha preguntat, finalment, si pensa marxar el dissabte.

—Sí — ha dit; — marxaré el dissabte o el dimarts.

Els periodistes han voltat, en el Congrés, al ministre de la Governació, en arribar aquest a l'esmentada Cambra.

—Digui'ns quelcom, senyor ministre, d'aquella reunió — han estat les preguntes amb que l'han rebut els periodistes.

—Res puc dir sobre el que s'hi ha tractat — ha contestat el senyor Pinies — i vostès, espanyols com jo, trobaran justificadíssima la reserva de tot el que s'ha tractat, en relació amb el problema marroquí ha d'exterioritzar-se ni arribar al camp moro.

Ham escoltat l'Alt Comissari, el qual, amb el president, ha portat la veu en la reunió, i després que ambdós hagueren acabat, es despatxaren alguns expedients d'Instrucció pública, Guerra i Marina, respecte dels quals res puc comunicar-los que serveixi per a vostès, perquè no hi he parat atenció.

Ham arribat més tard altres ministres que no han ampliat sino d'una feixa ben vaga, les manifestacions del senyor Pinies.

Segons aquestes darreres referències, l'Alt Comissari ha fet una exposició del pla en projecte de l'anterior Govern i de totes les disposicions que com a conseqüència del mateix s'adoptaren en vista de l'estat de les còpies i del seu criteri relatiu als diversos aspectes del problema marroquí.

No s'ha reduït a una exposició verbal, sinó que, demés, ha portat, donant-ne lectura, la correspondència mantinguda amb l'anterior Govern, i que completa els antecedents que ja coneixien els senyors Sánchez Guerra, Olaguer, Fernández Prada i Ordóñez, per l'anterior reunió.

No serà la d'avui la darrera conferència que amb el Govern tindrà l'Alt Comissari.

Aquest sortirà de Madrid el dissabte vinent, i abans, o sigui el dissabte, hi haurà un altre esmorzar al ministeri d'Estat, una nova reunió del Govern amb el general Berenguer, en la qual restarà enllestida d'una manera oficial el pla polític-militar a seguir al Marroc.

Res concret, de moment, en definitiva, com no s'ha que les operacions a Beni-Said es prosseguiran amb activitat.

—Quina impressió — hem preguntat a un dels consellers — ha tret vostè de l'Alt Comissari?

—Que ho sé — ha contestat — si la tàctica o estratègia militar l'estudia fora o dintre de l'Acadèmia de la seva arma, però si que l'estratègia política la degué aprendre a una escola de jesuïtes. Opté tot el que vol.

Diu un diari que el senyor Sánchez Guerra ha plantejat el problema a l'Alt Comissari en aquests termes:

—Per a ocupar militarment tota la zona del nostre protectorat seria necessari un exercit de 500.000 homes almenys. Això, com és de suposar, és un somni. Els Estats Units han reduït llur exercit a 115.000 homes, o sigui 35.000 menys dels que tenim a l'Àfrica.

Això pot crear un estat d'opinió alarmant, i per tant, convé acabar, com més aviat millor, la campanya, sense que això sigui obstacle perquè, si és precis, almenys durant alguns mesos, fem sentir als rifenys el que de les nostres armes, es faci en la mesura necessària; però immediatament després, cal començar l'acció política, perquè la penetració a tota la zona del nostre protectorat es realitzi pacíficament i sigui possible repatriar, almenys, abans del juliol, 80.000 homes.

L'operació sobre Alhucemas per desembarcament, cal meditar-la seriosament, no per les dificultats que pugui oferir, sinó pel que pot oposar-se d'ara endavant a la política pacifista que s'usí al Marroc.

Això és, en síntesi, el que sembla destijar el Govern i així ho ha comunicat al general Berenguer.

Aquest, per la seva part, no ha oposat cap dificultat als fins del Govern, però ha defensat el principi, que són necessàries algunes operacions militars, que resultaran probablement dures, per a donar a entendre a les còpies, i especialment a Abd-el-Krim i al Raisuli, que estem decidits a arribar fins on sigui precis en defensa de les nostres obligacions.

Per a realitzar això cal trametre al Marroc alguns elements de combat que manquen a aquell exercit, malgrat els que s'hi han tramès recentment.

Quant a l'operació sobre Alhucemas, pot ajornar-se indefinidament,

Ans a conèixer en realitat quin és l'esperit dels catalans notables respecte d'Espanya, perquè avui per avui, si bé la majoria són partidaris de sotmetre's, no manquen partidaris de la guerra amb l'única i exclusiva objecte de traure'ns de la nostra zona de protectorat.

Res s'ha acordat e., definitiva respecte d'aquests extrems.

Els acords definitius recauran en el Consell de ministres de passat demà, dissabte, al qual assistirà el general Berenguer; però aquest, segons assegura una persona ben informada, serà el patró al qual se sotmetran els acords.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa. — Les notícies de l'Funchal, segons determinada procedència, fan variar l'estat de l'emperador Carles.

Novellament han arribat a assegurar que el sobirà destrinat sofreix una pulmonia i que adhuc ha calgut que li aplicassin balons d'oxigen.

Res d'això és cert; puix l'ex-sobirà continua millorant. — Havas.

Aquest matí ha sortit amb destinació a Rio Janeiro, amb escales a tres llocs diversos de la travessia, l'hydroavió portuguès "Fairley, núm. 400", pilotat pel comandant de la marina de guerra portuguesa, senyor Saccuro Cabral, i pel senyor Gago Goudinho. Els viatgers portuguesos que havien marxat abans, s'esperaran a Canaries. — Havas.

S'ha rebut un radiograma dient que l'hydroavió que va a Rio Janeiro continua fent el seu viatge, i ha estat vist als 38 graus i 8 minuts de latitud i als 9 graus 18 minuts de longitud. — Havas.

(Rebut a les tres de la tarda). Ha arribat a las Palmas l'hydroavió portuguès. — Havas.

L'ALT COMISSARI EN CIERVA

Madrid, 31, 12:30 matinalda. El general Berenguer ha conferenciat aquest matí amb el senyor La Cierva.

Aquest ha confirmat que demà marxarà cap a Múrcia, aprofitant els dies de vacances parlamentàries, per a descansar entre els pins.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat oficial d'aquesta nit diu així:

Segons participa a aquest Ministeri l'Alt Comissari Interí, a les 20 del dia d'avui, no passa res de nou als diferents territoris de la zona de nostre protectorat a l'Àfrica.

L'ALT COMISSARI AL SENAT

Ha estat alguns moments al Senat, entrant al saló de sessions i saludant el president de la Cambra, el senador don Damas Berenguer. Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

El general Berenguer ha estat saludat pel general Marina i alguns altres senadors.

També en un dels passadissos de l'Alt Comissari ha conversat llargueta l'Alt Comissari amb l'ex-ministre d'Estat senyor González Montorio.

El general Berenguer ha estat sol·licitat per alguns periodistes que fan informació al Senat, perquè els fes alguna manifestació, però s'ha mostrat absolutament reservat.

ELS AGREGATS MILITARS

Els agregats militars a les diferents ambaixades i missions acreditades a Madrid ofereixen al general Berenguer un àpat.

Amb aquest objecte han visitat a l'Alt Comissari perquè marqui dia i hora.

Es gaudeix segur que serà el diumenge.

ABORNAMENT DE LA CAMPANYA SOCIAL

Els diaris publiquen la següent nota oficial, tramessa pel bisbe de Madrid-Alcalá:

«Éssent necessari una preparació, més ampla que la calculada per al bon èxit de la Gran Campaña Social i creient difícil la seva realització en el termini que s'havia assignat, els Reverendíssims Metropolitans del bisbat espanyol, amb el senyor bisbe de Madrid-Alcalá, han determinat ajornar la quant a la forma concreta en què actualment venia desenvolupant-se, fins a data que s'annunciarà amb la deguda oportunitat.

Els mateixos Reverendíssims Metropolitans, que en unió de tot el bisbat espanyol no han deixat de fomentar des de fa anys amb entusiasme i perseverança l'acció social catòlica, prestant el seu decidit ajut i protecció a les obres socials de llurs respectives diòcesis, conseqüents amb tals propòsits, nomenaran molt aviat unes Juntes que, sota la seva direcció, s'encarreguin de promoure i facilitar, segons aconselli les circumstàncies del moment, els mitjans

més conduents a l'assoliment dels diferents fins que integren l'acció social cristiana.»

LA SEU DE TOLEDO

L'«Heraldo» diu, a propòsit de la relació que existeix entre la província del bisbat de Toledo i la Gran Campaña Social:

«Com els nostres lectors saben, està actualment sense proveir el bisbat de Toledo, prímat de les Espanyes, la més alta dignitat eclesiàstica del país.

El nomenament, en virtut de la regalia consignada en el Concordat, correspon al Govern, però està clar que en la provisió d'un càrrec d'aquesta importància s'ha de procurar anar d'acord amb el Nuní.

Poc després de vacar la Seu començaren les converses al Capítol.

Hi havia dos candidats — assegurava el rumor que recollim — dels dominics l'un i l'altre dels jesuïtes. Els dominics proposaven el cardenal Benlloch, arquebisbe de Burgos. Enfront d'ell presentaven els jesuïtes l'arquebisbe de Valladolid.

Començà la lluita.

Sembla que al començament portava avantatge el candidat dominic. És sent ministre el senyor Francos Rodríguez, el nomenament estava ja estès i pendent només d'una firma. Però els jesuïtes, mestres en aquests negocis, aconseguiren que una alta influència es posés al seu costat.

Aquesta influència fou definitiva i quedà en principi acordat que el prímat seria el senyor Gandasegui, grat als fills de Loyola.

Així les coses, sorgí la Gran Campaña. Mentre el cardenal Benlloch es mantenia en prudent apartament, l'arquebisbe de Valladolid figurava entre els prelatos més entusiastes, fins al punt que se li adjudicà una de les conferències de la sèrie.

Per a la Gran Campaña hauria estat un gran triomf l'elevació d'un dels seus oradors a la metropolitàna de Toledo.

Però heu's aquí que a l'entorn de la Gran Campaña començaven de suscitar-se suspicacions i recels que, pujant, pujant, arribaren a les altures.

Convenia que el futur prímat es comprometés obertament a una empresa de tal mena? Un càrrec de tanta representació que ostenta la més alta dignitat de l'Església espanyola requereix ésser exercit amb fina i intel·ligent discreció.

La intervenció activa del senyor Gandasegui a la Gran Campaña Social podia ésser un obstacle per a la seva promoció a l'arquebisbat de Toledo.

Se li feren a l'arquebisbe consideracions i indicacions d'aquesta mena?

El fet és que el senyor Gandasegui entrà al Palau bo i sa i amb encòrs i sent arbor per la causa de la Gran Campaña, i al cap de poc tems l'atacava una indisposició lleugerrima, sens dubte, afortunadament, per a la seva salut, però no tant per al seu apostolat campanyista.

LA REFORMA ARANZELARIA

La comissió que entén en el projecte autoritzant el Govern per a modificar els aranzels, s'ha reunit aquesta tarda aprovant la primera disposició amb algunes modificacions de detall.

Demà continuarà l'examen del projecte.

Potser les restants disposicions sofriran modificacions de més importància.

Una dels significats individus de la comissió deia aquesta tarda, referint-se al projecte: «No quedarà res en peu de l'Aranzel.»

ELS FUNCIONARIS

El senyor Bergamín ha manifestat als periodistes que no són exactes els propòsits que se li atribueixen, en relació als funcionaris, arribant a suposar que en la base novena de la fórmula econòmica, hi havia desconsideració envers ells.

Hi ha una llei de funcionaris — ha afegit el ministre — en la qual es parla d'amortitzacions, i cal complir-la en aquells departaments que no ho hagi estat.

Es tracta, doncs, del compliment d'una llei i no estan justificades les alarmes i el disgust dels funcionaris per ço que es consignava en aquella fórmula.

ELS REFORMISTES

El senyor Alvarez (don Melquíades), ha confirmat que demà sortirà cap a Cadix, acompanyat dels senyors Ardeniu i Capdevila, per tal d'assistir al miting reformista que se celebrarà en aquella ciutat.

Alguns amics volien celebrar el mateix dia un altre acte públic a Xerès, però no hi ha res resolt, definitivament, sobre això darrer.

ALCALDES DE R. O.

El ministre de la Governació ha signat 60 nous nomenaments d'Alcaldes de R. O., entre els quals figuren:

Mahó: Mateu Seguí.
Manacor: Josep Oliver.
Inca: Miquel Pujadas.
Mataró: Enric Arañó.
Vall d'Uixó: Joaquim Moya.
Solsona: Josep Llobet.
Trepç: Josep Pica.
Tortosa: Antoni de Ramos.

LA VAGA DE PENARROYA

El ministre del Treball dedica atenció preferent a la vaga dels minaires de Penarroya.

Ahí va celebrar una ampla conferència el senyor Calderón amb una comissió de minaires presidida pel senyor Llana.

El director de les mines ha arribat avui, i segons notícies d'aquella localitat, s'ha posat l'annunci invitant al treball als obrers, però aquests no han entrat a treballar.

Pueblo-Nuevo. — Avui, l'empresa de les mines de Penarroya, ha manat fixar uns avisos als carrers dels pobles de la zona minera amb uns edictes en que s'annuncia una rebalta d'un 25 per 100 en els sous.

La tal mesura ha produït un gran discontent en els treballadors i aquests s'han declarat en vaga en nombre d'uns 500.

FIRMA D'ESTAT

El Rei ha firmat, d'Estat, els següents honors.

Nomenant dames nobles de la R. Orde de la Reina Maria Lluïsa, a donya Maria Xifré i Chacón, comtessa vídua de Fontanar; donya Maria del Carme de Tabalburu i Marzardo, comtessa de Heredia Spínola, i donya Maria Somonte i Basabe, comtessa de Zubiria.

Nomenant cavallers gran creu de Isabel la Catòlica, a don Manuel Zamora i Vivanco; don Antoni Baena López i don Manuel López de la Cámara.

LA PROPIETAT INDUSTRIAL

La Junta directiva de l'Associació Espanyola d'agents de la propietat industrial ha visitat el ministre del Treball, Comerç i Indústria, per a preparar el millorament dels serveis del Registre de la propietat industrial i comercial.

ELS LLIBERALS

Avui han coincidit en un esmorzar al domicili de l'escriptor i diplomàtic senyor Almagro, els senyors Alba, Alvarez (don Melquíades), Alcalá Zamora i Casael.

Han tingut els expressats caps un canvi d'impressions sobre la concentració liberal.

L'HOMENATGE A CAJAL

Oberta la subscripció pública per a l'homenatge a Cajal, el Senat del Regne, en sessió de govern celebrada ahir, 29 de març, a proposta de la comissió de govern interior, acordà subscriure's per 5.000 pessetes, destinat a la fundació que ha de portar el nom de l'il·lustre mestre.

NOTA BURSATIL

Torna a predominar a Borsa la pesadesa i falta d'animació, baixant la partida de l'interior 5 cèntims i quedant a 69'55.

Els Tresors, sostinguts, i les Cèdules hipotecàries firmes.

El Banc d'Espanya puja mig enter, l'Espanyol de Crèdit en cèdels 2, i els Tabacs 1; les ordinàries de la Sucre a fi pròxim, 1'75.

Acusen fermes els ferrocarrils, guanyant els Alcantaris mig enter i els Nords un i mig.

La moneda estrangera està ferma i milloren totes les que es cotitzen els canvis anteriors, sobressortint els francs, que avancen 45 cèntims.

PROPOSICIO

El senyor García Cortés ha presentat a l'Ajuntament una proposició perquè aquest, exercint el dret de petició, es dirigeixi als cossos col·legiatos i als cabdills de les forces parlamentàries perquè dintre la present legislatura reformin l'article 49 de la llei municipal, concedint a tots els Ajuntaments, sense excepció, la facultat d'elegir llur alcalde.

LA CAMBRA DEL LLIBRE

El senyor Vehils ha conferenciat amb el cap del Govern tractant d'assumptes relacionats amb la Cambra del Llibre.

ELS ESPANYOLS A L'ARGENTINA

Al Senat, i presidida pel marquès de Santa Cruz, s'ha reunit aquesta tarda la Comissió permanent de la Presidència d'Estat.

La comissió ha examinat el projecte de llei facultant al Govern per a ratificar l'acord entre l'Argentina i Espanya sobre l'aplicació de la llei

nacional d'accidents del treball als obrers espanyols residents en aquella república.

Després d'una breu deliberació s'ha acordat que l'esmentat projecte passés a dictamen de la Comissió permanent del Treball.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — El nombre aproximat de baixes en el combat d'ahir puja a 160 entre morts i ferits.

Els oficials ferits són: capità d'enginyers, don Vicens Galo, greu; alferes del batalló de Galícia, don Francesc Martínez Esparza, menys greu; capità d'artilleria, senyor Fernández de Córdova, menys greu; capità don Josep Maria Vallés, lleu.

També ha resultat ferit un tinent d'enginyers sapadors, el nom del qual no s'ha esbrinat.

A l'ocupació del Puig dels Tancs, assolida després de molta resistència, fou recuperat un tanc que estava abandonat en un barranc i podrà ésser apartat.

S'assegura amb molta versemblança, que el cap de la policia indígena rebra molt aviat un prestigiós moro de Beni-Tuchin, el qual li remetrà el falxi i l'espasa que portava el general Silvestre el dia del desastre.

S'espera amb gran interès la confirmació de la notícia, puix segurament aquest moro podrà donar interessants detalls de la mort d'en Silvestre.

Es confirma la notícia que Abd-el-Krim anava al davant de les forces rifenyes per a impedir el nostre avançament en les operacions d'ahir.

També es confirma que molt de matí celebraren una extensa conferència els cabdills de Beni Sald i Beni Risen a la Zaguia de Sidi Aïdalah, i això fou causa que a les onze d'ahir es destaquessin grups de moros als voltants de l'esmentat santuari, els quals grups foren canonejats per les nostres bateries al mateix temps que els aeroplans els feien fugir.

Durant les operacions d'ahir els aviadors observaren grans concentracions enemigues, que en iniciar-se l'acció intentaren un moviment enrotllador del nostre flanc, però les col·lisions aconseguiren fer-lo fracassar.

S'espera l'arribada en aquesta plaça, procedents d'Alhucemas, dels tripulants del vapor correu de les plaques menors, «Juan de Juanes».

Ahí al matí es van veure petits grups a la costa davant d'Alhucemas.

Pocs moments després els canons enemigs van fer 14 disparats contra la plaça sense eficàcia.

Les bateries contestaren al foc enemic i també feu alguns disparats el cuirassat «España».

Aquest se situà davant del Peñón de la Gomera i canonejà els llocs on els rebels tenien emplaçats els canons.

Els moros només van fer set disparats.

S'ha rebut un telegrama del capità d'artilleria, senyor Llopis, i de la seva companyia, pertanyent al regiment d'Alcantara, que guarnixen el Peñón de la Gomera, dient que les seves forces segueixen sense novetat.

HOMENATGE A UN PERIODISTA

Madrid, 31, 2 matinalda. A Fornos Palace s'ha celebrat aquesta nit el banquet homenatge al sotsecretari de la Presidència, don Mariano Marfil, organitzat pels seus companys, els periodistes que fan informació a la Presidència.

A l'acte hi han assistit més d'un centenar de periodistes i diversos diputats.

El senyor Sánchez Guerra, les ocupacions del qual no li han permès assistir al banquet, s'ha presentat al Fornos Palace a l'hora dels postres, per a contribuir, com a president del Consell i com antic periodista, a l'homenatge que els seus companys tributaven al senyor Marfil.

Ha ofert l'homenatge, en nom dels organitzadors, el periodista don Emili Herrero, el qual ha fet un vibrant elogi de la professió, especialment d'aquells periodistes que des de Telègrafs i Telèfons fan una important tasca, si bé més anònima i fosca que la de llurs companys els periodistes madrilenys, difonent les notícies arreu d'Espanya. Ells són els que més

agraeixen la Dei del descans dominical, aquest benefici tan important per als periodistes.

Ha terminat el seu oferiment demanant al senyor Sánchez Guerra que doni una amnistia general per a tots els periodistes processats.

Ha parlat seguidament el senyor Sánchez Guerra, el qual ha dit que agraeix l'homenatge com si li fos dedicat a ell.

Ha fet també un elogi de la professió, recordant el temps que ell havia militat en el camp periodístic.

El senyor Marfil ha agraït, en sentides frases, les mostres d'afecte que els seus companys li donaven, i ha dit que l'homenatge li havia produït la més gran emoció de la seva vida.

A l'acte ha regnat grandíssima cordialitat.

AGRAIMENT

Una comissió de la Lliga dels Drets de l'Home, ha visitat el senyor Sánchez Guerra per a donar-li gràcies pel restabliment de les garanties constitucionals.

DE TETUAN

Tetuán. — Ha minvat bastant el temps i la temperatura primaveral.

Procedent de Gomara, ha arribat el coronel don Albert Castro Girona, el qual celebrà una conferència amb l'Alt Comissari Interí, general don Lluís López Ferrer, per a donar-li compte de la situació política i militar de l'esmentat territori.

Es troba en aquesta població ja directora propietària del diari madrileny «La Voz de la Mujer», senyora Delcia de Regis, que exerceix també el càrrec de delegada feminista internacional d'Espanya.

Obeeix el seu viatge al desig de celebrar dos actes a la zona del Marroc, en benefici de la situació de la dona.

La senyora Regis ha estat molt ben rebuda.

DE LARRAIX

Larraix. — A les nou de la nit, va tenir lloc el banquet amb que el Casino Espanyol ha obsequiat el general Barrera, pel seu ascens.

Hi van assistir més de dos cents comensals, i entre ells figuraven caps i oficials de tots els cosos de la guarnició, alguns elements civils i una nombrosa representació de la colònia israelita i alguns còlids moros regulars.

Ocuparen la presidència el festejat i el consol d'Espanya i el president del Casino.

En destapar-se el xampany, el president del Casino, oferí el banquet en un eloquent discurs.

Va dir entre altres coses: «No venim solament a festejar l'ascens a general de divisió, puix aquesta recompensa fa temps que la tenia vostè guanyada. L'ascens és un preteix que aprofitem per a donar-li una prova de la nostra estima i de l'admirable tasca que ha portat a cap al davant de la Comandància general de Larraix.

Dedicà també frases d'elogi i afecte al general Barrera, l'ex-diputat senyor Méndez i el director del «Diario Marroquí», senyor López Ríndea, i els senyors Armara, Ollas, Aragón i el consol d'Espanya.

El general Barrera fou aclamat i aixecar-se a parlar.

Donà mercès amb gran emoció, fent protestes del seu afecte als reunits i en general a tots els elements dependents de la Comandància.

Referint-se al formós retrat del general Silvestre que està col·locat al centre de la sala del Casino, digué: «Perdonem-me que us digui que durant l'època hi sentí un fenomen extraordinari contemplant aquest retrat, i en agrair-vos aquest homenatge, que no mereixo, vull dedicar amb tota la meua ànima un record a aquell gran soldat que ha d'esser venerat per tots els espanyols.

Aquestes últimes frases de gran amor i patriotisme a l'exèrcit del general Barrera, foren acollides amb una entusiàstica salva d'aplaudiments.

Acabà l'acte amb visques a Espanya, al Rei i a l'exèrcit, i a la companyia que ha comandat a Larraix el general Barrera.



ASPIRINA

Cuideu al comprar

Tabletas BAYER de ASPIRINA

de que lleven siempre la faja encarnada con la Cruz Bayer y la inscripción: "Fabricación especial para España".

TEATRE

Pàgina 8

MARÇ

1922

Ens cal insistir El Teatre Català

Fa més de trenta anys que Lugné-Poe va fundar el Teatre de l'Œuvre, a París.

A París, dir l'Œuvre, significa evocar el primer i més fructífer esforç realitzat allí en pro del desenvolupament teatral francès, una època en la qual no es permetia sinó el teatre d'acadèmia de darrera hora; el teatre de la rialla trivial i el teatre clàssic, perquè no fos dit.

L'Œuvre vol dir el crit de «avant», una mena de revolta per a assolir la freqüentació amb el teatre esportador d'arreu del món; un trencament dels valors, passant per tots els sacrificis de la impudència; un asil de primers intents un «moment», en fi.

Es curiós passar els ulls per l'obra realitzada per Lugné-Poe. Artistes de tota mena, la major part dels quals són avui mestres en el seu art, li servien de col·laboradors. La majoria dels dramaturgs actuals, gaudint de reputació, foren llançats per ell al camp del teatre. Ell inicià, ell combaté, ell imposà l'usen a França, rebent d'Ibsen en persona la certificació del geni i l'amistat de l'autor que sap agrair.

Clàssics i moderns passaren per ses mans treballadores, i la seva constància i les seves dots d'artista li feren un nom mundial.

Lugné-Poe: L'Œuvre: Teatre. Moviment inicial revolucionari de les alibors del segle XX.

Sòfocles, Shakespeare, I. Ford, La Fontaine, Marivaux, Beaumarchais, Molière, Schiller, Ibsen, Maeterlinck, Paul Claudel, Hauptmann, H. de Regnier, Strindberg, Bjornson, Batlle, Lorrain, Wilde, Schuré, Verhaeren, D'Annunzio, Tolstoi, Renart, Ibsen, i què sé jo quants d'altres.

Aquesta llista, que pot semblar una nota de comptaduria, no és sinó una ratfona i la raó que ens assaïa.

I, per si no fos prou, la darrera obra teatral que ha somogut l'opinió europea, «Le Cocu magnifique» de Crommelynck, es troba a les seves mans.

Bé som ara a Barcelona.

Aquest bon senyor s'ha permès realitzar una excursió artística, com se sol dir, per a fer conèixer en alguns indrets la eminent actriu Pierrot.

Pocs dies abans de la seva arribada, nosaltres, des d'aquesta pàgina, fèiem un esbós de la seva figura, i fins dèiem que no el veuríem col·locat en el seu veritable pla, però que «era ell mateix».

S'ha convingut, fa temps, que a Barcelona hi ha qui es preocupa de les coses de teatre, i fins es diu, que hi ha un nucli que el contra.

Les escasses discussions relatives a la figura de Lugné-Poe s'han reduït a «si fa bé o malament la comèdia».

El darrer dia d'esser aquí em deia somrient: «Paré a que a Barcelona hi ha qui es preocupa del teatre... autors, gent de teatre, en fi?».

Aquesta persona es va passar en la solitud del vestidor totes les nits de representació, com un comediant suplent, desconegut de tothom.

Un interviu que li féu el nostre company En Marius Aguilà i la meua pobre companyia... heus aquí el que sap de Barcelona, el fundador de l'Œuvre.

I quan novament em deia que a Barcelona no hi devia haver homes de teatre, jo no sabia què respondre... Somreia com ell... i una esgarriada de tristesa m'anava per dintre.

Jo crec que ell tenia raó. Els fets ho diuen prou clar.

Tanmateix sembla que l'art hauria de consentir, quan menys, un cert talent de cortesia... Després cada u pot opinar com vulgui.

ADRIA CUAL

I

L'Ajuntament de Barcelona està ja en vigílies d'adoptar una solució definitiva al discutit problema del Teatre Català, amb la creació del projectat Teatre de la Ciutat. Els acords municipals adoptats fins al moment actual es referiren només a la construcció d'un edifici per a teatre que reunís les condicions materials que el bon gust, el confort i la higiene exigíen, i a la preferència que les obres de declamació hauran de tenir entre les seves representacions. Però no és un secret per a ningú, i així mateix es dedueix d'alguns extrems dels acords de referència, que el que es pretén amb la instauració d'aquest teatre és senzillament, la creació i el funcionament usual i constant del Teatre Català.

Davant d'aquest fet realment transcendental no es pot amagar a la consideració de ningú que únicament s'interessa per la sort de la nostra literatura dramàtica la importància que ha de tenir l'orientació que en son dia s'imprimixi a aquest teatre, al camp de la qual s'haurà de expedir, naturalment, la seva actuació concreta de cada dia. És evident que això revesteix un interès substantiu molt superior a totes les bones condicions materials de l'edifici i a tot el que té una categoria secundària, en relació a l'obra literària estricta del nostre Teatre.

Es de creure que l'Ajuntament podrà amb l'oportunitat deguda totes aquelles precaucions que puguin conduir-lo a una decisió encertada i en consonància amb el veritable interès de Catalunya. Però hi ha molts motius per a creure que, a desgrat d'aquest bon zel, triomfi en definitiva, el criteri que menys garanteixi l'èxit d'encert i de pública conveniència, per a donar satisfacció a les opinions que generalment compten amb majors adhesions públiques i amb més entusiasmes populars.

Davant d'aquesta lamentable perspectiva, que no té res d'impossible i que admet podria ésser efectiva, per a obra d'una bona intenció equivocada, ens sembla oportú començar a publicar una sèrie de senzilles observacions que creiem justes i adequades i que poden contribuir a desfer aquesta error i a facilitar el camí de l'opinió que sens dubte hauria de triomfar, perquè realment, el futur Teatre de la Ciutat, de Barcelona, constituïm un organisme oficial salvaguardat d'una de les preades manifestacions de la literatura nacional.

Aquestes observacions no tenen res de particular per a elles mateixes; ni constitueixin cap descobriment. Puixar si una sola d'elles té la valua de la originalitat absoluta. És la corrua interminable d'idees i criteris exposats sobre l'esmentada qüestió, s'han projectat tants punts de mira, s'han estudiat tantes aspectes, s'han exposat tantes iniciatives, que segurament el tema es pot donar per exhaurit.

L'única pretensió que inspira aquest treball, l'única novetat que pot tenir enmig d'aquelles múltiples manifestacions, és la de donar a moltes d'elles una ordenació que no han tingut fins ara. Al nostre entendre, gran part de la confusió regnant i de la consegüent inutilitat d'esforços, prové de no haver plantejat el problema en tota la seva extensió, tenint en compte tots els factors i tots els aspectes que l'integren.

Una visió completa d'aquesta mena permetria, sens dubte, conèixer de una manera clara l'orientació que cal seguir i que no s'ha trobat o no s'ha comprès a l'hora present, per haver anat exposant i defensant aquells aspectes o idees en forma localada, fragmentària, i no en conjunt.

L'ordenació que guiarà aquest treball comprèn quatre apartats fonamentals. Un és el que es refereix a la naturalesa pròpia del teatre en el seu caràcter exclusivament literari,

cosa que no és avui compresa per la generalitat de l'opinió pública. Un altre està dedicat a la correcció natural que existeix entre l'obra literària del teatre i el seu país, en un sentit nacional. D'aquest aspecte pasarem a un altre amb un altre apartat o estudi del caràcter i les circumstàncies d'aquesta condició en el cas concret i especial de Catalunya.

I en el darrer ens ocuparem de l'orientació i organització que ha de tenir el nostre teatre, com una conseqüència lògica i fatal de les conclusions a les quals hauré arribat en els anteriors apartats.

A.

La immoralitat de les «tournées»

Ara, sempre que ve per aci alguna companyia estrangera, el públic i l'opinió escrita es planyen de les deficiències de presentació i fins d'una certa negligència en llur part orgànica.

Se'n planyen ara, i ja es molt que finalment se n'hagin donat; car aquells mals, i altres dels quals no tenen encara esment, són tan vells com les «tournées» mateixes.

El que ho resumeix tot és la sola paraula «tournées», assenyaladora d'una de les immoralitats més grosses que encobreix el teatre actual.

La «tournée» que fou inventada, per damunt de tot, amb el fi d'anar a cercar diners a Amèrica, fos com fos) va pendre estat europeu, seguint la cobeljança dels arximagues teatrals. La «tournée» és el desplaçament d'organismes i facultats portat a la quinta essència de l'exploitació. La «tournée» és l'engany més baix de tots els enganyos que aguanten encara la mentida palinosa del teatre, i, per tant, ha d'ésser considerada com una de les immoralitats més grans del teatre vigent.

Perquè demostra un desconeixement ridícul del teatre creure que l'ambient no hi compta per res, i que les valors teatrals, quan de veres existeixen, poden ésser desplaçades a la bona de Déu, com qui façtera un bagul.

Éssent el teatre art de conjunt, cosa que encara molts no saben, o no volen saber, cal tenir present que l'element principal d'aquell és el que precisament no es pot transportar, l'ambient adequat a la cosa professada, ambient que no tan sols influeix damunt l'interpret, sinó que transcendeix d'una manera decisiva en la disposició de l'espectador.

Ab, si! És un misteri! qui ho dubta? Però de misteri es nodreix l'obra d'art.

Portem la qüestió a l'extrem: disposarem de la companyia sencera de la Comèdia Francesa, amb tots els elements de presentació de què se serveix, i la transportarem solemnialment al nostre teatre de Novetats, poso per cas. El dia de la inauguració de la temporada posaran a escena el «Tartuf» (si diguem el «Tartuf»). El senyor Silvain lluirà la seva cresta negra; tots els altres, actors i actrius, abillats galanament com sortits d'un gobal, no faran ni més ni menys del que fan a la casa pairal, destacant-se així mateix damunt les decoracions correctíssimes que allí es llueixen: l'accessori, els mobles, els rudimentaris cops de bastó abans d'alcà el telé de boca... en una paraula tot. No obstant, jo no dubto d'una certa desil·lusió, perquè no hauran pogut portar amb ells una certa devoció que es pal·la en l'ambient; una marcada correcció en el propòsit col·lectiu, la marca d'un passat; que de dia en dia ha construït una llegenda, i el senyor Silvain, lluint la seva cresta negra de fals devot, en integrar-se en el citat teatre barceloní, sentirà sens donar-se'n compte, el destorb, o l'estranyesa d'haver vist fa poc el quiosc de Canaletes...

Ell no en tindrà pas la culpa, ni el quiosc de Canaletes tampoc, però el «Tartuf» del Novetats no serà, ni per un moment, el de la Comèdia Francesa, perquè les arrels i el gran sentit

d'aquells artistes s'haurà quedat allí, mal que el tron els hagi portat el cos a Barcelona.

Direu que així ens creurem privats de poder admirar res del que es fa fora de casa. Millor. Com que tampoc ho veiem la puritat de les coses que s'ho valen ha d'ésser admirada en el sol que les ha produïdes.

El Sant Pare no es pot veure sinó a Roma; per això veure el Sant Pare és qualcom d'extraordinari; i la veritable obra d'art, sempre ha d'ésser qualcom d'extraordinari.

Jo sento una gran indignació, davant les concessions establertes per la llei, que caducant certs drets, van treure el Parsifal de Bayreuth, posant-lo en condicions de fer viatges com un virtuos del piano.

Així el pot sentir i veure tothom, però és que tothom es troba amb facultats per a ésser-ne espectador?

Recordo que el dia de la primera representació a Barcelona, en una barberia, el dependent i un client, que hi anaven plegats, es feren salver del que s'hi portaven per sopar, com qui va a Sant Medí. Es d'esperar que s'hi van adormir. Què en van treure? I n'hi devia haver tants com ells més o menys ben indumentats.

En aquest cas, el Parsifal pot ésser considerat com un article d'importació, i entra de ple en el terreny de la «tournée», resultant tan immoral com aquelles. Què ens cal fer? I nosaltres, i el nostre esforç, doncs, que no ha de servir per a res?

Sempre valdrà més una representació de bon teatre estranger adaptada a la nostra devoció catalana, que bons elements estrangers implantats mercantilment en el nostre sol.

Sempre valdrà més l'abstinència de vota d'una gran emoció, que l'assoliment d'aquella emoció adulterada i fora del seu ambient de puritat.

Es precis reflexionar sobre aquests extrems.

Però el que seria de desitjar és que quan ens planyem de les males presentacions escèniques que ens solen servir els estrangers, fèssim bons per a dir, que nosaltres, en fet de presentacions, hem fet coses que s'ho valen la pena.

Quan es pot donar una lliçó, és bo donar-la, i alegrar-se dels esforços realitzats a casa, tampoc es cap peccat.

Convinguem en que la «Tournée» és immoral, i no ens planyem de coses que no poden ésser d'altra manera, o bé, no hi anem; què diastrel!

Futurisme

El teatre de la sorpresa

El «Teatre de la sorpresa» és una de tantes branques amb que es mostra el «Teatre Futurista».

No hi fem per avui cap mena de comentari; és només a títol d'informació, que tradueix aquí la seva teoria exposada pel propi Marinetti.

«El teatre de la sorpresa» es proposa airejar l'esperit del públic, divertint-lo i sorprenent-lo per tots els mitjans, fets, contrastos, gestos, idees, que encara no han estat portats a l'escena, i que són susceptibles de sacsejar alegrement la sensibilitat humana...

«La sorpresa és un element essencial de l'art, avui més que mai», perquè després de tants de segles plens d'obres genials que han sorprès al món, és ben difícil de sorprendre avui.

En el teatre de la sorpresa, la pedra de la troballa que l'autor llença ha de fer: Primer: Frapar d'estupor divertidor la sensibilitat del públic. Segon: Suggestir una continuïtat d'idees divertides, que els cercles que fa l'aigua quan hi és llançada la pedra, produint-ne d'altres al seu entorn. Tercer: Provocar en el públic mots i gestos absolutament imprevistos, a tal punt, que cada sorpresa damunt l'escena en promogui d'altres al pati, a les loges, fora del teatre, a la ciutat, l'endemà i els dies següents.

Entenent així l'esperit a la més gran elasticitat, mitjançant aquestes

gimnàstiques intel·lectuals extra-lògiques, el «Teatre de la sorpresa», vol arrancar la joventut italiana al fantasma embrutidor i obsessiu de la política.

Finalment, el «Teatre de la sorpresa» conté: dotes les psicologies del Musio-hall futurista, amb una col·laboració de gimnastes, atletes, il·lusionistes, exòtics, prestidigitadors i un teatre «diari» de moviment futurista; un teatre galeria d'art; declamacions dinàmiques i sinòptiques de mots en llibertat compenetrats de dansa; mots en llibertat dramàtics; diàlegs improvisats entre instruments de música (pianos, pianos i veus humanes, improvisacions d'orquestra).

D'aquestes i altres coses del Teatre Futurista, ens proposam parlar-ne en el moment oportú.

N.

Al Tivoli

«Marina» en català

La primera representació de Marina en català ha constituït un d'aquells esdeveniments teatrals que deixen una grata recordança. Tothom creia que el teatre s'ompliria de gom a gom. El que tal vegada no es presentia és que, d'haver tingut al Tivoli doble cabuda de la que té, el ple hauria estat segurament d'aquells que formen època. Perquè es pot ben dir que els que es varen veure privats de presenciar la representació per no trobar localitat eren en omnibus tan extraordinari, que asseguren altres tants plans per a les noves representacions que es donin de la famosa sarsuela.

El llibre d'En Camprodon va ésser traduït per un fill seu ja fa anys, i la traducció va publicar-se en el volum de les obres completes de l'autor de «La teta gallinera». Així ja vol dir que es tracta d'una adaptació acurada, feta amb tota amor. Solament així era possible, tractant-se d'una obra popularíssima com «Marina», que la traducció es sostingues dignament i arribés a interessar de debò com va interessar. Perquè cal advertir que bona part del públic tenia com a únic interès, en anar al Tivoli, sentir com quedaven en català aquells cantàbils que tant s'han tal·laret en castellà, o veure l'efecte que produïa una obra cantada per artistes catalans, fills de diferents regions.

Aquesta petita curiositat va quedar aviat esvada per l'interès que va despertar la traducció en arribar al públic el primer vers que diu la típic, i en trobar que quedava molt millor en català que en castellà. I des de aleshores la representació va desenvolupar-se amb èxit creixent.

Cal dir que la interpretació va ésser molt notable. En Vicens Samper, tenor valencià, va donar en alguns moments la sensació d'una inseguretat que es pot atribuir a ésser novell en el teatre i al fet de presentar-se per primera vegada davant del públic de Barcelona.

Amb tot, en diferents indrets de l'obra va obtenir merescuts aplaudiments.

Té el senyor Samper una excel·lent escola de cant i una veu ben timbrada i agradable, i una vegada perdut l'encantament que ara el domina, pot ésser un bon element del nostre teatre. La Lloró, En Sagí Barba i En Pau Gorgó varen estar admirables en els seus respectius papers, obtenint un èxit formidable, com també el va obtenir En Josep Llinares, que per altra part va donar una nova prova d'ésser un excel·lent director, pesant l'obra amb gran mesura.

Tots els altres elements que varen prendre part en la representació varen secundar dignament el treball de les primeres figures. En el primer acte la cobla Barcelona va tocar la sardana d'En Pep Ventura «Per tu ploré», cantant la Lloró els versos de Maragall i dansant-la un estol de sardanistes de l'Esbart Folklòric Català, essents tots els ocells.

El decorat dels senyors Dalmau, Girbal i Blai, molt escalent

NOTICIES DE L'ESTRANGER

De París estant

El Casal Català ha celebrat un ball de disfresses al «Caveau Historique du Palais Royal».

Segons diuen la gent, Robespierre conspirava amb els seus companys de la Revolució Francesa a les caves del Palais Royal.

Un gran historiador, H. Taine, diu que en els orígens de la França contemporània, escenes importants de la Revolució han tingut per marc els soterranis del «Palais Royal».

Es en aquestes caves històriques que el Casal Català de París ve de celebrar un jolliu ball de disfresses. Unes pintures autèntiques de l'època, mig esborrades pels temps, ens fan endevinar els trets característics i elegants dels conspiradors i les cabelleres blanques dels nobles de les darreries del segle XVIII. Les figures galantes sorgeixen de tant en tant, entre les voltes dels corredors, i ens fan sospitar escenes libertines, en les quals més d'una dama principal d'aquell temps està compromesa.

Una bella ensenya de les quatre barres era a l'entrada de l'escala que davalla als històrics salons. Una jax-band endiablada feia dansar les belles parisienques que omplien amb les seves delícies rialles les voltes d'aquest racó de París, el més interessant, potser, dels que ens recorden les gestes de la Revolució.

Quan les finestres altes que donen al magnífic jardí interior del Palais Royal s'il·luminaven de la claror blavosa del matí, encara la dansa es prosseguia amb delit i entusiasme, i uns quants amics brindaven per la prosperitat del Casal Català.

El senyor Cubells, aprofitant un petit escenari del local, digué, durant el curs de la festa, un enfilat de bon interès monòlog de la seva invenció, que tingueren un èxit clamorós del públic.

Ramon de CURELL

París, març de 1922.

Desmentint la insubordinació a l'exèrcit grec

Atenes, 30.—Als centres autoritzats es declara que són falsos els rumors que han circulat aquests dies relatius a haver-se registrat actes d'insubordinació entre les forces gregues que operen a l'Àsia Menor.

En canvi sembla un fet cert que les proposicions de les potències aliades, relatives a l'evacuació de l'Àsia Menor han produït gran efervescència a l'exèrcit hel·lènic.—Havas.

La delegació alemanya a Gènova.

Berlin, 30.—La delegació alemanya que ha d'assistir a la Conferència de Gènova la formaran el ministre de Negocis estrangers, senyor Rathenau, i el sots-secretari del mateix ministeri, senyor Simson.

Els ministres d'Economia pública i Reparacions aniran també a Gènova, però sempre que vagin els respectius ministres de França i Anglaterra. De no ésser així, aniran els sots-secretaris dels dits Ministeris.

A més a més representaran a Gènova el Consell d'Economia i els Sindicats els senyors Erkelenz, Stegenwald i Deniteneledt.—Havas.

Conferències d'Història de Catalunya a Caldetes

Es va celebrar la quarta de les conferències que l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha organitzat al Casal Català d'aquella vila, i que amb tant d'èxit vénen donant-se, dissertant sobre la famosa expedició de catalans i aragonesos a l'Orient. En Pau Romeva, assessor tècnic de la Protectora.

Seguint el pla traçat en organitzar aquestes conferències, de cronològicament anar presentant el més clarament possible els grans quadres de la nostra història, va començar En Pau Romeva relatant el regnat de Jaume II, i com aquells almogàvers, que la pau feia inactius,

Exposició d'Art contemporani a Roma.

Roma, 30.—Des de primer d'octubre fins a últims del mes de novembre se celebrarà el nou museu de la «Villa Giulia» una Exposició internacional nomenada «Creueta artística. Tardor de 1922. Primavera de 1923».

Aquesta Exposició serà la primera manifestació internacional organitzada per la direcció del grup artístic «Clar de lluna» i que es proposa donar a conèixer les obres més importants de l'art europeu contemporani.

Roma, 30.—L'exposició Internacional «Creueta artística. Tardor de 1922. Primavera de 1923», organitzada, com se sap, per la direcció del grup artístic «Clar de lluna», acollirà totes les tendències sanes de la producció artística de cada nació.

Compendrà dotze quadros i tres escultures per cada una de les nacions següents: Espanya, França, Itàlia, Anglaterra i Alemanya.

També comprendrà quatre quadros i un escultura, pel que toca a cada una de les següents nacions: Àustria, Hongria, Txecoslovàquia, Polònia, Rússia, Dinamarca, Suècia, Noruega, Holanda, Bèlgica, Suïssa, Romania, Iugoslàvia i Grècia.

La «Creueta artística», que sortirà de Roma, passarà successivament per Madrid, Lisboa, París, Londres, Brussel·les, Amsterdam, Berlín, Copenhague, Cristiania, Estocolm, Petrograd, Varsòvia, Praga, Viena, Budapest, Bucarest, Belgrad, Milà i Zuric.—Havas.

El Senat francès

París, 30.—A la sessió celebrada ahir al Senat, en discutir-se el pressupost de despeses reintegrables, el ministre d'Hisenda, M. De Lasteyrie, diu que França no tenia interès en immiscuir-se a l'administració alemanya, però que jutjava indispensable que els aliats exercissin un control sobre determinats punts.

Aleshores Alemanya, afegeix el ministre, podrà pensar en l'emissió d'un emprèstit internacional amb el consentiment de les altres nacions i sense disminució del crèdit que França té sobre la dita nació, i així podria Alemanya fer un emprèstit interior com va fer França en 1871.

França, diu, està disposada a acceptar els lliuraments en espècie a condició que aquests lliuraments no arribin a constituir un perjudici per a la indústria francesa.

El ministre ha fet observar després que l'incompliment de les obligacions contractades per Alemanya fa inevitable a França l'emissió d'un emprèstit per a la consolidació del deute flotant, però que aquesta política no pot continuar, ja que és precis que Alemanya pagui, condició essencial per a la reconstrucció d'Europa.—Havas.

Els vaixells anglesos en construcció

Londres, 31.—La «Westminster Gazette» diu que algunes coses angleses de construcció de grans vapors han decidit acabar les construccions pendents a les drassanes continentals en cas que no se solucioni aviat l'actual vaga.—Havas.

Contra el tifus

París, 31.—El «Diario Oficial» publica una llei concedint dos milions i mig de francs en concepte de participació de França a la lluita contra el tifus de què es troba envaïda l'Europa oriental.—Havas.

després de tantes victòries, necessiten ocasió de lluitar, i com Roger de Flor va anar en auxili del famós imperi bizantí, amenaçat pels turcs, els títols i aventures que li foren ofertes a ell i a les seves hostes; com es va formar la Gran Companyia; les victòries de l'Àsia Menor; la presa de les ciutats; l'arribada de Berenguer de Rocafort amb els seus almogàvers; l'anellament dels turcs; la hivernada a Gal·lípoli; Berenguer d'Entença fet Megaduc, i Roger de Flor Cèsar de l'Imperi.

Després va parlar de l'assassinat de Roger de Flor; de com els catalans es feren forts a Gal·lípoli, declarant la guerra a l'Imperi Bizantí; de l'organització d'una potent esquadra i de com castigaren fortament als turcs, aconseguint seguides victòries sobre els imperials, i fundant el ducat d'Atenes amb Gualter; com aquest va voler desfer-se

El tractat de l'Extrem Orient

Washington, 30.—El Senat ha ratificat per 65 vots, sense cap reserva, el tractat referent a l'Extrem Orient.—Havas.

Resposta del Govern turc als aliats

Constantinoble, 30.—El Consell de ministres ha començat a redactar la seva contesta a la nota dels aliats.

Les solucions previstes per aquests referent a la Tràcia i als Estrets han produït penosa impressió en tots els centres turcs, i s'assegura que la Sublim Porta formularà objeccions contra aquestes solucions, demanant que siguin tornades a Turquia, Andrínopolis i Callipoli.—Havas.

Delegats francesos a Gènova.

París, 30.—L'Agència Havas creu saber que la delegació francesa que ha d'assistir a la Conferència de Gènova, ultra els senyors Barthou i Colrat, comprendrà l'ambaixador de França a Roma senyor Barrère, el director comercial del ministeri de Negocis estrangers i un tècnic financer.—Havas.

Els conflictes d'Irlanda

Dublin, 30.—Un grup d'individus armats penetrà ahir passada a la redacció i impremta del diari «Fresmans», tancant al personal i destruint la maquinària. Després els assaltants calaren foc al mobiliari.

Previnguts els bombers, pogueren extingir l'incendi; no es pogué, no obstant, evitar-se que els autors de l'agressió destruïssin uns retrats de Griffiths i Collins que les flames havien respectat.—Havas.

Londres, 30.—Aquesta nit, s'ha acabat la Conferència celebrada pels ministres d'Irlanda i de l'Ulster amb els ministres anglesos.

Aquests últims han manifestat que s'ha arribat a un acord molt satisfactori.—Havas.

Londres, 31.—A la Cambra dels Comuns, el senyor Churchill ha comunicat les condicions de l'acord entre els governs del Nord i Sud d'Irlanda.

Les principals de les dites condicions són: cooperació de tots dos governs en el restabliment de la pau a totes les regions.

La policia de Belfast estarà constituïda per elements catòlics i protestants.

Es constituirà un tribunal especial per a primers de gravetat.

L'exèrcit republicà deixarà d'intervenir en els seus comtats que componen l'Ulster.

Un mes després de la ratificació del tractat anglo-irlandès per la Cambra dels Comuns, se celebrarà una nova reunió entre tots els firmants del dit tractat, per a decidir si Irlanda ha d'ésser considerada com unitat nacional o si s'ha de separar, amb una frontera delimitada en la dita Conferència, la Irlanda del Nord de la del Sud.—Havas.

París, 31.—Comuniquen de Londres al «Journal» que el govern provisional d'Irlanda ha pres mesures extraordinàries de precaució per a defensar Dublín contra qualsevol atac de què pogués ésser objecte.—Havas.

Dublin, 31.—Les destruccions causades a les oficines del «Freemans Journal» es calculen en dos milions i mig de francs.—Havas.

Els francesos al Marroc

Rabat, 30.—El Grup mòbil del Sud va realitzar ahir l'avancé previst per la vall de Chuseck Cheik.

Els rebels van intentar contindre el moviment, però van ser rebutjats amb importants baixes, abandonant en el camp 36 morts i 30 fusells i fent-los set presoners.

El grup mòbil del Nord sortí ahir de Maràla i va ocupar sense dificultat Clatzer a uns cinc quilòmetres de la població.—Havas.

El partit liberal i la conferència de Gènova.

Londres, 30.—El partit liberal independent oposarà a la moció que ha de presentar el dilluns vinent a la Cambra dels Comuns, el senyor Lloyd George, l'altra següent moció:

La Cambra dels Comuns, admetent la limitació dels assumptes sotmesos a debat, aprova la celebració de la Conferència de Gènova, però denega la seva confiança al Govern en el que es refereix a aquesta Conferència.—Havas.

La «setmana del vi» a Londres

París, 30.—Segons el corresponçal del «Journal» a Londres, sembla molt possible que se celebri a la capital del Regne Unit «la setmana del vi», semblant a l'efectuada a França, en honor dels viticultors francesos, com a manifestació unànime de l'excol·lència de les velles marques.—Havas.

Millerand al Marroc

París, 30.—El president de la República senyor Millerand, acompanyat de diversos ministres, ha sortit d'aquesta capital dirigit-se a Burdeos, on embarcarà el dia primer d'abril per a realitzar el seu viatge d'estudi per la zona francesa del Marroc, Algèria i Túnez, aturant-se a la tornada a la illa de Còrsega.—Havas.

La salut de l'ex-emperador Carles

Funchal, 30.—Els metges de la illa que assisteixen l'ex-emperador Carles diuen que el pacient té la mateixa temperatura que ahir, amb tendència a la millora.

L'ex-emperadriu Zita ha dirigit un cablegrama des de Funchal al que fou metge de la Cambra Regia, doctor Delug, instant-lo que en la forma més ràpida possible es dirigeixi a Funchal.

S'afirma que el doctor Delug ha demanat, també per cable, uns honoraris de tres milions de coronas.—Havas.

Ordre del dia de confiança al Govern alemany

Berlin, 30.—A la sessió celebrada pel Reichstag ha estat aprovada per dos cents quaranta els vots contra vintanta un, una ordre del dia de confiança al Govern, presentada pels centristes, i en la qual es diu:

El Reichstag protesta contra les exigències intolerables de què és objecte el poble alemany en la Nota de la Comissió de Reparacions del dia 21 de març, i aprova les declaracions del Govern de l'Imperi en la seva contesta a aquesta Nota.

S'abstingueren de votar la dita Ordre de confiança els socialistes majoritaris, alguns laboristes i els comunistes: en total quaranta tres diputats.—Havas.

Sortí cap a València En Josep M. Pallejà.

Sorten cap a Madrid els senyors de Girona-Villavechia.

Ahir se celebrà al Teatre Goya la segona funció d'abonament a la Creu Roja.

Es posaren en escena «Los intereses creados», essent nombrosa i distingida la concurrència que hi assistí.

Demà, al Gran Teatre del Liceu, tindrà lloc l'últim dels tres concerts d'abonament organitzats per l'Associació Wagneriana i empresa del teatre. Creiem que amb tal motiu es veurà totalment plena la formosa sala al coliseu.

Els transports a Rússia

El corresponçal de «L'Intransigeant» a Riga transmet una extensa informació respecte de l'estat dels transports a Rússia.

El comunista Verger — diu — president de la comissió especial creada per l'alt consell dels transports, explica la situació de la manera següent:

«Els comissaris i el personal dels comissariats s'han habituat de tal manera, durant la guerra civil, a tenir vagons propis i fins trens sencers, on treballen durant el viatge, que tots els esforços per a treure'ls resulten inútils. En 1917 hi havia 317 habitacions i tallers sobre rails: actualment n'hi ha 2.178. Pel que toca al ram militar n'hi havia 693 en 1917, i ara, 2.707.

Totes les ordres d'evacuació expedides pel comissariat de la guerra i pel de transports, han resultat papers mullats. Per al servei de tota la Rússia soviètica, el comissariat de transports no disposa sinó de 6.231 vagons de passatgers. Els vagons especials de què disposen els altres comissariats per a llur personal, són 5.337, sense comptar-hi els del servei de presons i de correus.»

A continuació Veger fa les consideracions següents:

«A què ve que el comissari d'Instrucció pública hagi de tenir un vago especial? S'ha d'educar la Rússia des de la finestra d'un vago? El comissariat d'Instrucció té 110 vagons per al seu servei exclusiu i encara en demana 155 més.»

Es poden combatre les epidèmies des de les finestres d'un vago? Doncs cal saber que el comissariat de Salut Pública disposa d'una dotzena de trens especials. Només que per a fer viatjar medicines i plantes curatives, de les quals fa molt de temps que a Rússia no se'n troba ni una, hi ha 12 trens especials; i quan proposen reduir-los a sis, tot seguit vénen les grans protestes.

El comissariat de la Guerra i el de Salut Pública són els més grans acaparadors de vagons. Ni ells ni nosaltres hem pogut saber mai la xifra exacta dels que tenen. Jo els evaluo en 2.718 vagons per al servei de sanitat, més dels que tenen totes plegades les Repúbliques veïnes. I, no obstant, el comissari creu que està mal servit i demana pujar aquesta xifra fins a 4.000. Té 137 trens de viatge i 128 trens sanitaris amb una reserva de 247 vagons que, a voltes, deixa als altres comissariats.

No compto els personatges d'importància secundària que mobilitzen, per a llur ús personal, prop d'un miler de vagons.»

Aquestes revelacions han encès la indignació dels bolxevistes que injuriaven a Veger, però no desmentien cap de les seves afirmacions.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	523'00
» Alacant	51'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renla francesa 3 per 100	57'00
Accions Rio Jinto	1.215
» F. N. Nacional Mexicà	00'00
» Banc Central Mexicà	00'00

Govern civil

EL RESTABLIMENT DE LES GARANTIES

Els periodistes han preguntat al governador sobre el restabliment de les garanties d'especialment sobre la situació dels presos governatius després de la determinació del Govern.

El governador ha manifestat que fins a primera hora de la tarda no havia rebut cap notícia oficial del restabliment de les garanties, no sabent sinó el que porten els diaris.

Respecte a actuacions futures, no podia dir res fins que hagi rebut les instruccions que suposa el trametre el Govern.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Divendres, 31 de març de 1922

L'Ajuntament nacionalista

ACABA el primer bienni que a l'Ajuntament de Barcelona hi ha hagut una majoria nacionalista.

Aquesta majoria, lluitant contra els obstacles gairebé invencibles d'uns precedents i una herència deplorables, ha realitzat una tasca meritoriosa, una tasca de sanejament, d'organització.

Atenent les necessitats urbanes del foment i la cultura, administrant conscientment, el primer Ajuntament nacionalista de la capital de Catalunya s'ha fet digne de la confiança dels ciutadans barcelonins, solemniament ratificada amb el plebiscit de les darreres eleccions municipals.

No cal enumerar ara tot el que ha fet l'Ajuntament que acaba. Ho hem dit moltes vegades en aquestes mateixes columnes. Els nostres lectors coneixen detalladament la formidable tasca d'administració, catalanització i civilitat que ha realitzat el primer Ajuntament nacionalista de Barcelona. I potser l'obra més radicalment meritòria d'aquest Ajuntament ha estat la més callada, la més oculta: la rectificació quotidiana de les disbauxes i les fantasies dels biennis precedents, dels biennis de dominació lerrouxista. Aquesta obra ingrata i feixuga era necessària com a tasca prèvia de preparació. Tan sols així serà possible ara continuar convertint Barcelona en la grandiosa urbs que tots somiem per a escenari de la futura Exposició.

Els regidors nacionalistes que cessen poden estar satisfets de llur tasca. La ciutat sabrà reconèixer un dia tota la importància de l'obra feta. I el nous regidors nacionalistes trobaran en la conducta dels volguts companys que cessen i en l'experiència dels que hi romanen una norma excellent a seguir i un alt exemple a imitar.

Nosaltres, que coneixem íntimament la tasca meritoriosa del nostre primer Ajuntament nacionalista; nosaltres, que hem admirat tantes vegades l'entusiasme patriòtic, l'esperit cívica, la competència amorosida i l'honestat immaculada dels nostres volguts companys del Consistori; nosaltres, que sabem com llur catalanitat, i llur talent i llur constància han superat tots els obstacles i àdhuc totes les injustícies, tenim ara la satisfacció de proclamar públicament que són benemèrits de la Pàtria, de Catalunya; que són benemèrits de la Ciutat, de Barcelona.

Generalitat

ELS ACORDS DEL CONSELL

Despatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 29 i 30 del corrent:

Carreteres, camins i ponts

Inversions de grava per a l'adob del quilòmetre 4 del camí de Pont de Molins a les Escaltes; quilòmetre 2 del camí de Blanes a l'estació del ferrocarril; quilòmetres 1 a 4 del camí de Sant Climent de Saserrres; i 1 a 6 del camí de Figueras a Espolla.

Adjudicació de la subhasta d'acopi de grava per a la conservació dels quilòmetres 1 a 5 de la carretera de Falset a la general d'Espiga de Flix, per Bellmunt, tros de Falset a Bellmunt.

Aprovació dels plecs de condicions per als anuncis de subhasta dels camins veïnals de Calleta a Orsaviñe; d'Oix a Castellfollit de la Roca i ponts damunt la riera de Viure, en el camí de Viure a la carretera de Montblanch a Santa Coloma de Queralt; i damunt el torrent de Can Jané, en el camí veïnal del Besòs a Montcada.

Aprovació del projecte d'acopi de grava per a la conservació del camí de Canyamars a Dosrius.

Aprovació del projecte de pont damunt el Fluvià, en el camí de Joanetes a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan.

Beneficència

Tràmit d'expedient de reclusió de dements pobres a càrrec de la Mancomunitat.

Obres per a la millora de serveis als establiments de beneficència de Girona, Lleyda i Tarragona.

Agricultura

Excursió de pràctiques dels alumnes d'Enologia de l'Escola Superior d'Agricultura.

Conferències sobre el conreu de l'ametller a Espiga de Francolí, Albi i Cervià.

Campaña de poda de l'oliverar a Mora d'Ebre, Mora la Nova, Guila-

met, Benisanet, Ginestar, Mirabet, Garcia, Flix, Ribarroja, Ascó, Vimbó, Gandesa, Corbera, Tivissa, Pinell de Bray, Prat de Compte, Horta, Arnés, Bot, Vilalba, Bates, Cunil, Montblanch, Espiga de Francolí, Vinaixa, Albi, Cervià, Vilosell, Pobla de Clervols, Arboc, Artesa, Llarde, cans, Gandesa de les Garrigues, Juncosa, Torms, Solerías, Albagés, Cogul i Castellidassens.

Ordenació de material i maquinària per al curs de terra campa a Bellvís.

Personal

Adaptació de plantilles a distribució del nou pressupost.

Bela Kuhn és boig?

El diari de Basilea «Basler Nachrichten» publica una informació del seu corresponent a Reval, en la qual diu que el famós comunista hongarès Bela Kuhn està atacat d'alienació mental.

El lector ha de recordar el fracàs de la provatura sovietista a Hongria. Bela Kuhn, condemnat a mort, es va poder refugiar a Rússia. El Govern dels soviets li va confiar la missió d'anar a promoure agitacions a Alemanya. Bela Kuhn va estar a Berlín, com a representant del Soviet de Moscou, i allí va començar a donar proves de desequilibri mental, fins al punt que Lenin el va fer tornar a Moscou.

Posteriorment, se li va confiar el càrrec de comissari polític de l'exèrcit i va aprofitar aquestes funcions per a fer afusellar a la vora de 2.000 soldats. La notícia va causar tremenda impressió entre els capítols dels soviets, amb tot i ésser gent poc impressionable, i Bela Kuhn va ésser cridat novament a Moscou.

El seu estat es va anar agravant, fins que ha hagut d'ésser tancat en un manicomí.

Les Idees i les Imatges

LA PALMERA EXILADA

Quina acra melangia la d'aquesta palmiera — (l'arbre del sereníssim Abraham i de la dolça Scherezada) presonera de l'asfalt, trottollada per l'auto-camió que passa i ruixada per la llum d'un arc voltaic!

JOSEP MARIA JUNOY

Anotacions

De les revistes teatrals

V.

L'altre mal que ens va venint de les revistes pren per víctimes el vestuari, el decorat i els jocs de les llums. Ens cal només, per demostrar-ho, referir-nos a les darreres estrenes dels nostres teatres lírics i dramàtics.

Res no hauríem d'objectar, si aquesta influència fos, diem-ne, relativa, com no es pot dir res del boure xampany amb discreció. Però el cas és que la «moda» amenaça pendre proporcions alarmants.

La comèdia i el drama no poden, evidentment, muntar el coser de la revista. Aquesta porta l'impetu de la fantasia desbocada, mentre que els altres caminen, per dir-ho plàsticament, a trott de tartana. Del canvi, doncs, els n'ha de provenir per força un grau dany.

O sigui, precisament, que el que en les revistes sembla essencial — la «boga» en el decorat, la nuesa en l'abillament i el canvi incessant de la il·luminació — en el teatre pròpiament dit es torna un desdort. Com se sap, la tendència moderna del teatre, pel que fa a decoracions, es basa en la simplicitat, fins al punt que alguns defensen la conveniència de substituir-les per un senzill cortina unicolor. Així les figures adquireixen el degut relleu i l'atenció del públic no hi troba motiu de distracció. I una conducta semblant, i per les mateixes raons, s'aconseja pel que toca a il·luminació i vestuari.

Es tracta, per tant, de dos gèneres, al fons del fons, antitètics i difícilment pot admetre's la conveniència d'identificar-los de procediments.

BLAI

Errada: Al córrer de la ploma, aparegué ahir que la Venus de Milo deixava d'ésser una obra d'art al punt que s'alci el mig d'una carretera. Pel context, ja s'entendria que havia de dir una obra «moral».

L'actualitat social

LA COMISSIÓ MIXTA DEL TREBALL

La Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona fa públic que, com ja consta en una de les bases establertes, avui, dia 31, expira el termini d'admissió de treballs per al concurs internacional que té anunciat sobre «Regim de pensió per a la dependència mercantil» que, a base de mutualitat, prevegi els casos de vellesa, impossibilitat per al treball i mort.

Es fa avinent, per tant, que els treballs que es rebien amb posterioritat a aquesta data no seran admesos, fent-se solament excepció dels que es remetin per correu certificat i consti que han estat dipositats a l'oficina de remissió fins al dia d'avui.

ATEMPTAT FRUSTRAT

Dimarts a la nit, estant a l'estatge social dels Sindicats Lliures de la barriada de Sans el president del Ram de l'Aigua d'aquell poblat, Agustí Viladoms, fou cridat al telèfon. Acudí a parlar a una casa veïna on hi ha l'aparell telefònic que fan servir els obrers d'aquella entitat, i no trobà cap comunicant.

En canvi, quan tornava al domicili social i creuava el carrer d'Alcolea, el

El Dr. W. Meyer-Lübke Po

La personalitat d'aquest eminent romanista, fa molts anys, quasi des dels començos de la seva vida activa, adquirí aquell relleu importantíssim que fa un fonament segur per a la ciència, un ornament de la seva pàtria i una amistat cobejada dels que es dediquen a la seva especialitat, els quals aienen respectuosament a «ses manifestacions orals o escrites atribuïnt-les quasi la categoria d'oracles».

Nasqué el doctor Meyer-Lübke, l'any 1861, a Dübendorf, raval de Zuric, llavors vila pagesivola, on passà els anys de la infantesa i adquirí la instrucció primària. Ingressà després al Gimnasi de Zuric, on es destacà com a talentós alumne, sobresortint en l'estudi de les llengües antigues i les Matemàtiques. Passat l'examen de maturitat, tardor de 1879, cursà Filologia romànica i indogermanica a la Universitat de Zuric durant quatre semestres, influïnt en l'orientació de sos estudis el lingüista suís Sidler. Tot seguit passà a la Universitat de Berlín, seguint allí tres semestres sota la direcció d'Adolf Tobler i de l'eminent indogermanista J. Schmidt, perfeccionant sos coneixements de romanística i llengua ària. Tornà a la ciutat natal per a doctorar-se en aquella Universitat presentant una tesi sobre «La sort dels neuts llatins a les llengües romàniques», aconseguint treball reconegut encara avui com a fonamental que li re-capta l'admiradora aprovació del capdavanter dels romanistes francesos Gaston Paris i les lloances del poc lausanger Ascoli.

Per a perfeccionar-se en el coneixement de la llengua italiana i documentar-se sobre el terreny en sos treballs d'investigació dels dialectes italians, emprengué, l'any 1883, un viatge a Itàlia recorrent tot el territori lingüístic. Fou després la seva habilitat com a «privat docent» a la Universitat de Zuric, desenvolupant amb èxit un tractat dels principals problemes del llenguatge. L'hivern de 1885-86 treballà a la «École d'hautes Etudes» sota la direcció de Gaston Paris, el qual, apreciànt justament els grans coneixements del jove investigador li encarregà una tongada de conferències sobre vulgar llatí.

Traspassant la fama de sos mèrits les fronteres de sa pàtria, fou cridat l'any 1887 a regentar una càtedra a la Universitat de Jena, i, tres anys després, a la cèlebre Universitat de Viena, en la qual treballà més de vint-cinc anys, podent heure el goig de veure fructificar abundantment la llavor de romanistes que sembrà en son Seminari. En ocasió de trobar-se vacant la que podríem anomenar «Seu metropolitana del romanisme», la càtedra de Filologia romànica establerta a la Universitat de Bonn pel fundador del romanisme Diez, fou reconegut com el més digne d'ocupar-la el doctor Meyer-Lübke, i des d'ella fa cinc anys que ve escampant els seus ensenyaments.

El predomini que en el camp de la Lingüística exercien els indogermanistes cap a l'últim terç del segle passat, fou igualat per la creixença de la Romanística gràcies a la persistent i eficaç labor del doctor Meyer-Lübke en comprovar la generalitat d'aquell principi que totes les grans variacions s'executen segons determinades lleis, mentre no en des-truïxi l'eficiència l'assimilació fonè-

tica de paraules semblants. La generalització d'aquestes lleis pot reduir les paraules de les diferents famílies a un origen comú.

Aparagué el resultat de les seves investigacions de les diferències entre el vulgar llatí i el clàssic en el «Grundriss» de Gröber (1867-68), treballant en la «Fonética i Morfologia Italianes», publicant la «Gramàtica històrica italiana» (1890) i el primer volum de la seva «Gramàtica de les llengües romàniques» que dedica a sos antics mestres A. Tobler i G. Paris.

Tots els treballs anteriors referents a la correspondència dels sons en les llengües romàniques restaren fora d'actualitat amb la publicació de la «Fonética romànica», associant per a l'esclariment de la gran massa de dialectes romànics l'aparició de la llengua escrita.

Quatre anys després donà al públic, a seguit de sos estudis de Morfologia romànica, un tractat sobre «Història de la declinació i conjugació romàniques» i així mateix de la formació de les paraules. Segueix la «Sintaxi» amb una comprensiva exposició de la formació de les paraules i oracions.

En la «Gramàtica romànica» troba cada llengua una exposició adequada. L'efectivitat del seu sistema es palesa en la conegudíssima «Introducció a la Filologia romànica» (tercera edició 1919) i en la «Gramàtica històrica francesa» (I. Fonética i Morfologia, 1908; II. Formació de les paraules, 1921). La seva activitat incansable es demostra en la publicació del «Diccionari etimològic de les llengües romàniques» (1911-21), «La Distingició en el provençal» i en altres innumerable treballs de recerca i menys extensos no menys científics. Actualment és co-director amb Meisinger de la notable revista «Wörter und Sachen» (Paraules i coses).

Considerada conjuntament l'obra de Meyer-Lübke mereix el qualificatiu de fonamental en tots sos aspectes. Malgrat els anys perdura sa doctrina, essencialment, perfeccionada i augmentada amb els anys de posteriors treballs, però s'ha perfeccionada i augmentada. Són encara avui els seus treballs la norma dels novel·lans investigadors i la censura del doctor Meyer-Lübke quasi universalment reconeguda, i acaudat sa aprovació o desaprovació.

Quasi totes les Societats científiques i Acadèmies que s'ocupen de la llengua s'honoren tenint-lo com a soci entre elles l'Institut d'Estudis Catalans, del qual és membre corresponent. Accedint a la invitació que la nostra primera entitat cultural li ha adreçat mitjançant la Secció filològica, donarà un curs de Filologia, integrant el programa de Cursos monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi organitzat per la nostra Mancomunitat. Aquest curs comprendrà sis lliçons, professades al local de l'Institut els dies 1, 3, 4, 5, 7 i 8 d'abril, dies referents a «La influència dels canvis de cultura sobre la llengua», «Canvis de significació en el lèxic» i «L'estudi dels noms de lloc» (primera i segona part); temes agradosos i útils per a l'esperit estudios i d'eficàcia segura en el desenvolupament de la nostra llengua ben amada.

J. M. CASAS

calent, esmentant la distinció de què és objecte.

Així mateix, aquest Pomei, perseverant en l'obra de cultura cívica que s'ha imposat, el vinent dimenge, al matí, farà una visita col·lectiva al Museu de la Ciutadella.

El nou Ajuntament

Reunió de la majoria

Ahí vespre, a les deu, es reunirà a la Lliga Regionalista tots els regidors que formaran la majoria municipal en el vinent bienni, amb l'objecte de canviar impressions sobre la formació del cartipàs.

S'apardà, per unanimitat, proposar per al·laide de Barcelona al senyor marquès d'Alaïa; es donà un vot de confiança als senyors Ventosa, Duran i Maynès perquè proposin els que han d'ocupar les Finances d'Alcaldia; i es parlà extensament preparant-se el repartiment dels regidors de la majoria entre les diferents comissions municipals i delegacions.

Els Pomei de Joventut

El dia 2 d'abril, a dos quarts de nou, es dirà una missa, amb Comunió general, a l'església de la Casa de Caritat amb motiu de la inauguració del Pomei de Joventut «Jove Catalunya».

El Pomei de Joventut «Estels de Barcelona», en Junta General celebrada ara fa poc, prengué l'acord de nomenar president honorari En Josep Maria Folch i Torres, al qual serà remès un artístic diploma, enquadernat amb un marc forja es-

Política de subsistències

La seua política de subsistències és molt simplista del complex problema de política de subsistències. En el problema de política de subsistències hi ha un factor intima-ment lligat amb ell, que és el factor moneda, el qual, avui en dia, fa fracassar tota mesura municipal.

El gros públic, quant al problema de subsistències, fa el mateix raonament que el passatger que, valent per la finestra del seu departament desferjar el paisatge, s'arrriba a creure que són els camps, les cases i les muntanyes, els que corren, i que el tren està aturat. La realitat, en canvi, demostra que el numerari, avui, ha perdut en valor adquisitiu pel fet d'una política contestable, dels administradors de la cosa pública.

El gran abús ha convertit les monedes reals de tots els països en monedes ideals. I la llei bona diu que res no ha d'estar tan lluny de les continuïtats variacions com co que és la mesura de valor.

En assolir la mercaderia, digui's blat, bestiar, pellis, o metall precios, la funció de moneda, l'home s'ha vist precisat a plantejar aquest problema:

Quina quantitat de moneda he de donar per adquirir una quantitat de determinada de cada una de les altres mercaderies?

L'inconvenient que l'absència de la moneda, estranyava era la d'establir equitativament els preus relatius. Cent articles donen lloc a fer unes 4.600 combinacions, la qual cosa demostra que s'havia de recórrer a la formació de grans llistes. Un altre inconvenient consistia que mantes objectes no són dividibles a menys que perdin llur utilitat i valor.

En la moneda, doncs, totes les altres coses han trobat un denominador comú que les fa comparables. Tota producció econòmica de béns es transforma en un equivalent monetari, de la mateixa manera que tot aliment es transforma en sang, i la sang nodreix els òrgans del nostre cos.

D'ús, quan es fa un préstec s'acorda fer el pagament en moneda i no en mercaderia, la qual condició dona a la moneda la funció de patró regulador.

Vol dir això que la moneda tingui una valor invariable? No; però ho farà manifestar que s'acull per a moneda típica la mercaderia que està menys propensa a variacions. La mercaderia que la llei de l'oferta i la demanda fa variar menys la seva valor.

Però en el mercat hi ha moneda metel·lica i moneda representativa. La valor de la moneda metel·lica no és altra cosa que la valor de la matèria. Si la moneda esdevé molt abundant, els preus de les coses augmenten. Si la collita del blat, per exemple, és abundant i dolenta la del cotó, serà precís donar més blat per la mateixa quantitat de cotó que abans. Així, també, quan la moneda augmenta, és precís donar més quantitat de moneda per la mateixa quantitat de mercaderia, restant totes les altres coses iguals.

Per consegüent, la moneda és menys cara a proporció del seu augment.

Ultra la moneda metel·lica, hi ha una moneda d'ús corrent, que és el bitllet de banc. El bitllet de banc és una rebut, estès pel banc d'emissió amb ocasió d'un dipòsit d'or que es fa en les seves caixes o bé en representació de mercaderies. En altres termes, diner futur.

En les transaccions comercials, el comprador no paga immediatament en moneda, sinó que accepta del venedor un document comercial a 8, 30, 60 i 90 dies. La banca presta diner al comptat damunt d'aquestes promesses de pagaments — operació de descompte — perquè el venedor no tingui necessitat d'esperar els venciments de les factures, etc. En aquesta ocasió, el banc d'emissió pot emetre nous bitllets de banc per a venir en ajuda dels comerciants i industrials.

Una altra de les finalitats de la banca, és venir en ajuda de l'Estat. I per atendre a les seves moltes despeses, també el banc es veu obligat a llançar noves emissions de bitllets.

Menja el bitllet de banc representa un dipòsit d'or o diner futur, assegurat, és convertible a la seva presentació. Però si sobrevé un esdeve-

niment greu en el comerç, l'Estat i els negocis pateixen, el diner s'amaga, i aquell paper comercial que està a les carteres dels bancs corre el risc de no ser pagat i el bitllet de banc emès en representació del paper comercial descomptat i emès, per a cobrir les desbordes de l'Estat, pot arribar a ser inconvertible. I aquest fet, que és complet, pràcticament, avui, en el nostre país, com en tots els països, fet que consisteix en una inflació de circulació fiduciària, causa una depreciació que es manifesta en la pèrdua de la valor adquisitiu de la moneda.

La pèrdua de la valor adquisitiu de la pesseta es reflecteix clarament en el canvi internacional. Parlem els números.

El dia 24 del mes corrent, a la Borsa de Barcelona, es van fer les següents cotitzacions en pessetes:

	£	F. suis	Dol.
Canvi	28,18	125,50	6,43
Paritat legal	25,225	100	5,18

Diferència en contra de la pesseta	2,955	25,50	1,25
Pèrdua que representa per 100	11	25,50	24

Hi ha algun fet que justifiqui la situació brillant que representa per aquests països el canvi amb prima damunt de la nostra pesseta? Cap, ni un. El números tornen a parlar.

El mateix dia 24, a la Borsa de Londres, es van fer aquestes cotitzacions:

	Canvi	Canvi
	damunt	damunt
	Suïssa	New-York

Paritat legal	25,225	4,38
	25,225	4,389

Dif. en contra la £	2,975	0,489
Pèrdua que representa	11,8 %	10 %

No és cert, doncs, que la £ pugi de preu. Però sí que ho és, que la pesseta disminueix de valor.

Conseqüència de la depreciació. Si cada signe monetari ha disminuït una part de la seva valor, no comprerà sinó la mateixa quantitat de mercaderies, però serà precís donar més signes monetaris. De manera que el total de les valors reals equivaldrà a la valor real antiga.

Suposem que la moneda perd 2/3 de la seva valor i que els preus de les coses pugen el doble. Què passarà en el comerç?

Una tona de carn valia una pesseta quan la pesseta valia 100 cèntims. Ara que la pesseta, de fet, val 33 cèntims, es proposen vendre-la a dues pessetes.

$$1 \text{ tona} = 2 \text{ pessetes} \times 0,33 = 0,66 \text{ ptes.}$$

Hi ha una pèrdua del 34 % que recau damunt del venedor.

La moneda perd 2/3 de la seva valor i els preus tripliquen.

Una tona de carn valia una pesseta quan la seva valor era de 100 cèntims. Quan la pesseta equival a 33 cèntims es determinen a vendre-la a 3 pessetes.

$$1 \text{ tona} = 3 \text{ pessetes} \times 0,33 = 0,99 \text{ ptes.}$$

El venedor no guanya ni perd, en aquest cas.

Per últim. La moneda perd 2/3 i els preus de les coses no sofreixen modificació.

El venedor perdria evidentment els dos terços.

Quina demostració en dedueix? Que les mercaderies es refan de les pèrdues que fan damunt de la moneda, venent a preus cars.

Quan la circulació de mitjans de pagament correspon a una massa donada de mercaderies i aquesta circulació, per causes que no són del cas estudiar aquí, infla en proporcions exagerades, existirà fatalment una oferta nova que no per aquesta causa la valor de canvi excedirà de la primera circulació.

Val la pena de dir que no es pot fixar una regla general. El nivell dels preus depèn essencialment de les forces respectives dels compradors i

dels venedors, de la llei de l'oferta i de la demanda.

El costum de comptar en numerari fa que s'imagini al consumidor que són els venedors que, en tocant més pessetes numerari, realitzen beneficis immoderats. Aquesta aparença enganya, mantes voltes, l'opinió pública.

El desequilibri econòmic porta el detallista a fer una resistència forta a la baixa de preus. El consumidor, que viu convençut que els preus han d'oscil·lar a la baixa, sols compra el més necessari. Com que el consumidor petit no compra al detallista, aquest tampoc compra al majorista, i la situació empitjora. El consumidor, pràcticament, veu que la paritat de poder de compra de la moneda ha disminuït, i, en conseqüència, les mercaderies són més costoses. Finalment, per al consumidor la dificultat està, també, que li era més fàcil obtenir i posseir que no 3, la qual cosa demostra que els compradors que tenen 3 pessetes és en número més petit que el dels que en tenen una.

No sembla pas inútil, açí, fer remarcar com són perjudicades totes les mesures que el públic demana al nostre Ajuntament per abaratir els preus.

Si a l'Ajuntament se li demanava que el quilo no pesés sinó 500 grams, podria fer que el comprador d'una mercaderia acceptés el nou pes pel pes antic? Evidentment, no; indiferent a les aparençances, el comprador demanaria més pes fíctici fins arribar al pes real.

La relació en la qual es troben les mercaderies i la moneda, no es pot modificar per Ordenacions municipals. Si 4 és el doble de 2, cap ordenació farà que 4 sigui el doble de 3.

La baixa dels preus s'aconseguirà quan els governs facin política de sanejament en la circulació fiduciària. Deuts de l'Estat i comptes corrents bancaris i quan els governs siguin estables. Perquè permetrà als administradors de la cosa pública fer política econòmica que respongui a les exigències de la vida moderna, i perquè amb la política de sanejament es contribuirà a fer augmentar la valor adquisitiu de la moneda.

FRANCESC COLINDRES.

El canonge de Lleyda doctor Gaya

En la nostra secció telefònica hem donat compte de la mort i enterrament del canonge de Lleyda reverend Dr. Josep Gaya, desaparegut del món dels vins amb el sentiment de tots els qui tingueren la sort de tractar-lo.

El Dr. Gaya era una de les personalitats més il·lustres de la clerecia catalana.

Havia nascut a Monthlanch el 19 de juliol de 1881. Ordenat el 1906, feu unes brillants oposicions, el mateix any, a una canongia de Tortosa, i l'any següent a una de Barcelona. El 1908, tenint sols 27 anys, guanyà la canongia de Lleyda que té anax el càrrec d'Arxiver.

El seu treball i activitat foren continus, predicant a Lleyda, Barcelona, Madrid, València i altres ciutats, guanyant molta anomenada d'orador eloqüent.

Com a arxiver deixà sentir la seva influència en les disposicions que prengué el Capítol en benefici de l'Arxiu i de la notable col·lecció de tapissos d'aquella Catedral.

A ell es deu la catalogació de l'Arxiu de la Catedral de Roda, on estigué refugiada la Seu de Lleyda durant els segles que la ciutat del Segre estigué captiva dels serrallins, continuant l'ordenació i catalogació dels documents de l'Arxiu proplament lleydat. Prengué part activa al Congrés Litúrgic, al de Balma i al d'Art Cristià, col·laborant en tota obra que tendís a afavorir la Religió, la Pàtria, l'Art o la Beneficència.

Pertanyia a la Junta Provincial de Museus, a la de la Comissió Provincial de la Creu Roja, de la brigada de comiters de la qual era capellà; acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de la Història, corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, capellà d'honor i predicador de la Reial Capella, etc., etc.

Una de les grans il·lusions fou veure la Seu antiga de Lleyda reintegrada a un alsigne del gran temple lleydat. El primer pas fou la declaració de Monument Nacional, però encara no ha deixat d'ésser caserna insalubre, tot que al Dr. Gaya produïa un dolor viu, fent-n'hi parlar en molts dels seus eloqüents discursos.

Un viatge a l'Argentina

Davant de Càdiz

La badia. És ampla, gran, però no té caràcter. Sembla aplanada sota la fatalitat. No l'anomenaríem espill del cel — segons el similitud esdevingué article de viatge del viatjant de començ —, sinó més aviat temor del cel. Està asporugida i com sorpresa de trobar-se sota els núvols i no es rebel·la; voldria esmunyir-se, però sap la llei eterna de la seva esclavitud. S'ha volgut tancar entre terres, i les terres s'han abaixat al seu entorn com per a desesperar-la més. Tot és pla al seu voltant fins Càdiz mateix que tot just treu el cap per a mirar-la d'esquintant. Tot és aplanat i baix, però l'aigua no intenta pas el salt, alliberador. La badia de Càdiz és com un campió de circ que ha perdut les pretensions.

Els vaixells. N'entrem i surtem a tota hora. Allà dins del port s'axopluguen els que han vingut de l'altra banda del món. Ancorats i fixos tenen un dolc baladreig mandros i ple d'indiferència. Passen vaixells al costat del nostre, xislen les sirenes, hi ha un formigueig inquiet de remolcadors i barques; i no obstant, res ens amolla. I dintre d'uns quants dies, si a l'hora de dinar s'escau que creuem amb un altre vaixell, interrompem el dinar i farem gran festa de la petita anècdota, i considerarem un esdeveniment el fet minúscul! I és que els vaixells al port, en abundància i col·lectivitat, no fan massa bon paper. Immòbil com està el nostre, quan els velem ens sembla que els esguardem del moll estant. I enmig de la badia, en la coberta més alta, veient totes aquestes embarcacions que s'arrecoren i aixopluguen en l'abric del port, pensem en una colla de reumàtics que atressin a l'hospital. Sentim cruixir les articulacions. Ara un llança al cel el bal de grege de la xemeneia. És una blasfèmia, és una queixa! No; mira-se'l que avança majestuós i tranquil. És el crit de la vida... Guaitem com la mar li fa un acatament d'esclama. La badia sencera se'n sent joiosa i alle, dins del port, els que es queden mouen l'arboladura amb una recança que és romàntisme, però que també és voluntat. La mar canta. Canta la seva cançó inacabable, sempre la mateixa i sempre nova. Ja el vaixell s'allunya. I ara, en mirar-lo amb els binocles, ens envaeix una emoció. Un divina emoció guaridora de reumàtismes.

Els emigrants. Pugen bruts, un xic cansats ja abans de començar, però amb una estranya llusor en la mirada. S'agombolen a l'escala, criden, s'anomenen amb els apel·latius regionals: «Tú, asturià!», «Què quieris, callego?». En una caòtica confusió d'humanitat mig venguda, d'equipatges mig espallats, el grup envaeix la coberta. Res de literatura, aquí; realitat senzilla i sobria; naturalitat dels qui fan les coses transcendents amb la senzillesa amb què estan acostumats a la florida pesantor de las fatalitats. Ni patètiques emocions ni indiferentismes de mal gust. Aquests no van a l'altre món. Com diu el Crist, llur regne no és de la terra.

Una mare porta la criatura als braços. Quan és a dalt de l'escala, es tomba cara a la terra. Es detura un moment. Mira amb amor i pietat la costa i, alçant la criatura a l'altura dels seus llavis, li fa un petó al front.

El conqueridor. Puja entre els emigrants un ballet de quinze o setze anys. Va humil, però net. Li riuen en la cara adolescent dos ulls vivissims. Una mobilitat graciosa i àgil dona al seu rostre una gran simplicitat. Camina descaït i sense cap encomiament.

Un capellà que espera baixar al remolcador per a anar a terra, al veu passar i li diu, bondados, però dolgut d'aquella aventura que emprèn l'adulescència.

«Hola, muchacho! A conquistar América, no?»

I ell es planta un moment, esguarda al capellà i contesta:

— «Por qué no?»

I els que van amb ell comencen a sentir revifada l'esperança.

Les gavines. Grans vols de gavines donen vivacitat a l'ambient. Com que entorn del vaixell hi ha despulls de fruits i petites golafreies que elles coneixen bé, s'espesseixen bé, s'espesseixen en un baró tanat i baixen fins arran de l'aigua, per a cospirar-les amb llurs potetes fines o amb llur bec llarg i fort. Unes quantes, més altes, s'ubriaquen, xisclant, en la llure acrobàcia de llur vol. Fan grans voltes, giren i tornen. Contra vent, reculen i amb una forta palpitació d'ales reprenen camí. Una n'hi ha que, aturada pel vent que li ve en contra, resta al mateix trosset de l'espai una estona, amb les ales obertes. Un nen crida al costat meu: «Mira! Sembla l'Esperit Sant!» I l'aire i el cel es fan més clar. Devia ésser «aquella», veritablement, una claredat, així.

Al cap d'una estona, moltes de les gavines ja no volen. S'han ficat a l'aigua i naden amb aires de madames. Però resten algunes que zigzaguegen encara en la distançia de la tarda transparent. I, sobretot, resta en l'indret aquell de l'aire la palpitació de la llum que han agitat les ales de la gavina que semblava la coloma de l'Esperit.

Ja tenim bon auguri per al viatge. Capità: Pros al mar, que l'Esperit ens acompanyi!

RAFAEL MARQUINA

A Càdiz, en el vaixell «Reina Victoria Eugenia» a 13-III-22.

Teatre Català

La comissió organitzadora de les veuillades teatrals que amb tant d'èxit venen celebrant-se al teatre de l'Oració Gracienc els dilluns a la nit, té en preparació un escollit nombre d'obres per a ésser representades el mes entrant a l'esmentat estatge; figurant en el programa, entre altres importants produccions, les següents: «Terra baixa», «Mal és fa tard si el cor és jove», «La Tosca», «El misteri de la cambra groga», i «Hores d'amor i de tristesa». La primera serà «Terra baixa», anunciada per al dilluns de dia 2, essent esperada amb desig, car en la seva interpretació s'hi distingeix molt la celebrada companyia catalana d'Art Dramàtic Claramunt-Adria.

El dilluns vinent, a les deu del vespre, tindrà lloc al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria la celebració d'una veuillada teatral a càrrec de la companyia que dirigeix En Janne Borràs, posant-se en escena «Batalla de Reines», d'En Pifarre.

El quadre dramàtic de la J. N. «Pau Claris», que dirigeix el notable aficionat En Ramon Sagarrà, posarà en escena el dilluns vinent el drama en tres actes d'En Josep Morató «Les arrels».

La funció començarà a un quart d'11 en punt de la tarda.

Els creditors de la Banca Italiana di Sconto

Han tornat de Roma Nigasi Sofer i Damiani en Josep Galvany, els quals, comissionats per l'Associació de Banquers de Barcelona i d'acord amb el Govern del senyor Maura, «figueren a la ciutat eterna per a iniciar les gestions encaminades a la millor defensa dels interessos espanyols afectats per la suspensió de pagaments de la Banca Italiana di Sconto a Barcelona.

Els dits senyors, amb la cooperació de l'ambaixador a Itàlia, senyor marquès de Villaurrutia, efectuaren diverses gestions, de les quals la més interessant és, sens dubte, l'entrevista celebrada amb l'honorable senador Giovanni Cassis de la Comissió Judicial nomenada pel Govern italià.

Els esmentats senyors porten la impressió que si, com es creu en les altes esferes italianes, és aprovat el concordat proposat, els interessos espanyols poden sortir ben lliures i troben en la pròpia agrupació una prudent defensa.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Contra les substàncies tòxiques

Per a vendre cocaïna, ha estat detingut Miguel Tortajada i Llaurenc Vaker Salieras, ocupant-se a aquest darrer tres capotes i un frasc de la dita substància.

Troballa

Al carrer de Santa Madrona ha estat trobat el moneder d'or, un d'argent i 25 pessetes, robats ahir a donya Rosa García Albert.

Detenció

Ha estat detingut Joan Roca Valles, acusat d'haver menut a baix preu diverses mercaderies que don Albert Rosell infantís tenia magatzemades al carrer de Rosselló, 291, baixos. L'estafa puja a 30.000 pessetes.

PENINSULA

ORISI PARCIAL? — DESPATX AMB EL REI. — MANIFESTACIONS DELS MINISTRES

Des de primeres hores del matí han circulat per Madrid rumors de crisi. S'afirmava que el ministre d'Instrucció Pública, senyor Silió, havia recollit els seus papers i s'afegia que el senyor Bertran i Musitu havia fet el mateix.

Les relacions aquest rumor amb la firma del decret restablint les garanties constitucionals.

Els periodistes han acudit al Palau. Han despatxat avui amb el Rei, a l'hora de costum, el cap del Govern, i els ministres de Foment, Treball i Instrucció Pública.

Els senyors Argüelles i Calderón han sortit junts del Palau.

Els periodistes els han dit que es parlava de crisi i que es deia que el senyor Silió havia retirat els papers del ministeri.

El senyor Calderón no ha contestat res.

El senyor Argüelles, com rient, ha dit que no tenia cap notícia dels esmentats rumors.

Moments abans de les dotze ha sortit del Palau el senyor Silió.

—Es diu— li han preguntat els periodistes— que ha retirat vostè els papers?

—Després es sabrà això— ha respost el ministre.

—Per aquí es diu— ha observat un altre periodista— que vostè ha plantejat la crisi.

—Ara no puc dir res. El que sigui se sabrà aquesta tarda.

La conversa mantinguda pel senyor Silió amb els periodistes i dels informes que aquests han adquirit després, es dedueix que el senyor Silió ha donat compte de la seva dimissió al monarca, fundant-la en haver-se restablert les garanties constitucionals sense cap acord del Consell de ministres.

El senyor Silió ha estat aquest matí a casa del cap del Govern per adonar-li compte de la seva decisió, i després de despatxar amb el Rei, ha visitat al senyor Maura per a canviar impressions sobre el que ha passat.

A GRÀCIA I JUSTÍCIA

Els periodistes acudiren a aquest ministeri, tota vegada que en sabere que el ministre d'Instrucció Pública havia recollit els papers del ministeri, s'afirmava que havia presentat la dimissió del seu càrrec el de Gràcia i Justícia.

El senyor Bertran i Musitu, al qual hem visitat en el seu despatx oficial, s'ha limitat a donar-nos la notícia de què el Govern havia proposat al cardenal Benlloch, per a ocupar la vacant de l'arquebisbat de Toledo.

—I avui?

—Avui— ha afegit el ministre remarcant la frase— no tinc cap altra notícia per a poder donar-los.

EN BERTRAN I MUSITU

Un transparent de «La Acción», col·locat a la Porta del Sol, diu que el senyor Bertran i Musitu ha retirat la seva dimissió.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT DIMISSIÓ D'EN SILIO

A la Presidència ha rebut els periodistes el senyor Sánchez Guerra. Ha dit que en despatxar amb el Rei no havia sotmès cap Decret a la firma.

Ha afegit que havia rebut la visita d'alguns ministres, entre ells la del senyor Pinós i del de Gràcia i Justícia.

—Ha estat aquí el senyor Bertran i Musitu?— li han preguntat els periodistes.

—Sí, però per a res de particular. Ara espero el ministre d'Estat. Damà continuarem conferenciant sobre els assumptes del Marroc amb el general Berenguer, al despartament d'Estat. Aquesta conferència serà més llarga que la d'ahir, perquè, com a disabte, no hi ha sessions de Cortes.

Un periodista ha preguntat: —Facilitarà vostè alguna nota oficial, quan acabi la conferència, del resultat de les converses?

—No, — ha contestat el senyor Sánchez Guerra —. En moment oportú del debat farà una declaració sobre aquest assumpte.

Quan s'acomodava dels periodistes el senyor Sánchez Guerra ha arribat el senyor Rodés al despatx del president, dient que el senyor Silió havia dimissió.

El senyor Sánchez Guerra ha dit: —Doncs no sé res—. Però deixà entreveure que la notícia era exacta.

—Anirà el Govern a les Cortes?— han preguntat allavors els periodistes.

—Quin dubte hi ha?— contestà el senyor Sánchez Guerra.

EL PRESOS GOVERNATIU

El ministre de la Governació ha manifestat que els presos governatius s'estaven posant en llibertat quasi tots.

A Madrid apenes queden uns onze o dotze. A la resta d'Espanya queden molt pocs. Alguns a València, Bilbao i Barcelona, encara que suposava el ministre que serien posats en llibertat aviat.

AL PALAU

Aquest matí han complimentat el Rei nombrosos caps i oficials de l'exèrcit.

La Reina Victòria ha estat complimentada per la mare de Cavalcanti.

COMENTARIS

Avui hi ha de saassumpes que comenten preferentment els periodistes, el restabliment de les garanties constitucionals i la suspensió de la Gran Campanya Social.

Respecte al primer extrem diu «El Sol» que no deixarà d'asombrar als elements lliberals que hagi coincidit la suspensió de la Gran Campanya Social.

Creu que hi ha íntima relació entre ambdós esdeveniments, i que això significa, almenys, un colapso de l'esperit reaccionari.

Els caps lliberals, que s'absentaren del Congrés ans d'ahir per a no comprometre's en la defensa de la llibertat municipal, han trobat enrunada la fortaleza i damunt les seves runes s'apressuren a col·locar llur pavelló.

Que els serveixi aquesta il·lació de norma per a l'esdevenidor.

«El Debate» censura francament el restabliment de les garanties, en aquests moments, llue qualsevol incident al Marroc pot produir una depressió en l'esperit de les tropes i dels ciutadans, i pròxim a la Conferència de Gènova, a la qual han de concórrer els representants bolxevistes.

Demés n'eren contraris els governadors de Barcelona, València i Bilbao, sense que davant a aquestes opinions pugui posar la favorable d'alguna altra persona de més elevada categoria.

Afegeix que el president no ha comptat amb el Consell de ministres per adoptar aquesta resolució, fins al punt que hi havia ministre que deia que no sabia res d'això al Senat a la mateixa hora que el senyor Sánchez Guerra donava la notícia al Congrés.

Tot això induïx a creure que és una concessió del president a les esquerres.

Ja no es pot dubtar de les cocomitències del senyor Sánchez Guerra amb els elements que acabillien els senyors Alba i Alvarez i altres fracçons de l'esquerra.

Això no pot continuar ni un dia més perquè constitueix la situació

més perillosa per a la política espanyola. Un Govern d'extrema esquerra amb careta de Govern conservador! No és aquest el Govern al qui oferim el nostre cordial ajut al constituir-se.

Pel demés, a ningú estranyarà que es produïxi algun esdeveniment polític abans de molts dies.

«A B C» diu.

Creiem que els comentaris fets a propòsit d'una suposada actitud de don Antoni Maura són molt aventurats. És indubtable que el cap del Govern ha tingut que vèncer la resistència de l'il·lustre home polític, però aquesta resistència no ha estat sobre el fons de la qüestió, sinó sobre l'oportunitat.

EL RESTABLIMENT DE LES GARANTIES

La «Gaceta» publica el Decret aixecant la suspensió de les garanties constitucionals a tota Espanya.

ELS RECARREGOS DUANERS

La «Gaceta» publica la següent disposició:

El Rei, conformant-se amb el proposat per la Direcció general de Duanes, s'ha servit disposar que el recarregos que han de cobrar-se per les duanes en les liquidacions dels drets corresponents a les mercaderies importades i exportades durant el mes d'abril vinent, el pagament de les quals s'hagi de fer en moneda de plata espanyola o bitllets del Banc d'Espanya en lloc de fer-ho en moneda d'or, serà de 23'19 per cent.

LA SITUACIÓ POLITICA

Madrid, 31, 5'15 tarda.

Res podem afegir a tot el que hem tramès sobre l'actitud del senyor Bertran i Musitu, però s'accentua la creença que el senyor Bertran i Musitu sortirà del Govern.

Ajornada la declaració de la crisi fins que s'aprovi la fórmula econòmica, es fan treballs perquè aquesta mateixa nit aprovi el Senat el dictamen.

Declarada la crisi, hi ha versions contradictòries respecte a l'alcanc que pugui tenir.

Els amics del senyor Sánchez Guerra tan segurs estan de la continuació del seu cap polític al Govern, que asseguren que la dimissió del senyor Silió no donarà lloc a una crisi, sinó a una simple substitució.

Com a la dimissió del senyor Silió s'associava la del senyor Bertran i Musitu, i, per tant, seran dues les carteres que s'hurien de proveir, es citen alguns noms, entre els quals es donen com a més probables als senyors Canals, Wals i Burgos Mazo.

El senyor Sánchez Guerra deu tenir descomptada la seva continuació a la Presidència, puix ens consta que s'ha dirigit al contralmirall Rivera perquè s'encarregui de la cartera de Marina, passant el senyor Ordóñez a una altra cartera.

Això no vol dir que es parli d'altres derivacions que pugui tenir la crisi, perquè els amics del comte de Romanones fan una forta propaganda de la seva candidatura, agraint, com a argument a favor de què se li adjudiqui el Govern, el seu oferiment de restablir la qüestió del Marroc en quatre mesos de Govern.

CONGRES

Madrid, 31, 4'15 tarda.

Sobre la sessió a les 3'40 de la tarda, sota la presidència del senyor Bugallà.

Al banc blau hi ha el cap del Govern i els ministres de la Govern i de Foment.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precis i preguntes.

El senyor GUERRA DEL RIO expressa el seu desig d'interpel·lar el Govern sobre el joc a Espanya i sobre el problema social.

Demana que el debat sigui aviat, puix tem que les sessions de Cortes no duraran gaire temps.

Censura la diversitat de criteris que s'observa en els permisos per a establir cases de joc. A Barcelona s'ha dit que el diner del joc s'usava en part per a aquesta que s'ha donat en apomenar campanya pacifista.

Vol que sobre el tema del joc parlin les diverses representacions de la Cambra, i al·ludeix especialment a alguns diputats de les dretes, entre ells el senyor Senante, a que els hiebes presideixen juntes que manegen cabals procedents del joc.

El senyor SÁNCHEZ GUERRA li diu

que no tem la suspensió de sessions, i repeteix que el Govern ha de viure i desitja morir en el Parlament i amb el Parlament.

Les Cortes només estaran tancades des del 7 d'abril fins al dimarts 18. Per consegüent, tot el que se sol·licita són dos dies més dels que gairabé forçosament haurien d'estar suspeses les sessions.

El ministre de la GOVERNACIÓ posa alguns obstacles a què en l'acte s'explani la interpel·lació, però diu que no ha de tardar-se en conèixer els propòsits del Govern sobre la matèria.

El senyor GUERRA DEL RIO rectifica.

Agraïx al president del Consell les seves manifestacions, que són tranquil·litzadores.

Quant a la negativa del ministre de la Governació, es queixa de l'actitud en què es col·loca.

Madrid, 31, 5'15 tarda.

Insisteix el senyor GUERRA DEL RIO en que hi ha governadors que amb una mà agafen els cabals del joc i amb l'altra els donen unes vegades íntegres i altres, no. (Protestes cop sde campaneta.)

EL PRESIDENT. — Els governadors ni esquerra intervenen en aquestes juntes: pe reconseguint S. S. ha d'entén respecte per aquestes autoritats.

EL senyor GUERRA DEL RIO. — L'indubtable és que hi ha taules de joc, darrer aies quals s'amaga la influència d'un personatge polític. (Veure: — Vinguem noms, noms.)

EL senyor GUERRA DEL RIO. — La premsa ha parlat molt d'això i ha donat noms.

El lamentable és que el ministre no accepti la interpel·lació quan es tracta d'un assumpte d'aquesta importància i ue tant afecta a la moral pública.

El ministre de la GOVERNACIÓ. — Puc assegurar ue dels actuals governadors cap està inclòs en culpabilitat pels fets a ue S. S. es refereix. Si vol pot explicar a l'acte la interpel·lació.

EL senyor GUERRA DEL RIO. — No porto les dades per a parlar ara, però puc avançar ue els governadors de Barcelona i de Sevilla no es poden excloure de les manifestacions a ue abans valg aludir.

El senyor SALVATELLA demana al Govern explicacions sobre la suposada dimissió del senyor Silió, la qual notícia ha circulat per Madrid, i desitja que es digui clarament si és certa, per a poder sobre quelcom fonamentat discórrer.

EL senyor SÁNCHEZ GUERRA. — He fet norma de la meua conducta la sinceritat i pel mateix haig de manifestar que el succés polític que S. S. s'ha referit, és cert, però en aquest règim parlamentari no hi ha crisi fins que la hi hagut.

EL PRESIDENT anuncia que continua la interpel·lació sobre ensenyament i l'anunci és rebut amb rialles i mostres d'estranyesa, puix està absent del banc blau el ministre d'Instrucció i el cap del Govern acaba de marxar.

SENAT

Madrid, 31, 5'15 tarda.

A les quatre menys cinc minuts, la sessió, presidida pel senyor Sánchez de Toca.

Al banc blau els ministres de Finances i de la Guerra.

Es dona compte del projecte de llei remès pel Congrés prorrogant per tres mesos els actuals pressupostos ad l'Estat.

Precis i preguntes.

Els marquesos de CAMPS i de la HERMIDA sol·liciten l'ajornament de la interpel·lació que tenien anunciada sobre la cria cavallar.

El ministre de la GUERRA es mostra conforme.

El senyor ELOSEGUI demana al ministre de la Guerra que s'abonin a les famílies dels soldats que moriren a Ultramar els atressaments que se'ls deuen.

El ministre de la GUERRA ofereix estudiar la qüestió.

El senyor IZQUIERDO VELEZ es mostra agraït que el ministre de la Guerra hagi pres amb tant d'interès el seu prec relatiu a la concessió al tinent coronel Barera de les preeminències dels morts davant de l'enemic.

Ordre del dia.

Continua el debat sobre aranzels. El senyor FERRER I VIDAL intervé. Afirma que el que no s'hagin publi-

cat les valoracions per a la confecció de l'aranzel, no vol dir que no es fessin les taules de valoracions. Aquestes s'han vingut fent i amb la major escrupolositat possible.

Les valoracions existeixen i s'han fet d'una manera racional, pel que queda desvirtuat tot el que digué el senyor Valero Hervás.

També ha de recollir el que aquest senyor digué de què la Junta d'Aranzels i valoracions era una prolongació de la Lliga Regionalista.

Dona lectura dels noms dels individus que componen la Junta d'Aranzels i valoracions i diu que si és cert el que digué el senyor Valero Regionalista.

El que menys que podia fer la senyoria era assabentar-se dels que formen la referida Junta abans de fer aquelles acusacions.

(La Cambra es distreu, presentant l'animada conversa que sostenen els presidents del Consell i del Senat.) Continua el senyor Ferrer i Vidal rebutjant le sacusacions del senyor Valero Hervás, considerant-les injustificades.

(Preneu seient al banc blau el president del Consell i el ministre d'Estat.)

Cal procedir amb molta lògica per a aplicar qualificatius a les indústries, puix podria passar que en les anomenades indígenes no es trobesin aquelles els productes de les quals són essencials, i això ha de tenir-ho molt en compte el ministre de Finances.

Cal evitar això de parlar d'indústries exòtiques, que no serveixen per a altra cosa sinó per a dividir la indústria, col·locant una part d'ella en un pla d'inferioritat respecte a les anomenades indígenes. Només ha d'existir indústria i treball nacional.

Termina fent un elogi de l'aranzel i de la tasca afectuada per la Junta d'aranzels i valoracions.

El ministre de FINANCES li contesta negant que estigui en el seu ànim el fer la separació d'indústries de què ha parlat el senyor Ferrer. El que hi ha és que hi havia necessitat de fer una distinció entre les indústries que tenen aquí llurs primeres matèries i aquelles que necessiten importar-les per a poder treballar.

EL senyor FERRER I VIDAL rectifica.

Diu que si existissin a Espanya una dotzena d'indústries exòtiques, com la cotonera, per exemple, seria un altre el pes nostre en el mercat nacional.

El que el Govern ha de fer és procurar les majors facilitats de vida a aquelles indústries les primeres matèries de les quals no són nacionals. Nosaltres no ens oposedem a què totes les indústries tinguin el major marge protector.

Amé la major satisfacció he vist l'alça de 14 pessetes sobre els drets aranzels del blat, per considerar-la convenient per a l'agricultura.

LA CAUSA DE LA CRISI

Madrid, 31, 6'15 tarda.

Molt s'ha parlat aquesta tarda de les causes determinants de la crisi. Ha estat realment el restabliment de les garanties, o el procedir del senyor Sánchez Guerra?

Els ministerials asseguren que la conducta del cap de l'Govern ha estat correctíssima. Tenia un vot de confiança de Consell per a elegir el moment oportú i determinar l'extensió amb què havia de restablir-se la normalitat constitucional.

A aquesta versió s'oposa aquesta altra:

Abans van conèixer la firma del Decret als caps lliberals que els ministres i els caps dels grups a que pertanyen. Aquest procedir del senyor Sánchez Guerra, a judici dels que mantenen aquesta versió, és tan absolutament contrari a la política del Gabinet que no podia tolerar-se sense una pública disconformitat.

LA FORMULA ECONOMICA

Encara que a primera hora s'havia dit que al Senat no trobaria el Govern les facilitats que requeria per aprovar la fórmula econòmica i poder tramitar la crisi, el cert és que la comissió ha aprovat el dictamen ràpidament i que s'està discutint i què aquesta tarda quedarà aprovat.

Com es pot veure en la ressenya de la sessió, sols el senyor Maestro, clivista, ha consumit algun temps en combatre l'augment de tarifes, igual que ho feu al Congrés el senyor Cierva.

Més escoles noves

Escoles del Parc Guinardó

La barriada del Guinardó (la part més alta de Sant Martí de Provençals i aprop d'Horta) té un parc que s'enfila per la dreta fins a la carena de la serralada del Tibidabo, i és molt de doldre que per l'esquerra les files ens vegin a mitja cotas, i pugim fins a la carena perquè aleshores ocuparia tot l'anfiteatre que ofereix aquella reconada de muntanya.

En aquest parc hi ha la tan popular «Font del Oüento», de la qual an raju una abundosa deu d'aigua exquisida, de poca mineralització i, per tant, de perfecta potabilitat. A l'entorn d'aquesta font, sota el pompos garroferar que ocupa gran part del Parc, i a les jolives plaquetes, animades per saltant d'aigua, que hi ha fet, entre jardins de plantes i flors boscanes, el director de Jardins senyor Rubió, hi acut a les festes una garsa d'aigües barriades, que hi passen gran part del dia.

Es un parc molt popular. Als replans que presenta la muntanya, la Comissió de Cultura hi ha projectada la construcció sencilla i vistosa de diversos pavellons, per a 50 alumnes cadaun, a mesura que ho vagi permetent el pressupost municipal. Al mig d'ells s'hi construirà un pavelló de majors proporcions, destinat a Cantina escolar. El projecte és de fer-hi una petita ciutat de bosc escolar.

Ahí al matí s'inauguraren les obres per a la construcció del primer d'aquestes pavellons, del qual ja hi ha fet els fonaments. El lloc és esplèndid, perquè d'allí estant s'albira el panorama de tota la ciutat.

Estava voltat d'entenes amb banderes.

L'ACTE

Va assistir-hi nombrosa i distingida concurrència. Sobre el desmun disposat per a construir-hi l'escola, hi havia un formigueig de criatures de les escoles d'aquella barriada.

Davant de l'escola hi havia el president de la Comissió de Cultura, En Lluís Nicolau d'Oliver; el tinent d'alcalde del districte, senyor Massot; els regidors senyors Tusell, Barbey, Puig, Esteve, Palau, Santamaría, Gordas, Carvi; el senyor Escaló, regidor electe per aquell districte; el personal tècnic de la Comissió, senyors Aland, Gassol, Tarragó i Bosch; i doctor Mias, l'arquitecte senyor Goday; el senyor Vidal, delegat del governador; la senyora mare d'En Nicolau; les senyores Sensat i filla, i el senyor Monroy, de l'Escola de Bosc del Montjuich; el senyor Martí Alpera, director de l'Escola nova «Baixeras»; un representant de l'Institut de Cultura per a la Dona, senyores Guarro, Fargas de Salvat i Coll de Góell; el senyor Geli, del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat; una representació de l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí; el doctor metge i ex diputat per Olot (don F. Fàbregas); el senyor Mas, de la Societat de Geografia; el senyor Ruiz Castella, de l'Institut d'Orientació Professional; senyor Codina, de «El Clamor del Magisterio», etc.

Al moment que anava a començar l'acte, els paletes i manobres pararen el treball, es tregueren llurs gorses i es disposaren a escoltar.

El senyor Tarragó llegí l'acord de la Comissió, de construir l'escola per a criatures de 7 a 14 anys, al sol i a l'aire lliure, que tant necessiten, ja que habitualment viuen en esquifides habitacions. Els pavellons no seran més que per a retenir-los quan faci un temps rufo, i estaran emplaçats als llocs més arreuerats de la muntanya.

El senyor Nicolau va dir que els havia a tots els fide la Comissió l'haver pogut atendre el clam de la barriada, fent una escola a ple sol i aire. Aquest projecte de reproduir l'Escola de Bosc del Montjuich, que tan bons resultats està donant, no seria possible si no hi hagués parcs municipals a disposició, i s'ha fet el projecte de pavellons amb balcons i primer pis, només per a 50 alumnes, nois o noies, cadascun, perquè la muntanya, no permet gran edifici. Aquests pavellons s'aniran reproduint en diversos indrets. Hi haurà una cantina escolar, cosa indispensable per a totes les criatures encloses i aquelles que hi concorrin de lluny.

Sentim un gorg inmens d'opeder inaugurar la construcció d'aquest nou tipus d'escola, tan útil i tan indispensable a les barriades obreres. La Comissió, apruïta aquests moments, per a recordar a tots els que li han donat llur col·laboració. En començar es topà amb alguns obstacles;

avui, en veure l'obra feta arreu, no hi trobem sinó facilitats. Mercès a tots.

La mainada i tots els altres concurrents esclataren en entusiastes aplaudiments.

Encicats d'aquell pintoresc lloc i del magnífic panorama de la ciutat que enfront s'albirava, davallaren de la muntanya i pujaren als autos, que els portaren a l'estació del ferrocarril elèctric (plaça de Catalunya), on pujaren en un tren especial que els portà al peu de la muntanya en la qual hi ha.

L'ESCOLA DE VIL·LA JOANA

Com se sap, en ella hi ha els ensenyaments especials per als orbes, sords-muts i deficientes.

Amb l'actual organització, retornant cada tarda els alumnes a les llars familiars, perden gran part dels ensenyaments rebuts i de les pràctiques fetes durant el dia.

La Comissió de Cultura ha acordat la fundació d'un internat a la dita Escola, i així viuran constantment sotmesos al règim educador que per a la seva efectivitat cal que es faci sense solució de continuïtat.

Les mateixes personalitats que es-tigueren al Parc Guinardó van concórrer a l'acte de Vil·la Joana.

En davallar dels vagons del ferrocarril elèctric foren rebuts pels professors d'aquella Escola i començaren de pujar la muntanya per aquells camins que hi ha entre l'espessa pinada; passaren per davant d'algunes de les aules instal·lades a ple bosc; arribaren a Vil·la Joana, travessaren la plaça i s'enfilaren pel camí de l'era fins a una petita plaça que hi ha al mig del bosc.

Allí hi havia els escolars, nens i nenes, orbes, muts i deficientes, amb llurs professors, el senyor rector de la veïna parròquia de Vallvidrera i els empresaris de la construcció dels pavellons, senyors Miralles i Durà.

El cloç que ocupava el pavelló estava limitat per entenes amb banderes.

L'ACTE

Assagudes les dames i fent un cercle els senyors a l'entorn del senyor Nicolau, aquest va dir que anaven a posar la primera pedra d'un dels pavellons que han de constituir l'Internat de l'Escola d'orbes, muts i deficientes. En llur ensenyament hi cal una gran constància; cal que visquin seguitament dins del règim escolar, perquè en sortir cada dia de l'escola i anar-se'n a llurs cases, s'evaelx una part de l'obra feta pel professor sobre l'alumne.

Com que aquesta escola és de costos-funcionament i no es cosa fàcil el reproduir-la en diversos pobles de Catalunya, s'ha pensat en fundar internat perquè les criatures de Barcelona i d'altres indrets de Catalunya poguessin viure estabides a la mateixa.

La construcció, doncs, d'aquest internat és indispensable si es vol que l'Escola de Vil·la Joana doni tots els resultats que pot donar. Aquesta finca municipal, aquesta gran extensió de bosc permetrà fer-hi una instal·lació tan gran com les necessitats exigeixen. Avui estem preparant l' aixamplament de les ensenyances de l'Escola de Vil·la Joana, perquè ja hi estan ben arrelades i fructifiquen d'una manera prometedora.

Si tots deplorem que no concorrin a les escoles tots els que ho necessiten, molt més cal deploiar-ho pels deficientes, perquè sense aquesta educació no serien útils ni per a ells ni per als altres. Caldria obligar-los.

Aquesta mena d'escoles han d'ésser administrades per les corporacions públiques, perquè no reien cap benefici, ans al contrari, són sempre superiors les despeses als ingressos.

Al moment d'inaugurar aquestes obres, a tots ens dol l'absència del senyor alcalde, per les múltiples atencions que el sol·liciten en aquestes darrers dies de la seva Alcaldia. Ens dol perquè ell ha estat un constant protector de totes les obres de Cultura que hem anat realitzant, i molt especialment d'aquesta Escola de Vil·la Joana, que sense els seus entusiasmes no hauria pogut assolir la plenitud de l'esplendor que avui presenta.

Tots els que formen part de la Comissió de Cultura, en aquests moments, expressem el nostre més coral remerciament al nostre alcalde, al patró i al llustre que tan dignament ha complert el seu deure, que per a recordar-lo sols caldrà anomenar l'alcalde de Barcelona, que s'ha sen-

pre per nosaltres el senyor alcalde. (Grans aplaudiments.)

LA PRIMERA PEDRA

Totes les personalitats, i un nen i una nena de l'Escola, van tirar pale-tades de morter des d'un clot i després hi fou posada la primera pedra del fonament del primer pavelló de l'internat.

UNA NENA MUDA QUE PARLA

Acompanyada de la seva professora s'avança una nena muda que portava un bell bonic de flors d'aquella muntanya, i es dirigí al lloc on estava la distingida dama, mare d'En Nicolau, i amb sorpresa i admiració de tots es va sentir ben clarament que deia: «Senyora Nicolau, de tot cor Vil·la Joana li ofereix aquestes flors».

No cal dir l'efusió i l'emoció amb què la senyora Nicolau va rebre aquelles flors i tan extraordinària endrega.

Nosaltres li varem preguntar, a la nena, com es deia; la professora li repetí remarcant la pregunta i ella va respondre ben clarament: «Elisa Tarrés».

Després la professora va sostenir amb ella una petita conversa. Es meravellós l'espectacle de sentir parlar un mut.

ELS TALLERS VIL·LA JOANA

Els varem visitar i varem veure alumnes muts que esculpíen la fusta, forjaven el ferro, componien a la caixa d'impremta, imprimien a la premsa i altres tornejaven fusta i ho feien molt acuradament.

LES CONSTRUCCIONS ESCOLARS DE BARCELONA

La Comissió de Cultura va fer, a alguns dels concurrents a la festa, un present de gran valor: un volum de la segona edició de les dites Construccions Escolars. Es de 420 planes, tanmateix marca major, on hi ha minuciosament tota la història i on hi ha reproduïdes gràficament totes les construccions escolars, tots els projectes, totes les obres realitzades fins avui.

Es un volum importantíssim que fa honor a la gran ciutat catalana perquè recorda totes les dificultats perquè ha hagut de passar la resolució del problema escolar per a atribuir al resultat brillant que ha obtingut l'actual Comissió de Cultura.

UNA CARRETERA

Amb la intensitat de vida que hi ha per aquells indrets de les muntanyes i de les valls que enclouen, es fa sentir cada dia la necessitat d'un ramal de carretera des de la plaça de Vallvidrera, que permetria ja concurrència dels que viatgen en automòbils o altre mena de vehicles. Seria un complement del servei que avui fa tot sol el ferrocarril elèctric.

Una nihilista russa

Comuniquem de Bèrna, que en un asil de pobres d'aquella ciutat ha mort la nihilista russa Tatiana Leontiev, que temps passats havia adquirit celebritat.

Presa a Rússia per estar complicada en alguns atemptats, va ésser condemnada a exili a la Sibèria, i, havent pogut evadir-se, va refugiar-se a Suïssa.

En 1906, estant a Interlaken, va veure a la taula d'un hotel un individu al qual va pendre pel ministre de Justícia de Rússia i el va matar d'uns quants trets de revòlver. Va resultar que era un pacífic comerciant de París.

Per aquest fet va ésser condemnada a quatre anys de presidi, i al cap d'un any va haver d'ingressar a un hospital.

D'aleshores ençà no se n'havia sabut res més, fins que ara s'ha fet pública la notícia de la seva mort.

Tribunals

UNA VISTA PER ATEMPTAT

Per al dia 8 del vinent mes d'abril, està assenyalada a la Secció tercera d'aquesta Audiència la vista en judici oral de la causa instruída pel Jutjat de Llotja contra Marc Alócn Selma i Agustí Barrera Coronas, acusats del dit delictat.

Segons el fiscal, el fet d'altres és el següent:

«A la tarda del dia 11 d'agost de 1920, Agustí Barrera Coronas i Marc

Els documents de l'Ali Bey a l'Arxiu Municipal de Barcelona

Ha ingressat a l'Arxiu Municipal Històric la documentació familiar i oficial d'aquell portadós català, Domènec Badia, la figura del qual apareix tan fortament rellevada dins l'ambient tumultuós de les primeries del mil·lenni. Bona cosa seria que a l'Arxiu de la ciutat poguessin ésser guardades les proves autèntiques de la història de tots els seus fills il·lustres, però aquesta conveniència es fa encara més palesa quan el personatge ha preut una valor i una significació universal, com esdevé amb l'Ali Bey.

La originalitat de la seva vida, el ferm caràcter que s'hi revela i fins el misteri que l'envolta, han fet sempre de l'Ali Bey una figura atractiva, malgrat la seva coneixença ens hagi vingut a través de relacions fragmentàries i de documents en certa manera extraleis per la necessitat política del moment.

El seu famós llibre de viatges al Marroc i Llevant fou tot seguit editat a París en 1814, i dos anys després a Londres, a Milà i a Weimar, essent tingut per guia d'altres viatgers, especialment anglesos i francesos, que seguien les mateixes rutes d'En Badia, moltes de les quals ell havia estat el primer europeu que les petjava. Aquest llibre, que finalment trobà editors a la nostra terra (València, 1834; Barcelona, 1883), i fins a Amèrica (Puerto Rico, 1881), fou gairebé l'única font per a l'estudi biogràfic de l'Ali Bey si no fos per algunes revelacions, sempre parcials i anecdòtiques, del Príncep de la Pau, que tan lligat estigué a les empreses d'En Badia, de les «Memories anecdòtiques» d'En Bausset, que el conegué a Bayona davant de Napoleó, i d'En Torres Amat, que s'hi relacionà a Segòria, interessent-se vivament per una vida tan singular i prenent part directa en l'edició castellana dels viatges.

Diverses vegades es mostrava clarament la necessitat de publicar una biografia del famós viatger, que n'explorés la personalitat i explicés els passatges deliberadament confosos del seu llibre, però el projecte feia sempre falda per la penúria de les proves documentals.

Semblava, en efecte, que l'activitat atzarosa de l'Ali Bey, els trasbalsaments polítics de l'època, la seva solista a Damasc, l'expatriació de la família, eren causes que havien de dur forçadament aparellats i escampats, i perduts dels seus papers. Venturosament, però, bona part d'aquests papers han estat salvats, i després de llargs peregrinatges s'han vist reunits i essent ara estofats de bell nou en el nostre Arxiu Històric, podran fer que sigui la mateixa ciutat on En Domènec Badia naixia en 1767 la que publicui el llibre de la seva vida extraordinària.

Seria cosa curiosa poder resseguir la dispersió dels papers personals del suposat príncep Abassida. Els més antics, els expedients i nomenaments per als càrrecs administratius de la seva joventut a Andalusia; els comptes i relacions de l'intent fracassat de la seva màquina aerostàtica i les memòries i correspondència relatives a la preparació del viatge d'exploració a l'interior de l'Àfrica, havien estat dipositats al monestir de Nostra Dona de Guadalupe (Extremadura), el P. Guardià del qual era oncle del viatger català. Aquests documents ja no foren tornats a recollir per En Badia i passaren en el convent als perills i malvestats de l'any 35, fins

que, abandonat el casal i portats tots els seus papers al Govern Civil de Badajoz, foren tramesos més tard a Madrid, com a curiositat històrica, anant a parar a la biblioteca d'En Cánovas.

La correspondència secreta, i algunes vegades xifrada, de l'Ali Bey amb En Godoy, on podien seguir-se pas per pas les mudances que la sort portava a l'aventura del Marroc, i les memòries de grueges que el viatger havia de trametre sovint per la manca de protecció que trobava justament en les hores decisives del perill, fou saquejada després de la caiguda del Príncep de la Pau, i havent estat mal interpretada, origina la persecució d'alguns personatges que s'hi trobaven retrats.

De tornada a Espanya, trobà En Badia la cort a Bayona, i hagué d'ofertir els seus serveis a l'Emperador, tal com el rei abdicat li indicava, la qual cosa l'obligà a demanar tota la seva documentació de Madrid i a dur-la a Bayona, on degué seguir la inseguretat del temps, salvant-se només els papers que s'acolliren a la casa de la filla d'En Badia, muller que fou d'En Delisle de Sales, l'aptor de la «Philosophie de la Nature».

Sabem encara l'existència d'un darrer nucli documental format pels papers que duia l'Ali Bey en son darrer viatge a Damasc, on el sobta la mort, els quals un fratre català provà inútilment d'adquirir. Més seria fou una dama anglesa, Ester Stouff, que pogué recollir-ne una part en la seva residència del Líban, sense que mai se n'hagi sabut res més.

Solament un gran esforç constant i ben dirigit podria fer que els documents d'En Badia fossin novament ajuntats i salvats per a la seva pàtria, i ha volgut la nostra fortuna que fossin justament dos prohoms catalans els que s'haguessin enamorats d'aquesta empresa. El senyor Eduard Toda i el senyor vescomte de Góell.

Don Eduard Toda, el viatger solenat a qui En Verdaguier saludava un dia com baró de l'Ali Bey, havia reunit la més bella col·lecció bibliogràfica d'En Badia; hi eren els papers d'intimitat familiar i les memòries polítiques, les edicions dels seus llibres i els llibres dels altres exploradors que el retreien o seguien. I ha vingut un dia que el castell d'Escorialnou, on eren guardades aquestes relíquies, ha obert les portes a aquelles portes que ja estaven avengades a obrir-se generosament i els papers i els llibres de la col·lecció Ali Bey foren tramesos a l'Arxiu Històric que la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona havia creat.

Així mateix, don Eusebi Góell, qui pacientemente i per espai de molt temps havia anat recorrent els testimonis de la vida de l'Ali Bey, i n'havia pogut acoblar una nodrida sèrie, n'ha fet igualment ofrena a la ciutat, prosseguint amb aquest gest la tradició magnànima del seu llinatge.

Don Eduard Toda i el senyor vescomte de Góell han donat a Barcelona una prova plena de l'amor que sentien per un dels fills il·lustres de la ciutat, i de la confiança posada en el novell Arxiu Històric. La virtut ciutadana que llur generositat significa bé caldrà que fos inici de noble emulació; el poble en seria grat i l'obra de l'Arxiu es trobaria a ple d'ins l'escalí de la col·laboració col·lectiva.

Alócn Selma, juntament amb altres tres individus desconeguts, es presentaren al taller d'aparells d'òptica de Manuel Florit, situat al carrer de Peñafiel, requerint els operaris per a una reunió que s'havia de celebrar aquella nit, i si estaven al corrent o no en el pagament de llurs quotes al Sindicat. Assibentat el patró, Manuel Florit, els va ordenar que es retirassin, i així ho van fer, acompanyats pel Florit fins al carrer, però un cop al carrer començaren d'amenagar a aquell, el qual es feu reconèixer com a individu del Sometent, detentant-lo, i en tractar de conduir-lo a la inspecció de policia, s'escaparen i traient unes pistoles l'amenagaren obligant-lo a tocar el xifre en demanda d'auxili, el qual li prestaren els guardies de seguretat Antoni Mocho i Florenci Ferrández, el carabiner Francesc Gómez i el guardià municipal Francesc Obols.

Aleshores els gementats individus feren armes contra ells, fent-los el Marc Alócn dos disparos que no feren blanc i Agustí Barrera, un, el projectil del qual, en rebotar, ferí el guardià municipal Angel Obols, causant-li una ferida a la cintura esquerra de la qual lesió va tardar a curar vuit dies sense quedar-li cap deformitat ni impediment. També resultà lesionat en un braç Marc Alócn per un dels disparos que es van veure obligats a fer en el compliment de llur deure els esmentats guardies, els quals, a la fi, aconseguiren detenir els dits processats, fugint els altres tres individus desconeguts.

Demane per a cada un dels processats quatre anys, dos mesos i un dia de presó correccional i multa de 250 pessetes.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIPMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La Cambra de Comerç i Indústria, dependent al reglament rebut del Consell Superior de Cambres, ha obert una subscripció per als famolencs russos.

La guàrdia municipal ha detingut a Juli Pont, de 43 anys, el qual demanava caritat pels pises amb màs formes.

S'ha concedit a Marius Ortega autorització per a establir un servei públic d'autos per a viatgers entre Olot i Sals.

Es treu vacant l'escola de parvuls de Sant Feliu de Guixols, la qual ha de proveir-se per concurs públic. Per a presentar les inscripcions hi ha 15 dies de temps.

El governador civil, don Francesc Marco, ha visitat la cantina escolar a l'hora que els nens dinaven. Ha fet grans elogis del servei, destacant el director de la cantina, don Francesc Camús agraït els elogis del governador.

Per insult al seu conveí Rius Deu, ha estat denunciat Ignasi Romera, de Figueras.

A Ventalló es col·la foc a la casa d'en Miquel Planas, cremant-se els pellers, una tarana, dos carros, una màquina de segar i grans quantitats de palla i herba. El sostre de la palissada s'endolla. L'incendi fou casual.

Pla de Barcelona

BADALONA. — Ha tingut lloc la solemne imposició de la Creu de Beneficència deprimera classe a l'alcaldia En Josep Vergés, a la sala de sessions de l'Ajuntament.

Prèviament a la imposició de la Creu de Beneficència, el senyor Vergés va rebre d'aquí la dita honorífica condecoració.

L'oportuna instància, en la qual es demanava la dita recompensa per al senyor Vergés, fou subscripta pels principals elements distingits de la ciutat.

Acte seguit el senyor Planas (Antoni de P.), de la comissió organitzadora, va llegir les següents adhesions de l'ex-diputat a Cortes, don Joan Elisei; del tinent d'alcaldia, don Joaquim Guardiola; de l'ex-tinent d'alcaldia don Faust Vebils; de don Pau Badia; del director de l'Escola d'Arts i Oficis, don Pau Rodon; Junta del Centre Badaloní i els senyors Lloret (Pere) i Fabregas (Salv), d'Olot.

Tot seguit, parlaren a l'laor de l'homenatge els senyors Samsó, ex-alcaldia, senyor Cases, tinent d'alcaldia, senyor Giralt i Bruguera; diputat senyor Isamat i senyor rector de Santa Maria, essent molt aplaudits. El senyor Vergés, visiblement emocionat, donà les gràcies del tribut d'efecte que se li feia amb unes paraules plenes de bellesa i sinceritat. Remarcà d'una manera molt clara i eloquent, que el seu ideal era la unió de tots els badalonins, sense distinció de classes, obra a la qual el mateix homentat dedicà gran part de la seva activitat.

Després tingué lloc a la sala de l'alcaldia, la recepció dels concurrents a l'acte, dirigint-se amb tal motiu al senyor Vergés noves frases de felicitació i enhorabona.

A les dues de la tarda va celebrar-se un esplèndid àpat al Restaurant Modern, que va resultar força animat.

Les manifestacions de simpatia a favor del senyor Vergés van repetir-se.

Vel·leïem entre la concurrència el senyor alcalde, amb nombrosa representació dels distints grups polítics de l'Ajuntament, senyor Isamat, rector d'ambdues parròquies, comandant de cavalleria senyor Antoni Palau, capità de carabiners senyor Torras, senyor Riera, l'alcaldia de Sant Vicens de Lliavaneres, alt personal del Municipi, senyors Fabra, Bufala (Joaquim), Sol (Joan) i Pasquín, representants dels Pares Carmelites i G. Maristes, dels quatre cors, del Gremi de Pescadors i altres.

LLEYDA

(Conferència de les 930 de la nit)

Al quilòmetre, 201 ha descarrilat el mixt que anava de Barcelona a Lleyda, tombant-se set unitats i no havent-hi hagut d'agredes.

Han començat els treballs d'instal·lació de l'electricitat a la balustrada de la Banqueta.

Diuen que jugaran al Camp d'Esports de Joventut Republicana el Joventut F. C. i el Granití Blec, de Bellis, disputant-se la copa Hesperia.

Per als efectes de la reclamació, ha quedat exposat el nou pressupost per a l'any 1922-1923.

A la secretaria de la Normal està obert per tot l'abril el període de matrícula per als qui vulguin ingressar al Magisteri.

Pla d'Urgell

FREIXANA. — Den dies ha que està experimentant el poble de Freixana els beneficis efectes de la Santa Missió, que amb zel apostòlic, amb un entusiasme, una energia i laboriositat insuperables, com escau als enviats del Deu de tot Poder i de tota Veritat, han vingut a donar en aquest poble els Pares Missioners de Sant Vicens de Paul.

Seguidament preparat el poble pel seu rector, mossèn Ramon Morató, el dijous, a la nit, s'alcaren les campanes, i aplegats poble i autoritats a l'església parroquial, eixiren en solemne processó a rebre els Pares Missioners, que feren llur entrada al poble a les vuit de la nit.

Els nens i nenes de les escoles, durant tot el trajecte de la processó, cantaven, amb un entusiasme sentidíssim i espontani, unes formoses cançons, molt escalents a l'acte que es realitzava.

Feta la recepció, de retorn a l'església, i aplegats les veus dels petits cantaires, en mig d'un ambient d'expectant satisfacció, el P. Puig adreçà la paraula al poble, explicant-li el que venia a ésser la Missió, que molts no havien sentit mai, esbossant ensams la tasca que s'aniria desenvolupant els dies successius.

El P. Puig, amb el seu verb vibrant, amb veu clara, enèrgica i plena de vida, brotant dels seus llavis com un llampec en mig de la tempesta, just de concepte, segur en l'expressió, feia arribar a les oïdes dels fidels, en forma de lapidàries sentències, les màximes i consells de la més pura moral i educació cristiana, totes elles degudament contrastades a la llum de la raó humana, les quals no podien menys que gravar-se pregonament en el cor dels seus oients.

El P. Queralt, amb tot l'ardor d'entusiasme dels seus vint-i-cinc anys, ha posat a contribució totes les seves energies, tot el fruit del seu temperament d'home observador i estudiant, que sap agermanar l'ideal amb la realitat que ens envolta, per a ésser digne col·laborador del seu company i treure d'aquesta Santa Missió la major eficàcia possible.

En una sèrie de sermons de capvespre s'han anat desenvolupant totes les veritats de la Religió, exposant-se en forma dialogada i de controvèrsia totes les objeccions que poden fer-se-li.

Hi ha hagut conferències particulars per a tots els estats: per a nens, per a joves i donzelles, per a homes fets, casats i casades.

Totes les actes, malgrat les inclemències d'aquests darrers dies, s'han vist concorregudíssimes, podent-se constatar de dia en dia l'interès creixent del poble per a oir la divina paraula i aprofitar-se'n.

El dissabte, al matí, després de celebrats els divins oficis, tingué lloc una solemne processó, a la qual hi assistiren els nens i nenes del poble, juntament amb la corporació de Filles de Maria.

Fou un espectacle capfredor, que haurà deixat sens dubte fonda impressió en l'ànima de tots els freixanencs, veient com tot els fills llurs ocupant carrers i places, «bandera estesa», com diu la cançó, aclamaven amb crits de vibrant entusiasme la Glòria i l'Imperi de Jesucrist.

Acabada la processó, es féu el renovament de les Prometenes del Sant Baptisme, i seguidament, closes les

BALAGUER

(Conferència de les 930 de la nit)

Degut a haver-se produït una espurna elèctrica, va calar-se foc a la indústria fàbrica del cànem del senyor Renart, situada entre l'hort del senyor Ramon de Subirà i la casa i magatzems del senyor Xavier Rabies, a un tret d'escopeta del carrer d'Urgell.

En breus moments, si bé agosaradament, va envair el foc la fàbrica.

Tothom va veure que era ben bé debades tot intent de salvar la fàbrica sense l'auxili dels bombers.

Totes les humanes energies foren esmerçades, per tant, en bé dels magatzems veïns, distants del lloc del foc uns quatre o cinc metres comptats.

Les galledes i regadores anaven i venien d'una seqüència que passa per alla mateix a la casa de la fàbrica de més perill, i així sempre, sense parar, aconseguint d'aquesta manera que tota la dita casa es mantingués en peu fins al final, i així que era el lloc on més canem treballat hi havia amuntat, i on amb més força les flames espetagaven.

I no cal dir que a cada moment nova gent hi acudia, ja per a prestar socorsos, ja per a fer d'espectadors.

Entre els primers hi havia una munió d'humils pagesos i menestrals sobretot, i també una munió de frares franciscans, que no reposaven, i així que hi figuraven des del començament. Mas no hi ha dubte, que entre tots els qui prestaren socorsos es va distingir d'una manera particular un frare franciscà del Convent de Sant Domènec, el qual fou l'admiració de tota la multitud que feia d'espectadors. Qui així es va distingir és Fra Josep Surda.

Molts altres es distingiren, i sentim no poder fer constar llurs noms, per manca de temps; més cal fer constar, amb tot l'ajuda prestada pel cos de bombers, els quals, encara que arrabats massa tartanament, aconseguien vèncer el foc en cosa de mitja hora, podent-se salvar així no pocs feixos de cànem, si bé tot bava del foc.

Tant l'encavallada, com la part de més amunt, com tots els embans i pilastres, rodaren per terra.

Fou salvat un motor elèctric.

Pel demés, també quedaren en peu les dues peces principals de la maquinària.

Més, es pot dir en tota veritat que la fàbrica de cànem del senyor Renart, en cosa d'hora i mitja escassa, fou vista feta runes. I encara, gràcies a Déu, el vent es va comportar mansol, ben mansol, en comparança d'altres hores.

Pel demés, la fàbrica de cànem diuen que estava assegurada.

portes del temple, el P. Queralt donà una conferència per a homes sols.

Just i oportunament, després de l'espectacle encoratjador que acabaven de presenciar, el P. Queralt adreçà als seus oients, tots joves i homes fets, una de les seves més encertades requisitories.

Digne coronament de la tasca portada a cap fou el darrer dia de la Missió.

Totes les misses que es resaren aquest dia es vieren concorregudíssimes, i a la Missa major, que fou cantada amb tota justesa per la capella de música del convent de Pares Missioners de Bellpuig, hi assistí tot el poble, presidit per les autoritats, que ocuparen llurs respectius setis al presbiteri.

A la tarda, els freixanencs realitzaren vers esforços de bona voluntat per a deixar satisfets els pares missioners.

Per un temps que sols deixava entreveure la imminència d'una tempesta, tothom es llança a netejar i guarnir carrers, alçar capelles i arcares de branques, per a honorar dignament el pas de Nostramo.

La processó fou esplèndida, malgrat el rigorós del temps.

Acabada que fou aquesta, i ja tot el poble dins de l'església, el P. Puig pujà a la trona i adreçà la paraula als fidels per última vegada, amb una sentidíssima plàtica de comiat.

Es repartiren a la porta de l'església uns recordatoris de la Santa Missió, i acte seguit el poble acompanyà els missioners fins la sortida del mateix, dispensant-los un afectuós comiat.

SABADELL

(Conferència de les 930 de la nit)

Petits ballaires de Valrà

S'ha constituït la Junta d'aquesta nova i simpàtica agrupació, que el dirigirà l'Aureli Campmany.

Ha estat elegit president el regidor d'aquest municipi, En. Tomás Figueras, i vocals, Joan Comas, Francesc Trabel i Ricard Marlet.

Els primers assaigs han estat fets amb un gran entusiasme, i tot fa creure que ben aviat l'agrupació podrà presentar-se en públic, obtenint un assenyalat triomf.

Vallés

PALAU-PIEGAMANS. — Els pomellistes d'aquest poble reberan la visita d'altres de Barcelona, Sabadell, Caldes i Santa Perpètua, tenint lloc, amb tal motiu, diferents actes, que resultaren molt animats.

A dos quarts de vuit arribaren els Pomells de Barcelona, en gran nombre, essent rebuts a l'estació per tots els pomellistes del poble, en mig de molt d'entusiasme.

Tot seguit s'encaminaren, junts, cap a la Font de ca l'Aiguada, on es va esmorzar.

A les nou es va visitar el Mas Bon Retorn, de la Protecció a la Infància, anant-se després cap al Casino, on es dansaren algunes sardanes.

A dos quarts d'onze va arribar el tren en el qual anava En Josep Maria Folch i Torres, acompanyat d'altres membres del Directori.

El nombros estol de pomellistes acoblats al llarg de l'estació, precedits de la bandera blau-barrada, va esclatar en diverses manifestacions de joia en trobar-se en mig del seu mestre.

Es va cantar l'Himne dels Pomells, i tot seguit, la joventut va manifestar-se dirigida vers la parròquia, on, a les onze en punt, es va resar una missa, que va celebrar el reverend Delfi Tassé.

En acabar es va cantar el Virolai en llaor a la Verge de Montserrat.

A les dotze, els Pomells Germanors, d'aquest poble, i el Sant Jordi, de Barcelona, jugaren un partit de futbol, en el qual es disputaren un trofeu donat pel senyor Folch i Torres. Va guanyar l'equip del Germanor per tres gols a zero.

A dos quarts de dues, tots els pomellistes s'aplegaren en un bell indret dels adors del poble, on dinaren amb força animació.

A dos quarts de quatre es va començar una escolida vetllada íntima a ple camp; va obrir l'acte l'alcaldia, don Josep Maria Duran, el qual, juntament amb el Directori i els presidents dels Pomells de la localitat, presidien la festa.

En Ventura Massip, conseller del Pomell Germanor, va donar la benvinguda a tots, agraïnt la visita i fent vots perquè els fos grata la breu estada entre els pomellistes de Palau-Piegamans.

Li va contestar En Josep Mumany, president del Pomell Sant Jordi, organitzador de la festa.

En nom de tots els visitants va agrair la coral acollida que se'ls havia dispensat, promentent que no seria aquesta l'última vegada que es veurien junts. Ambdós foren aplaudits.

Seguidament, diferents pomellistes recitaren poesies i pronunciaren parlaments, essent tots atentament escoltats i xardorament aplaudits.

Finalment, va parlar En Josep Maria Folch i Torres, el qual va estar verament enarbolat i eloquent; en diversos paràgrafs del seu brillant parlament, l'auditori l'interrompé per a coronar les seves paraules amb entusiàstiques ovacions.

En acabar se sentiren diferents visques, cantant-se amb tot l'arborament l'Himne dels Pomells, i «Els Segadors».

Molta gent del poble va assistir a aquesta vetllada, quedant, grans i xics, en un ambient d'entusiasme per l'obra dels Pomells de Joventut, la qual cosa fa esperar que serà Palau-Piegamans un ver fogar de la institució.

Actualment es pot dir que hi és acollit tot el jovent i tota la matança del poble.

A dos quarts de sis s'acomodà als excursionistes ben afectuosament, les

TARRAGONA

(Conferència de les 930 de la nit)

L'alcaldia ha posat a coneixement del governador que els flequers han apujat el preu del pa sense permís de la Junta de Subsistències.

Demà arribarà S. E. el cardenal arquebisbe, que dissabte conferirà ordres als seminaristes que ara fan exercicis espirituals a l'Aselva del Camp.

La Delegació d'Hisenda ha rebut del Ministeri, per a don Josep Calés, president de la Cooperativa de Funcionaris, 85.209 pessetes.

Ahí, a dos quarts de dotze de la nit, acubà la Junta de Vocals Assaïats, aprovant el pressupost amb diverses esmenes i modificacions, acordades en les reunions prèvies. El pressupost és de 1.062.031'87 pessetes i imposita 10, 20, 20 i 10 pessetes de cànon a les canals de les façanes, grava amb dos cèntims el quilo de carni i amb el 5 per 100 les localitats dels teatres.

Ha estat traslladat a València, l'oficial tercer del Govern civil don Marian González.

Demà a la nit se celebrarà al Mundial el concert organitzat pels Amics de la Música, a càrrec dels emigrants artistes senyors Costa, Cassador i Blai Net.

Al Teatre Principal, la companyia Nicolau Lloelles, que fa obres caselles, diumenge posarà en escena el drama català en tres actes «El pes del fruit», de l'escriptor reusenc Pere Cervera.

Ahí, foparen dos camions al carrer d'Apodaca, no havent-hi desgràcies personals, però sent-se avaries totes dues.

roges barretines i els mocadors volaren fins que el tren es perdé en la llunyania.

Visitats i visitants quedaren molt complaguts de la jornada, que la bellesa del jorn va exornar esplèndidament.

CALDES DE MONTBUY. — S'acaba de constituir a la nostra vila una Comissió Delegada de la benemèrita Associació Protectora de l'Ensenyament Català, començant-se al dit fi, per a president de la mateixa, En Joaquim Aymerich Bonet, per a secretari, a l'Associació Nacionalista de Caldes de Montbuy, i per a tresorer, a En Ramon Solà Vilatorrada.

La Delegada, en constituir-se, adreça una salutació patriòtica a l'entitat cabdal, a l'entitat mare, i l'assegura, a l'ensam, que de sa contractació, del seu gran anhel de coadjugar al gran fi primordial de la Protectora, a la gran obra patriòtica que aquesta realitza.

Bergadà

BERGÀ. — Fa uns quants dies que està funcionant a la nostra vila una agent executiu per a embargar els qui no han pagat el repartiment municipal de l'any 1921.

La Companyia Bergadana d'Electricitat anuncia per al primer de maig l'augment de preu de la llum.

Amb vera satisfacció hem rebut la nova que el jove advocat, secretari del Centre Autonomista del Bergadà, En Manuel Cardona, que es troba a l'Àfrica per al servei militar, ja està del tot restablert de la malaltia que sofria.

L'Ajuntament ha acordat rependre l'exploració del Passell de la Indústria, per a donar feina a alguns obrers que es troben sense treball.

Ha mort a l'edat de 72 anys la virtuosa germana Sor Lluïsa Cardona, a l'hospital d'aquesta residència, en la qual santa casa feia 47 anys que prestava els seus fructuàries serveis.

Era molt estimada de tothom. (A. C. S.).

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre's articles o notes suplenides, la necessitat absoluta tenen la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avatar degudament els originals amb un segell o una firma i a l'11

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

BORSA DE BARCELONA

31 de març de 1922

LA GRAN FLOTA SOTA-AZNAR

Pels centres financers de Bilbao cor-
re la notícia que el senyor Sota es
proposa que la flota de la Companyia
«Sota y Aznar» arribi a sumar 300.000
tones en data molt pròxima.

Hi qui suposa també que ja s'ha
assolit aquesta xifra, i es donen les
dades següents recollides de font au-
toritzada.

En començar l'any actual prestaven
servei 31 vapors amb 206.781 tones.

Hi havia en construcció quatre va-
pors, amb 21.750 tones. Posteriorment
s'han comprat quatre vapors amb
34.335 tones.

Total: 40 vapors i 262.866 tones.

Dels vapors en construcció han es-
tat ja llurats el «Aizcar Mendí» i el
«Arantz Mendí». El «Altuna Mendí»,
comprat en grada, serà entregat a
mitjans d'aquest mes.

Queden per llurar a les drassanes
«Euskalduna», el «Arantz Mendí» i
el «Araya-MenMdi». Aquest serà llan-
gat al primer semestre d'aquest any,
i el «Arantz», anirà dotat de motors
Diesel.

Dels 40 vapors que actualment com-
ponen la flota, 20 d'ells són vapors
completament moderns, de drassana
ja major part, i altres de menys d'un
any de servei.

Els vapors més antics de la Compa-
nyia són els de menys capacitat, el
«Aizkari-Mendi», el «Andraka-Mendi»,
el «Iluntzar-Mendi», i el «Ordunte-
Mendi». Entre tots quatre sumen
15.777 tones.

El promig d'edat dels 40 vapors és
de sis anys.

Les línies del Brasil i l'Argentina,
sotes dues independents, estan servi-
des per cinc unitats cada línia.

Es pot calcular que els 10 vapors
de línia reben anualment 35 viatges
rodons.

Ara que ha pres estat parlamentari
l'assumpte de mirres per la requisa
del Comitè de tràfic en els anys de
la guerra cal recordar que aquesta
Companyia presta serveis a base d'in-
cassació oficial, important el seu ha-
ver per diferències entre els nollts
reduïts i els corrents, 21.691.773 pes-
setes amb 40 centims.

El romanent líquid que li corres-
pon en la liquidació de pèrdues és
de 8 milions i quart.

Pròximament es procedirà a Gibrat-
tar al reconeixement d'un altre va-
por de 6.500 tones, que serà adquirit.

si reuneix les condicions demanades
pels inspectors de la companyia, pro-
posant-se aquesta assolir una capaci-
tat de 300.000 tones, i amb aquesta im-
portant xifra representada per 44 o 45
vapors, faria un servei complet de
línies regulars, reforçant les actuals
i creant nous itineraris.

Moviment del Port el dia 30

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor noruec «Trost», de Santander,
amb càrrega general.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», de
Mahó, amb càrrega general i 44 pas-
sajers.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», de
Palma, amb càrrega general i 102 pas-
sajers.

Vapor anglès «River-Dart», de Car-
difi, amb carbó.

Vapor espanyol «San Carlos», de
Fernando Póo, amb càrrega general
i 37 passajers.

Vapor anglès «Nirvana», de Bombay,
amb cotó i cuiró.

Pallebot espanyol «Domingo Lorea»,
de Roses, en llast.

Vapor holandès «Tellus», d'Amster-
dam, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cullera», de Valèn-
cia, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Alhambra», de Va-
lència, amb càrrega general i pas-
sajers.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Catalina», amb cà-
rrega general, cap a Buenos Aires i
escales.

Vapor noruec «Activ», en llast, cap
a València.

Vapor espanyol «Nervión», amb càr-
rega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor noruec «Havdrøt», en llast,
cap a Borriana.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Margarit», amb cà-
rrega general, cap a Gijón.

Vapor espanyol «Ceferino Balleste-
ros», en llast, cap a Avilés.

Vapor espanyol «Cabo San Vicente»,
amb càrrega general, cap a Bilbao i
escales.

Vapor espanyol «Navarra», amb càr-
rega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol «Jaime II», amb cà-
rrega general, cap a Mahó.

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi d'abril: Es fa de
Nords de 61'30 a 61'70 i a 61'80, i Alacants a 61'40 i a 61'35.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 61'70 a 61'40 i a 61'20, Alacants de 61'30 a 60'90 i a 61'30, Andalu-
sos a 47'90, Orenses a 16'50, i Cáceres variable a 33'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6% a 97'00.
Barcelona Traction and Light Power 7% a 104'00.

Barcelonesa de Navegació 6% a 81'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% a 94'00.

Eléctrica del Cinca 6% a 79'00.
Asfalt i Portland «Astano» 7% a 99'50.

Grans Molins Bascos 6% a 90'25.
Aceres Sant Martí 7% a 97'50.

Mines de Potassa «Soria» 6% a 100'50.
Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatació l'últim canvi per a guisa d'el·ligidor.

Cotització: Franco, 58'35; suïssos, 125'50; baigues, 54'35; lliures, 28'31; liras, 33'30; dolars, 6'46; marcs, 1'55
i coronas, 0'15.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi d'abril: Es
fa de Nords a 61'70.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'05 d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'10 de Nords.

REBLI

LES INDUSTRIES TÀRRÍQUES

El Govern britànic portà a efecte
en l'últim any una llei votada pel
Parlament que imposa un ndret de
33 i mig per 100 «ad valorem», a de-
terminada classe de productes de la lli-
bre i fàcil introducció dels quals al
país podria perjudicar les indústries
de la Gran Bretanya. Entre els dits
productes es va incloure el crémor tar-
tre, i, consegüentment, el tartrè emé-
tic i les mares i ferments del vi.

Per a la producció espanyola d'a-
quests article el dret «ad valorem»
esmentat resultava perjudicial, a tal
extrem que el crémor de tartrè sofria
considerable disminució en la quanti-
tat de les seves importacions a la
Gran Bretanya. Demés, es donava lloc
amb això a que s'assagessin substi-
tutius que, al cap de cert temps, po-
drien fer quasi totalment innecessa-
ri l'emplament d'aquells articles a les
indústries químiques i de rebosteria

i pastisseria del Regne Unit, avui
grans consumidors del crémor tar-
tre i de les mares i ferments dels nos-
tres vins. La Cambra Espanyola de
Comerç a Londres, comprenent-ho al-
xi des del primer moment, utilitzà
tots els recursos que podien prestar-li
l'autoritat de què gaudia entre els
seus propis associats anglesos i la
consideració que li atorga a les es-
feres oficials britàniques, amb el fi
que les mercaderies de referència fos-
sin exclòses del gravamen esmentat,
basant-se en què no podien realment
mutar o fer mal a la indústria
del país, ja que aquest no produeix
tals articles.

Detingut estudi i llarga considera-
ció prestades a l'assumpte pel «Board
of Trade» (ministre del Comerç i de
la Indústria) de la Gran Bretanya,
han donat com a resultat la decisió
de que el crémor tartrè i els esmen-
tats tartrè emétic i mares i ferments
del vi, i els àcids cítric i tartàric,
es van incloure indegudament en
l'aranzel «ad valorem» esmentat, del
qual han estat exclòses des del 25
del present any, quedant, per tant,
lliures de tot dret a la seva impor-
tació al Regne Unit.

La transcendència que per als pro-
ductes espanyols té aquesta conces-
sió es demostra clarament en les
següents xifres: en 1920, la Gran Bre-
tanya importà de la nostra nació
21.231 quintans de crémor tartrè, eva-
luades en 6.300.000 pessetes; en 1921
aquesta importació només assolí les
xifres de 8.096 quintans i 1.675.000 pes-
setes. La comparació d'aquestes quan-
titats dóna la mesura de la gratitud
que les indústries tarríques d'Espan-
ya deuen a la nostra Cambra de
Comerç a Londres, la qual pot afe-
gir amb orgull aquest èxit a molts de
la mateixa importància que la seva
tasca patriòtica i desinteressada està
assolint en pro dels interessos nacio-
nals.

INGRESSOS

La Companyia de M. S. i A. ha in-

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20

VALORS — CANVI — CUPONS

Negociem els cupons venciment 1er

d'Abril de 1922.

Barcelona, 30 de març de 1922

grossat del 1 al 10 de març corrent
165.549'61 pessetes més que en igual
període de l'any anterior.

Anuncis oficials

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE VALLS

Havent desaparegut de sa casa pa-
terna el Jove Josep Tomas Dalmau,
de disset anys, fill de Ramon i Bo-
naventura, alt, prim, de color more-
no, mirada extraviada per defecte
d'un ull, ben vestit, s'interessa que
qui coneix el seu actual parader en
doni raó, per a transmetre la notícia
als pares, els quals gradifiquen el
servei. — Valls, 30 de març de 1922.
— L'alcalde, Lluís Forés.

FONET D'OBRES I CONSTRUCCIONS — (Societat Anònima)

Es fa avinent als senyors accionis-
tes d'aquesta Societat que des del
dia 11 al 20 d'abril pròxim, ambdós
inclusions, i en el succésu els di-
jous de cada setmana no festius, de
deu a dotze, a la Caixa d'aquesta
Societat, Ronda de la Universitat, 4,

principal, i a la casa dels banquers
senyors Fills de F. Mas Sardà (Ram-
bla del Centre, 20, baixos) i Solar i
Torra Germans (Rambla d'Estudis,
núm. 13), tots els dies feiners, es pro-
cedirà al pagament contra el cupó
núm. 37, del saldo de vint-i-cinc pes-
setes per acció, lliures d'impostos,
que amb les vint remeses a compte,
lliures també, fan el dividend de la
nou per cent acordat repartir en la
Junta General celebrada el 27 del
corrent.

Barcelona, 30 de març de 1922.
El Secretari: Tomas Riera i Sana.

BANO HISPANO COLONIAL

Des del dia primer d'abril pròxim,
tots els dies feiners, de nou a dos
quarts de dotze del matí, es paga-
ran per aquest Banc els cupons i tí-
tols amortitzats del deute municipal
de l'Interior, venciment 31 de març
de 1922, sèries A, B i C, emissions
de 1906, sèries D de 1907 i 1910, sèries
E i F de 1912, sèries B de 1912, 1913,
1916, 1917, 1918, 1919 i 1920, emissió
de 1921, 6 per 100 i bons de la Re-
forma de 1908.

Barcelona, 31 de març de 1922.
El Delegat del Consell i Secretari
general, Francesc Fontanals.

Els noms nous dels car- rers de Sarrià

Essent molts els carrers de Sarrià,
la denominació dels quals resulta
duplicada amb els de Barcelona, d'a-
cord els dos Ajuntaments, abans de
fer-se la incorporació de tots els ser-
veis, i amb la intervenció del senyor
Roca i Roca — que té cura de l'es-
tudi de la retolació general de les
vies de la ciutat — s'ha procedit a la
nova denominació dels carrers de
Sarrià, per tal d'evitar confusions.

La nova retolació de carrers dupli-
cats, aprovada per l'Ajuntament de
Sarrià, en sessió del 20 del corrent,
és la següent:

Nom actual, Anselm Clave; nova
denominació, d'En Joan Sardà. —
Alpareda, de Sor Eulàlia Anzizu,
Amistat, d'En Miret i Sans; Agrega-
ció, del Taga; Avinguda Canigó, Aba-
dessa Caportella; Bonavista, del Bon
Repós; Buenos Aires, Verge de Nòria,
Balmes, de Baderrida; Barcelona,
Arrieta; Badis, Sarrià Vell; Caput-
xins i Catalunya, Caputxins del De-
sert; Camí de la Costa, Drecera de
Vallvidrera; Creu i Sant Josep, Es-
plugues; Concepció, d'En Fes; Cam-
panya, Col·legi Màxim; Castells, Adolf
Blanc; Comerç, Bernat de Sarrià;
Doctor Robert, En Pere Joan de Sa-
rrià; Estació, Orri; Estrella, de la
Fleca; Estudis, Les Becerules; Escol-
les Pies i Indústria, Escolles Pies; Fre-
deric Soler, Ubach i Vinyeta; Fer-
nando, Pacia Ros; General Weyler,
General Vives; Gironella Balza, d'En
Romani i Puigdemolles; Infantes,
Martorell i Penya; Infantes, Gresolet;
Església, Rector Volla; Llibertat i
Piquet, Jaume Piquet; Letamendi,
dels Jurats; Llobregat, Dels Vergós;
Major i Prim (refosos); Major de

Sarrià; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador, Mont d'Orca; Sol·licitud,
d'la Ginesta; Santa Anna, Arquitecte
Martorell; Segle XX, Vidal i Qua-
dras; Tibidabo, Les Albares, Verge
del Rosari, Verge del Rosari; Vilana,
Notari Vilana.

Salari; Mas, Gosol; Monturiol, Mon-
terols; Montserrat, Ferran de Segar-
ra; Monges, Sor Sobirana d'Oleat;
plaça de la Constitució, plaça del
Consell de la Vila; plaça Lleó XIII,
plaça de Benet XV; plaça de Sant
Vicens, plaça de Sant Vicens de Sa-
rrià; Pau, Duquesa d'Orleans; Pl. i
Margall, Oriol Martí, Pons, Pons i
Serra; plaça Funicular, plaça d'En
Pep Ventura; Rectoria, Sagrera;
Roca, Ferrer Bassó; Santa Teresa,
Bernat Caballer; Santa Madrona,
Beata Magdalena Baró; Santa Eulà-
lia, Nou de Santa Eulàlia; Santa
Rosa, Cardenal Vives i Tadó; Sant
Carles d'Ortosa; Sant Antoni, dels
Paletes; Sant Vicens, dels Empressats;
Sant Francesc, Clos de St. Francesc;
Sant Joan, Dolors Monserat; Sant
Marian, Oriol Mestres; Sant Rafael,
Bona Salut; Sant Miquel, Pare Mi-
quel de Sarrià; Sant Roderic, Tradició;
Sant Salvador, Nicolau Trave; Sant
Savador,

Els esports

GRADJANSKI - EUROPA

Demà, a la tarda, es farà el camp de l'Europa el primer dels partits que tenen concertats aquests importants clubs, el qual serà, sens dubte, interessantíssim.

El Gradjanski sabem que farà el possible per a adjudicar-se la victòria, entrenant-se en el terreny que hauran de lluitar.

Per la seva part, l'Europa disposarà de nous elements per a deixar ben assentat el seu pavelló, la qual cosa creiem que aconseguirà vista l'escomesa que desentrellarà en partits d'aquesta classe.

INAUGURACIÓ D'UN CASAL

L'excursionisme català es vestirà el diumenge de festa, per a celebrar amb tota fastuositat la inauguració del casal de l'Agrupació Excursionista Júpiter, que és una de les entitats que amb el seu batallier entusiasta i constant s'ha fet mereixedora de l'amistat sincera de totes les altres.

El casal de l'A. E. Júpiter està situat als baixos de la casa número 50 de la Rambla del Triomf, essent, per tant, en un dels millors indrets del Poble Nou.

El programa de festes és el següent:

A dos quarts d'onze del matí, sardanes, per la cobla Barcino, a la Rambla, davant del casal.

A les cinc de la tarda, acte solemne de la inauguració del Casal i d'una important Exposició Fotogràfica, amb assistència de les autoritats catalanes i del president de la Lliga de S. E. de C., senyor Cèsar August Torres.

Mitjg excursionista per diferents personalitats de l'excursionisme català.

A dos quarts de deu de la nit, conferència pel senyor A. Canto Arroyo, sobre «Turisme i Excursionisme, en els seus diferents aspectes», il·lustrada amb formidables projeccions del senyor Josep Maria Cò de Triola.

L'A. E. Júpiter ens prega que donem per convidades totes les entitats que no hagin rebut la invitació.

COPA DATO

La primera prova de la regata Copa Dato, reservada per als balandres de la classe de sis metres de la fórmula internacional, i que, organitzada pel R. Club Marítim de Barcelona, que s'hagué de suspendre en el seu dia per causa del fort vent regnant, es reprendrà el vinent diumenge, a les 10'45 del matí.

Donada la valuosa significació i la creixent importància del trofeu en discussió, i tenint en compte, demés, la justificada expectació que ha despertat entre els aficionats a la nàutica la presència del balandre de la sèrie concursant i actual campió alemany «Bajazzo», que acaba d'adquirir recentment el distingit sportman don Eusebi Bertran i Serra, per a la seva filla Mercè, és esperat amb interès el seu resultat, perquè l'esmentat yacht ha de provar llurs forces a les nostres aigües el vinent diumenge amb els nostres lluitadors de la seva classe.

L'Aplec de la Sardana

A l'estatge del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria va tenir lloc, la vetlla del 28 del corrent, la primera reunió d'enguany de la Comissió organitzadora de l'Aplec de la Sardana.

Ultra els representants del Centre, van assistir-n'hi de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, de la Unió Catalana, de la Lliga Regionalista, de l'Orfeó Català, de «Nostra Parla», i de la Cooperativa Mutual Catalana.

Es va donar compte del ròssec existent en caixa i dels treballs fets per a la subscripció del monument a En Pep Ventura. Es van lliurar impressions respecte a la data i el lloc de la celebració de l'Aplec, acordant-se fer determinades gestions per a restar dificultats d'organització i de canvis no gens convenientes.

Amb tot i els entrebancs amb que es topa per a la celebració de tan important diada, els reunits es mostraren molt encoratjats per a resoldre-ho tot ben satisfactoriament, pel qual motiu es d'esperar que el XVI Aplec de la Sardana constituirà un nou èxit alhora que una plena demostració de

l'arrelament que la dansa nacional de Catalunya ha assolit en els nostres temps.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada de Primavera. — Companyia d'Òpera de primíssim cartell. — Queda obert l'abonament a 21 funcions. — Als senyors abonats a la darrera temporada d'Hivern, se'ls reservaran llurs localitats fins el dia primer d'abril. — Els senyors abonats que deixin d'abonar-se a la present temporada, com de costum, perdran llurs drets.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Demà, dissabte, nit, a dos quarts de deu. Tercer i darrer concert, per l'orquestra Pau Casals, dirigida pel cèlebre mestre Serge Koussevitzky. Primera part: «La maldada d'un faune», preludi simfònic, Debussy. «Les entremaliadures de Tilli», poema simfònic, R. Strauss. «El vals», poema coreogràfic, Reyer. Segona part: «Dobnouchka», cançó dels remers del Volga (primera audició), Rimsky-Korsakow. «Kikimora», rondalla popular (primera audició), Liadov. «El vol del burinot», scherzo, (primera audició), Rimsky Korsakoff. «Petrouchka», ballet, Strawinsky. Tercera part: Cinquena Simfonia, en do, de Beethoven.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4736 A. Avui, divendres, a les deu de la nit, GRAN ESDEVENIMENT ARTÍSTIC BENEFICI DE L'ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA DIÀRIA DE BARCELONA

representació del famós espectacle

LA REVUE EN ZIG-ZAG

i ESTRENA del nou quadre

JO JO JO

Nou decorat de BERTIN.

Vestits nous de MAX WELDY

GRAN BATALLA DE CLAVELLS

Grans sorpreses a les senyores

AVIS IMPORTANT:

Per exigències de canvi d'indumentària.

JO JO JO

s'estrenarà en el penúltim quadre del primer acte.

Molt aviat. Presentació de les cèlebres artistes

EDMONDE GUY i VAN DUREN

i ESTRENA dels nous quadros.

Cinema? Cortina humana. Besos

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana

Direcció: E. Giménez

Avui, divendres, debut de l'As dels il·lusionistes

EL REI DELS MAGICS

EL MAGIC DELS REIS

Deu úniques funcions donarà

EL GRAN RAYMOND

presentant les millors i més difícils il·lusions del seu vast repertori.

Espectacle de moda únic al món

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu: Segona i tercera sortida de

THE GREAT RAYMOND

amb formidables programes. — El diumenge, tarda i nit: El millor espectacle del món, presentat per

EL GRAN RAYMOND

Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció: Josep Llimona

Mestres directors i concertadors:

Francesc Palos i Antoni Capdevila

Nit, a tres quarts de deu, l'entremès dels senyors Almerich i Pons, «Catalina pescó novio», i el brillant èxit artístic musical, en tres actes, del mestre Strauss.

EL ULTIMO VALS

Superba presentació. Creació magistral de Josefina Chaffer, Mary Isaura, Angel de León, Ricard Fuentes, Pau Gorgé i Josep Llimona.

Demà, dissabte, tarda, colossal vermut. Nit, segona representació de la sarsuela en dos actes, del mestre Arrieta.

MARINA

cantada en català, pels eminents artistes Tana Lloró, Vicens Sempere, E. Sagibarba, Pau Gorgé, Roser Marco, Ricard Fuentes i Josep Llimona.

Diumenge, tarda, colossal programa:

«El ultimo vals» i «Marina». Nit, «Marina», per un gran quartet, i «El ultimo vals».

Es despatxa a comptaduria.

Gran Cafè Restaurant Tivoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta. Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

The Great Raymond

ai TEATRE CATALA ROMEA

presentarà el seu darrer invent

LA MAQUINA PER A DIVORCIAR

Teatre de Novetats

Companyia de Sarsuela i Òpera.

Avui, divendres, vespre, a tres quarts de deu: L'òpera d'EXTRAORDINARI EXIT, en tres actes, de Joan Kren, arranjada i adaptada a l'escena espanyola pels senyors Frederic Bassó i Josep Aguado, música del mestre Gessel.

EL AMOR LOCO

Enlluernadora presentació. — Demà, tarda a dos quarts de cinc, MATINEE POPULAR: S. M. EL DOLLAR.

Nit, a les deu: EL AMOR LOCO.

Diumenge, tarda i nit, COLOSSALS PROGRAMES.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, nit, a les deu. Colossals programes. Projectió de la magnífica pel·lícula d'interessantíssim argument: HO DIC JO, pel popularíssim actor George Walsk. PARKER FAMILY, famosos anellistes. CAROLA and MILLS, notables gimnastes. RICO i ALEX, PILAR BELLO, ballarina espanyola. VINCENT SISTERS, notables artistes coreogràfics.

SALUT RUIZ

en les creacions del seu variat i interessant repertori. — Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre i a les sis. Nit, a les deu. Sessions extraordinàries. SALUT RUIZ. — El diumenge: SELECTES SESSIONS DE MODA, el honor i comiat dels cèlebres clowns

RICO i ALEX

Teatre Català ROMEA

Avui, dia 31. Esdeveniment teatral.

Debut de l'As dels il·lusionistes

THE GREAT RAYMOND

EL REI DELS MAGICS

EL MAGIC DELS REIS

amb un estupend programa

EL GRAN RAYMOND

donarà deu úniques representacions presentant, entre elles, les millors i més difícils il·lusions del seu extens repertori, moltes d'elles completament noves a Barcelona.

Tot Barcelona desfilà pel Teatre ROMEA per a admirar l'espectacle de moda, únic al món, de

THE GREAT RAYMOND

Es despatxa a comptaduria per a les sis primeres funcions, que tindràn lloc el divendres, dia 31, nit, el dissabte, dia 1 d'abril, tarda i nit; diumenge, dia 2, tarda i nit, i el diumenge, dia 3, nit.

EL RECORD DELS PROGRAMES

DE VARIETATS

el presenta la direcció de

ELDORADO

en l'actuació de la simpàtica artista

Salut Ruiz

Teatre Victòria

Direcció: VALLEJO

Avui, divendres, 31 de març, Nit, a tres quarts de deu. Primer: «El duqueto» (tres actes); segon: estrena de la sarsuela en un acte i dos quadros, «La confesión de una inaja». Demà, dissabte, tarda i nit, colossals programes.

TEATRE COMIC

Avui, divendres, nit, a les deu. Exit del famós vodevil en tres actes, «El hijo del millagro». Demà, dissabte, tarda, «Los niños del Hospicio». Nit, «Los arlequines de seda y oro».

METEMPSICOSIS

la més meravellosa de les il·lusions

presentada per

The Great Raymond

al TEATRE CATALA ROMEA

Teatre Poliorama

Companyia còmica

GOELL JUAREZ-ASQUERINO

Avui, divendres, nit, a les deu. Funció en honor i benefici del primer actor Soler Mari, amb l'estrena a Barcelona d'escenes de la vida d'un pallejo, adaptada lliurement al castellà, en tres actes, de l'obra «Mister Rihps» original d'Azertis, per Antoni Puso i Marian Galobardes, «Bataclán», i el monòleg en vers, de don Josep Santiago, «Los amantes». Demà, dissabte, tarda, a les cinc, Matinee Popular. «El nuevo servidor» i «La sobrina del cura». Nit, a les deu, «Bataclán» i «No hay derecho». Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera secció. «El nuevo servidor» i «La sobrina del cura». A les sis, secció especial. «Bataclán» i «Los amantes». Nit, a les deu. Gran Moda. «Bataclán» i «No hay derecho».

Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO: SALUT RUIZ

TEATRE GOYA

Telèfon 5112 A.

Companyia oficial del Teatre Espanyol de Madrid, de

RICARD CALVO

Avui, divendres, nit, a les deu. Reposició de EN EL SENO DE LA MUERTE, gran èxit d'En Ricard Calvo. Demà, dissabte, tarda, CUENTO INMORAL i LOS INTERESES CREADOS. Nit, EN EL SENO DE LA MUERTE. Diumenge, tarda, cartell monstre, de gran èxit (6 actes), EL VERGONZOSO EN PALACIO i EN EL SENO DE LA MUERTE. Dilluns, represa, AMOR QUE VENCE EL AMOR.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, divendres, vespre, Extraordinaris programes. Grans èxits.

«Efectes d'un cicló», film còmic de gran broma; «Ho dic jo», pel popularíssim actor George Walsk, i els segon i tercer episodis de la gran sèrie.

L'HOMME DE LES TRES CARES

gran èxit del magnífic film de gran argument.

EL CAMI DE LA BOGERIA

suprema creació de l'extima actriu Carme Miers.

Diumenge, nit: Estrena de la formidíssima pel·lícula

LA VERGE BOJA

interpretada per la eminent actriu, glòria de l'escena muda, MARIA JACOBINI.

Teatre Català ROMEA

EL GRAN RAYMOND

presentarà EVE

LA ENIGMA?

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, divendres, moda selecta, gran èxit del Programa Ajuria: «En veu baixa», d'interès i emocionant. Exit:

«l'error d'un pare», preciosa comèdia sentimental; «El maquinista»; «Festes del centenari de Sant Ignasi al Montserrat i Manresa» i la de broma contínua «Tomaset pagès», la m/s grandiosa de Tomaset. Dilluns vinent grans esdeveniments. El Reial Programa Ajuria: «Bromes tràgiques», per l'irresistible Hudini, l'acte més sensacional i atrevit. Dilluns vinent salts d'un a altre aeroplà, i, a més, calent un dels aparells d'una algaria immensa.

Teatre Català ROMEA

Avui, divendres, debut sensacional

THE GREAT RAYMOND

L'AS DELS IL·LUSIONISTES

amb un formidable programa, amb il·lusions noves a Barcelona. Demà, passat, dissabte, tarda i nit:

EL GRAN RAYMOND

Diumenge: EL GRAN RAYMOND, tarda i nit.

Es despatxa a comptaduria.

Pathé Cinema

Rambla de Catalunya, 37

La projecció més fixa i més clara de Barcelona.

Avui, divendres, moda, preus corrents

PATHE REVUE

La preciosa comèdia

EL MAQUINISTA

L'onze capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

titulat

EL CONVENT DE BETHUNE

La magnífica comèdia dramàtica

L'ERROR D'UN PARE

I la de gran broma

DANDY, AGENT DE DIVORCIS

La setmana entrant, estrena de la gran exclusiva

LA COMTESSA WALENSKA

SALUT RUIZ

Palau de la Música Catalana

Diumenge, 2 d'abril, a les cinc de la tarda i a les deu de la nit, segona i última audició de la grandiosa obra

PASSIO DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST, SEGONS L'EVANGELI DE SANT MATEU, DE

J. S. BACH

Solistes vocals, solistes instrumentals

Grans orgues. Orquestra. Chor de nois

ORFEO CATALÀ

DIRECCIÓ: MESTRE LLUIS MILLET

Localitats: de 3 a 7 tarda a l'Administració del Palau. Condicions especials per als socis de l'Orfeó Català

Teatre Poliorama

Diumenge, 2 d'abril, a les onze del matí. III Concert Popular, pel chor

Catalunya Nova

Preus populars. Per a localitats, el mateix teatre.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, divendres, formós programari

Ultim dia del tercer capítol de la colossal sèrie, LES DUES NENES DE PARIS, el títol del qual és: EL LLIRI SOTA LA TEMPESTA. Exit increïble.

Completen el programa les interessants pel·lícules: EL SENDER DE LA FOLIA, deliciosa comèdia interpretada per Carme Myers. HO DIC JO, drama, protagonista el famós actor George Walsk. EFECTES D'UN CICLO, còmica de broma contínua. Demà, gran esdeveniment: Estrena del quart capítol de la sèrie igual sèrie LES DUES NENES DE PARIS, el títol del qual és: L'INESPERAT. Noves aventures de les joves artistes, protagonistes d'aquesta novel·la. Respostes de la senyoreta Benazer, l'antipàtica veïna. Avui i demà, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió de les sis del diumenge.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Diumenge, 2 d'abril, a les deu de la vetlla.

El drama en tres actes, d'En Frederic Soler (Pitarra)

BATALLA DE REINES

Per la companyia d'En Jaume Borràs

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, nit, a un quart d'onze, gran partit a 40 punts. GARA-GARZA VEGA contra GARATE i BERRONDO gran.

FUTBOL

Grans partits internacionals per als dies 1 i 2 d'abril, a les quatre tardes.

GRADTANSKI

Campió de Iugoslàvia

C. D. EUROPA

Camp «Europa»

Per localitats al domicili social, Sant Domingo, 7 (Teatre Principal, Gràcia), de quatre a deu.

EDEN CONCERT

Exit de l'eminentíssima cançonista

Saló Catalunya

Dilluns 3 d'abril
Esdeveniment
cinematogràfic

BROMA TRÀGICA

Sublim interpretació del gran
actor Harry Houdini. Atrevits
saltos d'un aeroplà a l'altre. El
més emocionant en pel·lícula.

Programa AJURIA especial

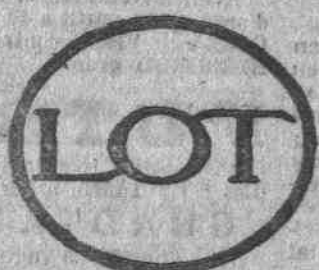
ADVERTENCIA

Solament són autèntiques les piles
elèctriques que porten aquesta marca
registrada.



EL MAS PERFECTO EN
LUZ ELÉCTRICA PORTÁTIL

En comprar una làmpara de llum
elèctrica portàtil, fixeu-vos si porta
el segell de garantia.



DE VENDA: «Especialitat LOFTY», Per
E. Schilling, Fernando, 23. — Berstein i C.
bla Sant Josep, 12. — J. Vilalta, Cucurulla, 2.
clusives LOT. — Apartat núm. 809. — Vice,
rrer, Plaça Catalunya, 12. — Barcelona.

Els tres serveis que necessita la seua Societat:

COBRAMENT DE REBUTS
Molt avantatjós per a les cases que realitzen cobra-
ments. Especial atenció en els cobraments de determi-
nats dies i en els morosos. Avis mensual de canvis
de domicili dels socis. Contacte constant amb la Societat.
Liquidacions mensuals. Reserva absoluta.

**CONFECCIÓ MECÀNICA DE REBUTS
I CONVOCATORIES**
D'esmeradíssima presentació (escritura a màquina) on
l'error no és possible. Per nombrosos que siguin els seus
socis, en pocs minuts es pot fer el tiratge de llurs rebuts
o de les convocatòries.

**REPARTIMENT DE CONVOCATORIES AMB TOTA
FIDELITAT I URGÈNCIA**

FELICIA ELIAS I JUNCOSA
Via Layetana, 42, entresol, 1.ª — BARCELONA

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTA FIERME
MANUEL CALVO
El vapor
sortirà el 25 de març de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a
Nova York, Havana i Veracruz.
El vapor
sortirà el 17 d'abril de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a
Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costa Fierme i Pacífic amb trasbordi a Havana.

ALFONSO XII
El vapor
sortirà el 10 d'abril de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix
cap a les Illes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Co-
lón, Sabanailla, Curacao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb tras-
bordi cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES
INFANTA ISABEL DE BORBON
El vapor
sortirà el dia 4 d'abril de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Te-
nerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FILIPINES
ISLA DE PANAY
El vapor
sortirà el 25 de març de Cadix, i el 27 de Barcelona, cap a Port-Said, Colombo, Singapur, Manila
LINIA DE FERNANDO POO
SAN CARLOS
El vapor
sortirà el dia 2 d'abril de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 7 de Cadix cap a
Les Illes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fer-
nando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels
ports del Mediterrani a Nova York i ports del Canàries a Nova York, les sortides dels quals no
són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals
la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els
vapors tenen Telegrafia sense fil.

Callicida ESERIVÀ

Unic remei d'èxit segur
per a
Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS: J. URIVÀ I C.ª BRUCH, 48

Marca
registrada

Mobles artístics
de JONG
i mèdula
Fabrica
sensacional
**Passeig
de Gràcia
115
Barcelona**

Manufacture Parisienne

Fàbrica de Flors, Corones i Plantas

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, paral·lela

Catarro dels nois

L'Anticatarro BORLONET, és el veritable especímen
dilat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis
tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'Autòr, Carders, 44; Doctor la-
dren i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Immens assortit en binocles per a
TEATRE en nacre, pell i esmalt



Des de 35 Ptes.

Imperfinites en xapa d'or, plata, conxa
i galalithe, models variadíssims
Carles Tutusaus, Optic-Fabricant
Boqueria, 22. — Raurich, 2
BARCELONA

Midons

(Fàbrica) de absoluta puresa
de blat i d'arròs, de primera
de segona classe, en gra,
pols i torrat, per Apresats, Estampats, Conteries, Perfums,
etc. Especialitat en pols insubstituïble del d'arròs per a
perfums.

PREUS LIMITATS A L'ENGROS I A LA MENUDA
D. MERCADER, Cortines, 9. — Telèfon 8. P. 1205

Vendes

Joies d'ocasió
Safates i serveis de plata, al
pes. Compror or, plata, platí,
brillants i perles.

Joaquim de J. Nàñez
Rambla de les Flors, 8 A
l'Cardener, Canals, 8

Tots els que pateixen del
ESTOMAC
re, els curarà més prompte
eficàcia amb el

ELIXIR GREZ
tònic digestiu, conegut entot
el món. Dipòsit entots les far-
màcies. — Collings C.ª, Pa-
ris.

Lloguers

Pianos de lloguer de va-
rri preus. Bruch
n.º 78, entresol, C. BIEGEE.

Anuncis

PLAQUES DE METALL

química gravada,
impresses en colors

Articles de reclam
de la casa
Metall-Aetx-Handel
K. V. Ehrlichbauer

Agent representant:
SANTIAGO AMORÓS
Aldana, 4, 1.ª, 3.ª

S'ARRENDEN

terrenys amb cases, setre mil
metres quadrats, bon sol a
cinc minuts de dos tramvies.
Escritura 689. Rambla Flors,
núm. 16. (ANUNCIS)

Laboratori
especial per

ANALISIS MODERNOS D'ORINA

Demanda el follet il·lustrat
Dr. VELLVE, Professor Aux. de la
Facultat de Farmàcia, Fernando, 28.